

AFA-NIEUWSBRIEF

1 9 9 5

Nr. 5, sep-okt

los ex. f 5,00

ANTIFA ZONDER GEWELD

Denen leveren
neo-nazi uit

*Strafrecht is
niet het juiste
instrument
tegen racistische
beledigingen*

Groep dient klacht in
wegens racistische cd's

Anti-fascisten willen
neo-nazi's uit Warns

Nieuwe kleren
zonder swastika's

*'We doen nu een
stap terug om
straks te winnen'*

STADSGUERRILLA

**erlandse neonazi's gaan
ondergronds**

Maandelijkse uitgave van de
ANTI-FASCISTISCHE ACTIE
Redactie-adres: P.Steijnstraat 165
8022 TE Zwolle

Deze maand o.a.:

ANTIFA ZONDER GEWELD (??) / ROSKILDE /
AFA-ZWOLLE contra RUITENBERG / GARY
LAUCK / STADSGUERRILLA / EXTREEM-RECHTS
IN OOSTENRIJK, NOORWEGEN, ZWITSERLAND /
BVD / NAZI-CD's / WARNS - OLDELAMER

Groninger neo-nazi's ^{N^o/hN 4/9/95} zamelen geld in voor Lauck

Van onze verslaggever
John Geijp

GRONINGEN - Een solidariteitscomité rond onder anderen de Groninger leider van het Aktiefront Nationale Socialisten (ANS), Eite Homan, is een geldinzameling begonnen voor juridische bijstand aan de Amerikaanse nazileider Gary Lauck. De uit de Verenigde Staten (VS) afkomstige Lauck moet binnenkort in Duitsland voor de rechter verschijnen we-

gens de distributie van nationaal-socialistisch propaganda-materiaal. Lauck voorzag vanuit de VS neo-nazi's in diverse Europese landen van onder meer stickers met racistische teksten en exemplaren in verschillende talen van het periodiek 'NS-Kampruf', dat in Nederland enkele keren onder de naam 'NS Bulletin' verscheen.

Het ANS verspreidde het materiaal in Nederland, zonder dat overigens publiek toe te ge-

ven. Het solidariteitscomité vraagt in folders geld voor een campagne voor de vrijlating van kameraad Lauck. Bijdragen kunnen worden gestort op een rekening van de Postbank, die op naam staat van de Groninger Marcel Sluiman die in elk geval enige jaren geleden ANS-lid was. Onbekend is of hij thans tot die groep behoort. Hij verliet het ANS enkele jaren geleden, maar hij heeft blijkens zijn betrokkenheid bij het comité nog altijd een connectie

met Homan. Het postbusnummer van het comité in Assen staat op naam van Homan en was tot voor enkele jaren als het correspondentie-adres van de redactie van 'Die Neue Front'. Dat is een uitgave van de Duitse zusterorgansaitie van het ANS.

Het informatienummer van het comité blijkt toe te behoren aan C. Kusters in Arnhem, met wie Homan enkele maanden geleden de Fundamentalisti-

sche Arbeiders Partij (FAP) oprichtte. Kusters behoorde geruime tijd tot de top van CP '86, totdat deze partij hem verstootte omdat hij enige keren met de politie in aanraking was gekomen (onder meer wegens het bezit van softdrugs).

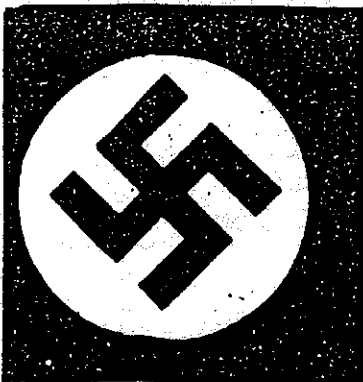
Volgens Kusters is het comité geformeerd uit de aanhang van het ANS en de FAP, maar hij rekent ook op adhesie uit andere extreem-rechtse groeperingen als CP '86.

Lauck werd in maart in Kopenhagen op verzoek van Duitsland gearresteerd. Dena-marken honoreerde onlangs een Duits verzoek tot uitlevering. De Amerikaan wordt gezien als leider van de internationale organisatie die de heroprichting van Hitlers NSDAP nastreeft.

Volgens het pamflet maken de arrestatie en uitlevering van Lauck "duidelijk dat Bonn het in de Europese Unie voor het

zeggen heeft en dat gebruikt om in toenemende mate het beleid van de kleinere landen, vooral wat de 'Innere Siche-heit' betreft, te dikteren". "Nieuwe, onorthodoxe en tot nu toe nog niet beproefde aktievormen en daarmee verbonden organisatiestructuren zijn thans aan de orde", zo stelt het geschrift over het streven om Lauck vrij te krijgen. Voorals-nog is de geldinzameling de enige aktievorm waar het pamflet concreet over is.

Deze sticker is rond 15 augustus aangetroffen
op het NS-station HOORN- KERSENBOOGERD !!!

**Buitenlanders
ERUIT !**

**NSDAP/AO: Box 6414,
Lincoln, NE 68506 USA**

Rectificatie

GRONINGEN - In deze krant van 4 september jongstleden stond in een artikel onder de kop 'Groninger neo-nazi's zamelen geld in voor Lauck' onder meer dat mede-oprichter C. Kusters van de Fundamentalistische Arbeiders Partij (FAP) met de politie in aanraking is geweest wegens het bezit van softdrugs. Die vermelding is onjuist. Kusters is in 1994 veroordeeld wegens verboden wapenbezit en openlijke geweldpleging.

2019/05

21-9-95
UN

Brieven

Extreem rechts laat zijn ware gezicht zien

Het Komitee Utrecht tegen Racisme en Fascisme (KURF) vindt het erg jammer dat journalisten van het UN keer op keer twijfels uitspreken over het extreem rechtse karakter van de CD, het Nederlands Blok en de Groep Morren. Van Hans Melkert, de schrijver van het bericht op 13-9 hadden we, gezien zijn stuk van 12-5 over de behandeling van de Voorjaarsnota in de gemeenteraad, toch meer verwacht. In dit artikel wordt genoemd dat Vreeswijk (fractieleider van het extreem rechtse Nederlands Blok) 'alle allochtonen crimineel en werkeloos' noemt. Wat is er sindsdien dan veranderd? Extreem rechts (CD, Nederlands Blok en Groep Morren) heeft juist zijn ware gezicht laten zien de laatste tijd. Op one-item zaken proberen ze stemming te maken: folderactie in Lombok eind juni, tegen een multicultureel festival. Geldverspilling!, schreeuwde het Blok. Folderactie in Oog in Al begin augustus, tegen de contractverlenging van het Asiel Zoekers Centrum. Het is uw geld!, schreeuwde het Blok wederom. En nu blijken ze zichzelf ook nog 'gediscrimineerd' te voelen, omdat de persoonlijke vergoeding voor raadsleden te laag vinden! Het is al erg genoeg dat deze extreem rechtse lui geld krijgen voor hun insinuaties en leugens die zij verspreiden! En het woord 'gediscrimineerd' vinden wij in deze context zeer ongepast. Mensen die te maken krijgen met de gevolgen van de politiek van het Nederlands Blok, migranten, vluchtelingen, asielzoekers, drugsverslaafden, mensen met een andere huidskleur, seksuele voorkeur, uitkeringsgerechtigden en politieke oppositie, die worden pas gediscrimineerd!

Marco Venema
namens het Komitee Utrecht tegen
Racisme en Fascisme (KURF).

Naschrift redactie: De indruk van het Kurf dat het UN, en met name Hans Melkert, twijfelt aan het extreem rechtse karakter van de CD, het Nederlands Blok en de Groep Morren, berust op een misverstand.

Extreem rechts voelt zich gediscrimineerd

Door Hans Melkert
Utrecht

De partijen in de Utrechtse raad, die als extreem rechts worden aangeduid, voelen zich 'gediscrimineerd' door een nog door de raad vast te stellen verordening die tegemoetkoming in de fractiekosten regelt.

De vier coalitiepartijen en oppositiepartij VVD gingen hiermee gistermiddag in de raadscommissie voor algemene en bestuurlijke zaken zonder slag of stoot akkoord.

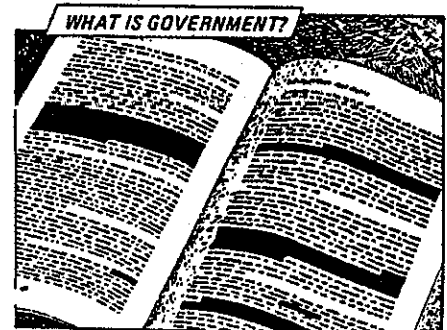
Vreeswijk van het Nederlands Blok vroeg mede namens de Centrum Democraten en de hiervan afgescheiden fractie Morren uitstel van behandeling omdat hij eerst juridisch advies wil inwinnen. De andere partijen weigerden dat omdat er in hun ogen voldoende tijd is geweest.

In de nieuwe verordening, waarmee Utrecht de andere grote steden volgt, krijgen alle fracties 22.500 gulden per jaar aan fractiekosten alsmede voor elk lid nog eens 2000 gulden. Nu zijn de algemene bijdragen lager en de persoonlijke uitkering hoger. Daardoor voelt Vreeswijk zich, zoals hij zei, als eenmansfractie gediscrimineerd. „Ik heb bij de kiesraad geïnformeerd en halverwege de raadsperiode mag de toelage niet worden verlaagd,” aldus het raadslid.

Hij greep de gelegenheid aan om zijn onvrede uit te spreken over het feit dat de kleine oppositiepartijen ondanks beloften ook nog steeds geen fractiekamer hebben in het stadhuis waardoor ze in tegenstelling tot de grote partijen vergaderkosten moeten maken. Vreeswijk kon niet duidelijk maken waartegen zijn bezwaren van

financiële aard precies gaan. Burgemeester Opstelten volstond daarom met het antwoord dat er geen enkele fractie wordt benadeeld door het nieuwe systeem. Na afloop meldde Vreeswijk ons desgevraagd dat hij de zaak vóór de behandeling in de raad alsnog goed gaat bestuderen. Ook wil hij juridisch advies over inwinnen en zo mogelijk een rechtsgeding aanspannen.

Vreeswijk sprak zich voorts uit tegen het voorstel om de vergoeding aan raadsleden als tegemoetkoming voor beschikbaar gestelde tijd van 97 procent op het toegestane maximum te brengen. „Ik vind dat de raad een voorbeeld moet stellen voor werkloze Utrechtse en burgers met een minimum-inkomen en deze verhoging afwijzen,” aldus het raadslid. Burgemeester Opstelten zei dat Utrecht met de verhoging ook het voorbeeld volgt van andere gemeenten.

CENSORED BY PERSONS WHO HAVE
NEITHER WISDOM NOR VIRTUE

Hess-herdenking in Denemarken geflopt

BEKAEMP NAZISMEN HER OG NU!

Sinds Hess' dood proberen Duitse nazi's, met ondersteuning van Europese collega-bruinhemden, in het derde weekend van augustus (inspelend op de vermoorde-martelaar-mythe) de straat op te gaan. Na de Kameraadschapsavond van de IJzerbedevaart in het Belgische Diksmuide (zie elders in NN) is de Hess-herdenking de belangrijkste nazi-gelegenheid tot ontmoeting, uitwisseling en wederzijdse inspiratie.

Na een aantal jaren in diverse Beierse dorpjes in Zuid-Duitsland te hebben plaatsgevonden, werden de verboden van lokale overheden en de druk van antifascistische acties te groot. Steeds minder rechts-extremisten marcheerden mee: vonden er in 1992 nog bijna tweeduizend hun weg naar Rudolfstadt, een jaar later in Fulda waren er dat nog geen kwart. Vorig jaar werd door 150 nazi's uitgeweken naar Luxemburg. Dat de Hess-herdenking dit jaar in Denemarken plaatsvond, is niet verbazingwekkend. Dit land is sinds jaar en dag een van de belangrijkste steunpunten in het internationale nazi-netwerk. Daaraan is niet alleen het grote aantal daar woonachtige oorlogsmisdadigers, of de centrale ligging tussen Duitsland en Scandinavië schuldig. Ook de bijzonder liberale opstelling van de Deense staat is hier verantwoordelijk voor. In het land waar smerissen met scherp op een straatfeest tegen de Europese Unie schoten, kunnen nazi's ongestoord een openlijke structuur opbouwen en zich geuniformeerd, bewapend en met alle symboliek manifesteren.

Opkomst

Elke week werden Europese steden bevuld met oproepen voor de Hess-mars 995. Ditmaal diende men naar Roskilde in Denemarken af te reizen. In een pamflet tot steun aan het nationaal-socialisme heette het: "Als je vindt dat de moord op Hess een schande is, als je denkt dat Duitsland niet verantwoordelijk was voor de Tweede Wereldoorlog of als je een linkse Nationalist bent, is het jouw plicht naar deze grote mars te komen. Iedereen kent hun verschillen te vergeten en de problemen opzij zetten voor de meerdere reden en waarde van het Blanke Ras."

In Roskilde in Denemarken vond in het weekend van 20 augustus de achtste internationale nazi-herdenking van de dood van Rudolf Hess plaats. Deze plaatsvervanger van Hitler overleed in augustus 1987 als de laatste gevangene van de Berlijnse Spandau-gevangenis. De mars werd dit jaar voorafgegaan door wekenlang gepats over hun kracht en mogelijkheden. Nog voordat de zon onderging was daar echter weinig meer van over.

De *Daenemarks National Socialistiske Bevægelse (DNSB)* uit Kopenhagen zou de boel organiseren. In totaal kwamen er welgeteld 138 nazistische uniformen op straat. De meesten uit Denemarken, Zweden en Noorwegen zelf. Uit Duitsland een handjevol leden van de FAP, de Nationale Lijste en de onvernijdelijke trommels van de Vikingjugend. Een klein dubje C18-criminelen uit Engeland werd in de race om het laagste deelnemersaantal slechts verslagen door Kroatië. Uit Nederland waren er, voor zover bekend, 6 nazi's. De bedoeling van bovenstaand tuig was om een rondje Roskilde te doen, van Vikingmuseum naar het plaatselijke rechtsgebouw waar sinds maart de Amerikaanse NSDAP-AO leider Gary Lauck vastzat. Inmiddels was deze mislukte Adolf-imitatie (en wereldwijd uitgever van nazi-propaganda in grote oplagen) in afwachting van z'n definitieve uitwijzing naar Duitsland naar een andere bajes gebracht.

In Duitsland vonden, ondanks verboden en pogingen tot verstoringen, wel twee Hess-herdenkingen plaats. 250 oud- en neo-nazi's liepen in respectievelijk Hamburg en Oost-Duitsland. Bij de laatste manifestatie was in ieder geval de Amhemmer Kusters (FAP) aanwezig.

Spontane volkswoede

Geen nazi-meeting zonder antifascistische tegenacties. In Duitsland werden,

Gatsten och flaskor yrde när det blev bråk mellan nynazister och demonstranter i Roskilde när nynazisterna skulle tilläta Hitler's ställföreträdare Rudolf Hess. Poliserna fick gripa in för att sätta på lagren.

deze met succes door de diverse staatsordetroepen gescheiden gehouden van extreem-rechts. Ook in Roskilde vond een aparte demo plaats, georganiseerd door het landelijke Antiracistische Netwerk. Ondersteund door vele vakbonden, vredesorganisaties, kerken en scholen betoogden zo'n vijftienhonderd mensen achter een ietwat dominante trozistische voorhoede.

Militante groepen, georganiseerd in een soortgelijke AFA (Antifascistische Actie) als de Nederlandse, zitten weliswaar in het Netwerk maar hadden deze dag gekozen voor een directere actie. Op diverse plekken op de nazi-route werden door ruim tweehonderd activisten menselijke blokkades gevormd. Hierbij vielen de eerste veertig arrestaties, die later die dag zonder aanklacht weer werden vrijgelaten.

De Deense ME staat bekend om haar gewelddadige 'eerst hakken, dan kijken'-optreden. Met name in het tweede gedeelte van de dag kregen we daar meer dan genoeg van. Terwijl de brede demonstratie door het dorpscentrum trok en enkele AFA-blokkades werden opgepakt, gingen de nazi's eveneens van start. In het begin strak in het gelid, in vol (hakenkruis-) jommat met voornamelijk Deense vlaggen en Duitse FAP-schilden liepen de zwetende Ariers hun eerste en laatste driehonderd meter.

Lokale jeugd had intussen hun bussen en auto's ontdekt en zoveel mogelijk schade aangericht. Vooral de ingegooide Zweedse bus was na afloop een lust voor het oog. Om de hoek liep de nazi-mars tegelijkertijd in de armen van rondtrekkende AFA-mensen. Een kleine confrontatie met wat heen-en-weer gegooide stenen en flessen volgde. Duitse antifa's konden eindelijk hun lichtspoor-vuurwerk in de strijd gooien, totdat de Kopenhager ME met een charge richting ons er een einde aan maakte.

Jawel, de smeris had het zwaar die middag met al die spontane anti-nazi emoties. Alle voorzorgsmaatregelen bleken nutteloos toen, na de demonstratie, AFA, lokale tieners en omwonenden van de mars-route op niet mis te verstane hun afkeer uiten. In enkele gevallen werd de nazi-demo van beide kanten van de straat bekogeld met alles wat maar los en vast zat.

Op de Noorse TV waren beelden te zien van een ware 'working class hero': een buurvrouw stond zich al op te vreten bij het zien van het voorbij trekkende geteisem en ontplofte bij de zoveelste swastika. Ze duwde wat smerissen opzij en wierp zich op de eerste de beste nazi. Na wat klappen uitgedeeld te hebben, kreeg ze een elleboogstoot van een andere eikel en viel bewusteloos ter aarde. Een geluksman van nog steeds de Noorse TV ging hierdoor zo door het lint dat hij z'n meterslange microfoon kapotsloeg op desbetreffende fascho-kop! Binnen een half uur moesten de Übermensen onder politiebegeleiding het dorpje verlaten.

Het lijkt me een goede zaak de feite verschillen in vorm, inhoud en funtussen extreem-rechts en de smeris in huidige maatschappij in het oog houden. Een smeris hoeft echt niet r een SS-er vergeleken te worden om een negatief daglicht gesteld te word. Dit neemt niet weg dat de praktijken beide soms dicht bijeen liggen.

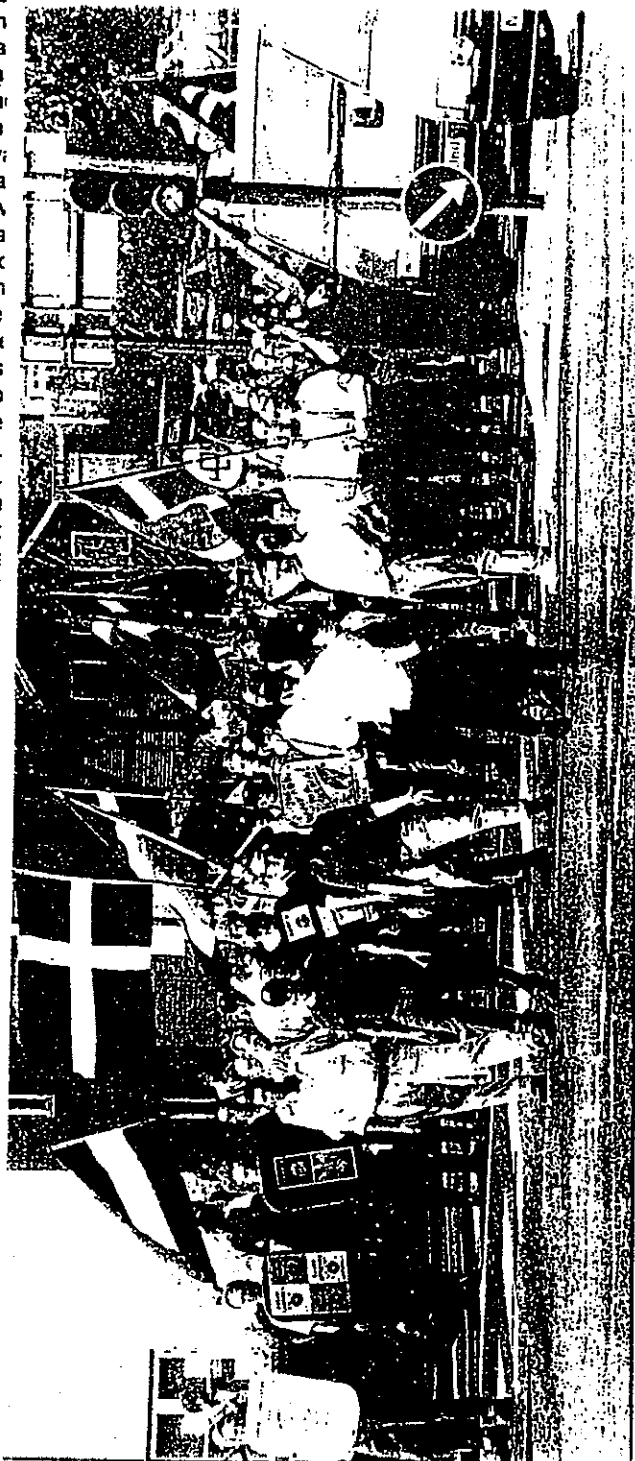
Aan het einde van de middag in Roskilde bijvoorbeeld, meende de oproertroeg op een volstrekt rustig moment het centrum leeg te moeten vegen. Vele demstranten en plaatselijke bewoners wa daar nog wat aan 't nagenieten van zon en de succesvolle acties. Ondreiging van een enorm waterkanon met inzet van honden en een w Rambo-traangas-lanceerinstalla kwamen de robotten in beweging. En weer die vertrouwde paniek en het chaotische rennen. Een Deense vrouw werd haar rug geschoten door een koken traangasgranaat en werd met een ernstige wond in het ziekenhuis opgenomen. Als ze niet in de vluchtende masschoten, was het wel eroverheen om oer vervolgens doorheen te jagen. Ble niet bepaald bevorderlijk voor de plieke sympathie voor *the de boys in bl*.

Ondanks het weinig verrassende matoch elke keer weer schokkende pcliegeweld, was het een fantastische ddaar in het hoge Noorden. Het doet goe om zoveel autonome acties van de direbetrokkenen mee te maken. Een keihaneel (of het nu een petitie, een spando of een steen is) van omwonenden teg een nazi-mars, is oneindig meer waa dan die van beroepsactievoerders of tovallige antifa-toeristen als ondergetekende. Het is immers hun buurt, hu straat.

Het nazi-geweld tegen lokale dopsbewoners tekent hun ware anti-socialaard en is een welkome doodsteek eventueel toekomstig vertrouwen in extreem-rechts. Sfeer en uitvoering van e man/vrouw-deelname aan de militant acties waren eveneens een verademing. Later die avond, terug in Kopenhager was er even de dreiging van ee wraakactie tegen de AFA-kroeg. Zonde stoere macho-praat en loze kretologi werd een warm onthaal met diverse creatieve middelen uit de kast getrokken. E zonder teleurstelling weer opgeborge om het avondeten te vervolgen. Kunne we in Nederland nog wat van leren! Nie om klakkeloos te kopiëren, maar als in spiratiebron. De strijd tegen fascis heeft mijns inziens veel gewonnen bij eerwaarljke basis in de eigen omgeving, bi een keuze voor effectiviteit in plaats voo heftigheid. *By any means necessary!*

Tups

Meer info over het Scandinavische nazisme en het antifa-werk aldaar via AFA-Nijmegen (postbus 31420, 6503 CK Nijmegen, tel. 080 238162) of Assata-info (Begijnenstraat 34 6511 WP Nijmegen, tel 080-238162, fax 080 231708, e-mail: assata@antenna.nl.)

GATESLAG: De uitvallei seg til et voldsomt gateslag da nynazister i minnemarsi av Adolf Hess og antiracist fornet sammen i Roskilde 17. juni 1993.

DE SMERIS LEERT HET OOK NOOIT

Onlangs verscheen het COT-rapport, dat op verzoek van de burgemeester in Utrecht werd samengesteld naar aanleiding van het grootschalige oppakbeleid van demonstranten die wilden protesteren tegen een actie van de CP'86. Mark Venema van het Komitee Utrecht tegen Racisme en Fascisme heeft nogal wat kritiek op de evaluatie. Hij pleit onder meer voor een beter overleg tussen justitie en antifascisten, om te komen tot een effectiever beleid aangaande het tegengaan van openbare activiteiten van ex-

Overigens heeft ook KURF de gebeurtenissen van 4 maart zeker niet laten liggen. Inmiddels zijn er 68 klachten verzameld en er wordt nu gekeken hoe we aan geld kunnen komen om de diverse (arme) klagers hun klacht te kunnen laten indienen (kost 110 gulden aan rechtsbijstand). KURF zelf heeft het verbod op de eigen demonstratie aangevochten. Hierover volgt in september uitspraak.

Marco Venema

Komitee Utrecht tegen Racisme en Fascisme

Dit is een bewerkte versie zoals dat eerder in het blad Fahrenheit 451 verscheen. Het COT-rapport is te bestellen bij Crisis Onderzoeks Team, Postbus 9555 2300 RB Leiden.

1. Op zaterdag 14 januari 1995 wilde de CP'86, na een demonstratie-verbod toch demonstreren in Rijswijk. Het kwam in het nieuws door het voor de tv-camera's oppakken van Ruitenbergh (voorzitter van de CP'86). Ook werd er door de smeris geweld gebruikt tegen cameramensen en CP'ers. Hierover werden Kamervragen gesteld.

Zaterdag 11 februari werden er in Apeldoorn een stuk of twintig CP'ers aangehouden na een demonstratieverbod te hebben overtreden. Verder waren er honderden, voornamelijk jeugdige antifascisten op de been.

Zaterdag 25 februari arresteerde de politie op het station van Schiedam zo'n 170 antifascisten tijdens een poging om te komen tot een demonstratie tegen extreem-rechts. Het gebeuren kwam in het nieuws, vooral door de hoeveelheid verdedigingsmiddelen die er bij de antifascisten werd gevonden. Dat dit was meegenomen is niet verwonderlijk. Later die dag werd een motorrijder door een busje nazi's aangevallen en in elkaar geslagen. Ook elders in de stad waren enkele vechtpartijen waarbij nazi's betrokken waren.

Station Schiedam, 25 februari. Politie arresteert en neemt slagwapens in beslag. (Foto: Hans/NH)

→
BEGIN

Zaterdag 4 maart 1995. De Utrechtse binnenstad ziet blauw van de wouten. Overal in de binnenstad worden, met behulp van het deskundige oog van de politie, 'links uitzijdende mensen' opgepakt en voor enkele uren in het voetbalstadion Galgenwaard opgesloten. Aanleiding? De CP'86 had een demonstratie in Utrecht aangekondigd...

Naar aanleiding van deze gebeurtenissen heeft het onafhankelijke Crisis Onderzoeks Team (COT) uit Leiden een rapport geschreven over de rol van de Utrechtse politie hierin. Burgemeester Opstelten had hiertoe, om zijn geschonden blazoens te zuiveren, opdracht gegeven. Er werd door hem tevens op aangedrongen om in het evaluerende rapport aanbevelingen op te nemen over de wijze waarop de politie om zou moeten gaan met openbare activiteiten van extreem-rechts.

Hiermee wilde hij de te verwachten kritische vragen van de media voor zijn over het optreden van het Utrechtse korps en de, onder zijn leiding, verkeerd genomen beslissingen op 4 maart. Dit is hem gelukt. De media besteedden slechts aandacht aan de aanbevelingen en conclusies die in het rapport zijn opgenomen en

Het rapport begint al met een aantal storende fouten of misverstanden waarop latere conclusies te herleiden zijn. Het COT gaat er min of meer vanuit dat de publieke opinie mede een reden is geweest om de demonstratie van de CP'86 en de tegendemonstratie van KURF (Komitee Utrecht tegen Racisme en Fascisme) te verbieden. Dit wordt verder niet toegelicht en is volgens mij ook onzin.

De uiteindelijke beslissing van de burgemeester was ook mede gebaseerd op recente ordeverstoringen op het Centraal Station van Utrecht (jongerendemonstratie van 14 december 1994) en op de vrees dat na Rijswijk, Apeldoorn en Rotterdam (1) in Utrecht, zo vlak voor de verkiezingen van de Provinciale Staten, de 'finale' zou plaatsvinden. De vrees was aanwezig dat deze knokpartij tussen extreem-rechts en de antifa's zo'n honderd nazi's aan zou trekken en zo'n vierhonderd linkse activisten. Beiden versterkt met gasten uit het buitenland.

Deze volkomen overspannen inschatting werd gemaakt door de diverse inlichtingendiensten, die haar bronnen nooit prijsgeven. Alle opgeblazen verhalen vooraf, gebruikt om het beleid door te drukken, werden achteraf ontkracht. Bij de 161 gearresteerde linkse demonstranten werd geen wapentuig gevonden en er is nauwelijks verzet bij arrestatie geweest. De CP'86 kwam met hooguit vijftien mensen in actie. (Overigens werd er bij één gearresteerde CP'er wel een steekwapen gevonden.)

Wat vertegenwoordigers van KURF gemerkt hebben van de stugge houding die gestimuleerd werd door de veiligheidsdiensten, kwam naar voren in het gesprek dat men op 2 maart had met de korpschef en één van de leidinggevende commandanten. Onze vreedzame bedoelingen werden vriendelijk maar beslist weggewuifd. Er werd gesteld dat wij het niet in de hand zouden kunnen houden. Ook werd het getal van 400 gewapende autonomen weer genoemd.

Naar aanleiding van dit voorbeeld pleit KURF voor een beter overleg van justitie met antifascisme groeperingen. Deze laatste kunnen veel betere inschattingen maken over de handel en wandel van extreem-rechts. Het tekort aan informatie bij politie en aanverwanten over deze

heidsdiensten, kunnen zij het gevoerde beleid niet meer aanpassen. Veiligheidsdiensten gaan altijd van het ergste uit en proberen hiermee hun bestaansrecht te bewijzen.

Wat er ook behoorlijk mis ging in de voorbereidingen van 4 maart is de overname van het gehele pakket aan wetsartikelen uit Rotterdam. Hiertussen bevond zich ook het inmiddels beruchte artikel 435a, waarmee je mensen op uiterlijke kenmerken, 'die blijken geven van een bepaald staatkundig streven' kunt aanhouden en arresteren. De politiek gevoelige lading van dit artikel heeft de Utrechtse politie volkomen over het hoofd gezien.

Ordehandhaving

De samenstellers van het COT-rapport veroordelen wel het gevoerde één-scenario beleid van 4 maart. Er was geen weg terug. Het primaire doel was ordehandhaving maar het blijkt wel uit de praktijk dat het openbare orde beleid m.b.t. de omgang met extreem-rechts niet altijd werkt. Hier kom ik later nog op terug.

Het COT ziet ook in dat agenten eigenlijk ongeschikt zijn voor zelfstandige beoordelingen i.v.m. overtredingen van het demonstratie-verbod. Zij hebben niemand de reden van aanhouding gemeld (of het waren opmerkingen als "vandaag is het in Utrecht verboden om te staan"). Aan geen enkele arrestant is verteld waar men heen werd gebracht en er werden mensen opgepakt die met de beste wil van de wereld niet aan het demonstreren waren (zelfs ver buiten het centrum, op het CS).

Ook de administratieve afhandeling en registratie van de arrestanten liet te wensen over. Er werden later slechts vier aanhoudingsformulieren terug gevonden waarop artikel 435a als aanhoudingsgrond werd vermeld. Van een onbekend aantal arrestanten zijn geen formulieren meer. Dit wekte inderdaad, zoals het COT concludeert, achteraf de indruk dat men zich verschoot achter administratieve fouten (verkeerd ingevulde formulieren).

Het COT onderkent een ander probleem van justitie ten opzichte van extreem-rechts. Justitie doet spitwerk naar strafbare uitingen van extreem-rechts, maar structureel onderzoek naar de politieke en maatschappelijke beweegredenen van extreem-rechts vindt men eigenlijk tijdsverspilling. Hierdoor blijft de kennis over extreem-rechts hangen in algemeenheden en wordt elke actie van hen een openbare orde probleem. Dit speelt extreem-rechts in de kaart m.b.t. de aandacht in de media en wordt men bevestigd in zijn op repressie gefixeerde maatschappij-beeld. Men ziet het politie-apparaat meer als maatschappelijk gegeven, niet als een starre uitvoerder van het wetboek. Voorkomen is beter dan genezen, toch? Hier komt weer die samenwerking met antiracisme groeperingen om de hoek kijken. Dit voorkomt ook dat elke activiteit gericht tegen extreem-rechts tot een openbare orde probleem verwordt.

Het rapport geeft ook aan dat de overheid vaak eerder overgaat tot het verbieden van extreem-rechts demonstraties waarmee *free publicity* voor extreem-rechts wordt verzorgd. Het is nooit gezegd dat er bij een demonstratieverbod ook inderdaad niet wordt gedemonstreerd. En het verbieden staat op gespannen voet met een aantal grondrechten. Het geeft extreem-rechts de kans om te roepen dat er in ons land met twee maten gemeten wordt.

Hier vergeet het COT echter iets. De extreem-rechts demonstraties zijn tot nu toe altijd verboden op grond van de te verwachten openbare orde problemen tussen tegendemonstranten en marcherende nazi's. In het rapport wordt nergens gesteld dat extreem-rechts demonstraties überhaupt gevaarlijk zijn, beledigend voor een groot deel van de bevolking, dat er verboden leuzen worden geroepen, dat er verboden symbolen worden meegevoerd. Kortom, het democratische karakter, hun intolerantie jegens minderheidsgroeperingen, hun (gewelddadig uitgedragen) fascisme is nooit een reden geweest voor een verbod. Als de overheid dat nu eens zou doen, zou dat een hoop duidelijkheid verschaffen en tegelijkertijd bij de bevolking meer begrip opleveren.

Onderscheid

Het COT maakt verder een onderscheid tussen 'fatsoenlijk' rechts en 'rabiata' rechts. De onderlinge banden van gewelddadige nazi-groeperingen en zich als 'fatsoenlijk' rechts manifesterende groepen, maakt het voor de overheid moeilijk om inschattingen te maken van de te verwachten gebeurtenissen bij extreem-rechts activiteiten. Als je voortaan als overheid extreem-rechts bijeenkomsten inhoudelijk gaat verbieden, ben je ook van dit probleem af.

In overleg met, jawel, antiracisiegroeperingen bekijk je de figuren achter bijvoorbeeld de 'fatsoenlijke' rechtse clubjes. Op basis hiervan verbied je de demonstratie vanwege haar politieke inhoud. Simpel? Helaas, ik denk niet dat de overheid het probleem op deze manier aan wil pakken.

Het COT denkt dat je 'rabiata' rechts wel kunt laten verdwijnen door hen constant met processen achter de broek te zitten. Ik denk van niet. 'Rabiata' rechtse personen en splintergroepen zullen altijd blijven bestaan. Het gaat juist om het wegnemen van de voedingsbodem van racisme (waarin ook fascisme weer een plek vindt) en daar ligt zeker een taak weggelegd voor de overheid. Dat is bijvoorbeeld het bijstellen van het gevoerde beleid t.o.v. asielzoekers en door te stoppen met stermingmakerij in de media over migranten.

Volgens mij valt de overheid ook te vaak terug op de simpele tegenstelling extreem-rechts/extreem-links, als excuus voor de inzet van een grote politie-macht en het verbieden van van alles en nog wat. Antiracisme hoeft niet per definitie politiek of links te zijn. Brede lagen in de bevolking (denk aan kerken/migranten/scholen) moeten niets hebben van

racisme/fascisme. Dat dit niet altijd even radicaal is, onderken ik. De koppeling met seksisme wordt niet gemaakt, evenmin dat de wortels worden gezocht in de door mannen gedomineerde samenleving, onze behoudende maatschappij.

Om van het effect af te komen dat een verboden extreem-rechts demonstratie ook automatisch een verboden antiracismedemonstratie tot gevolg heeft, heeft het COT het volgende gevonden. Een demonstratie-rooster! Eén risicovolle demonstratie per dag, vol met afspraken en sancties (problemen? volgende keer niet) en het vastleggen van het aantal demonstranten (krijg je dan strafpunten als je het opgegeven aantal niet haalt? En waar blijven de mensen die 'teveel' zijn, in het stadion?). Nee, beste COT'ers, hier slaan jullie de plank wel heel ver mis. Dit neigt naar een dictatuur. Ik vind dat een antiracismedemonstratie te allen tijde doorgang moet kunnen vinden. Zeker als de overheid met zulke maatregelen komt! Ook het geschermd met juridische kaders moet maar eens afgelopen zijn. Aan de ene kant stelt het COT dat die duidelijker moeten worden, al die regeltjes. Aan de andere kant pleiten ze voor dat onderscheid tussen 'fatsoenlijk' en 'rabiata' rechts, waarbij 'fatsoenlijk' dan binnen de marge van zogenaamde juridische kaders mag of probeert te opereren.

Ik denk juist dat zodra rechts, hoeveel stropdassen ze ook om hebben, beledigend of bedreigend jegens personen of bevolkingsgroepen is, dit niet op een weegschaaltje van wetjes moet worden afgewogen. Kan dit nou wel of kan dit nou niet? Nou, niet dus. Dan krijg je situaties zoals in het provinciehuis in Utrecht dit jaar, waar drie extreem-rechts partijen (CD, CP, Nederlands Blok) met racistisch materiaal op een politieke markt stonden. De politie wilde, ondanks een kopie van een gerechtelijke uitspraak over één van hun leuzen, de boel niet weghalen.

Ook het maken van de Hitlergroet is niet strafbaar. Pas als er bij wordt geroepen (dat ga ik hier niet opschrijven), dan overtreed je de wet. Ook hier wordt weer voorbijgegaan aan het intimiderende, provocerende, beledigende karakter van zo'n daad.

Discussie

Ik heb niet alle details van het rapport behandeld, maar de grove lijnen wel. Het is jammer dat de discussie binnen KURF over strategieën tegen extreem-rechts nog niet gevoerd is, maar ik hoop dat dat snel gebeurd. Misschien dat het aantal oplossingen die hierboven min of meer in de handen van de overheid zijn gelegd wat hoog is. Het staat buiten kijf dat je racisme met z'n allen op welke plek dan ook moet bestrijden, in al haar verschillende facetten.

Hierbij vergeet ik natuurlijk de overheid niet. Racismebestrijding begint in je hoofd en niet bij de minister van Justitie! Ik hoop dat bovenstaand stuk een handleiding kan zijn voor een komende discussie over de bestrijding van extreem-rechts. Deze mag natuurlijk ook op deze pagina's worden uitgeschreven...

KOMT NUDAN DE DISCUSSIE OP GANG? IN ACTIEDIAD NN WERD DIT AL EERDER
GEPUBLICEERD. WY KRIJGEN HET GELOUKKIG OOK OPBESTUURD. REACTIES WAAR:
KURF NIEUWSBRIEF POSTBUS 2709 3500 GS UTRECHT

In de vorige KURF nieuwsbrief stond, eindelijk weer eens, een discussiestuk over bestrijding van extreem rechts. Persoonlijk mis ik deze discussies in een blad als de NN (en andere bladen) teveel. Als er gediscussieerd moet worden, dan wordt er in de wandelgangen een hoop belooft en geschreeuwd, maar daar blijft het dan ook telkens weer bij. Ik wil hieronder wel proberen om een bijdrage te leveren.

Marco Venema, die namens het KURF voor meer overleg met justitie en politie pleit, slaat op dit gebied in mijn ogen de plank behoorlijk mis. Wat heeft overleg met degenen die je telkens weer opsluiten voor zin. Dat het de volgende keer niet gebeurt? Dat is toch veel te naïef gedacht. Wat moet je met wetsdienaars (lees dit woord goed) die je ook bij andere gelegenheden telkens weer behoorlijk voor de voeten lopen? Uit alle evaluaties (politie rapporten, BVD jaarverslag etc) blijkt dat justitie 'extreem links' als een groter gevaar voor de rechtsorde ziet dan extreem rechts. Je zou het een compliment kunnen noemen, maar helaas kunnen we het tot nu toe de laatste tijd alleen maar in woorden waarmaken. En zelfs dat gebeurt nog te weinig.

Wie wil er niet een sterke antifascistische beweging (nou goed, ik weet wel een paar mensen) die gewoonweg extreem rechtse demo's en congressen wegvaagt? OK, ik begrijp wel waar die hang naar politie vandaan komt in deze duistere tijden voor de antifa. Met een sterke beweging heb je ze niet nodig, hoewel je ze altijd zal confronteren. De repressie zal stukken harder zijn. Het BVD jaarverslag heeft dan wel gelijk. In barre tijden, zoals nu, hoop je dat politie het op tips en informatie van ons wel op zal lossen. Je wilt heel graag, maar je kan het niet. Maar het tegenovergestelde gebeurt. Politie laat nazi's lopen (Den Bosch (22-7), Den Haag

(5-8) zodra er geen antifa's op de proppen komen. Ik zat me gvd thuis met m'n knuppel op schoot te verbijten! Dit is toch niet te geloven! Waarom komt er geen info door, waarom wordt er niet gemobiliseerd? Waarom gaan we er niet tegenaan? Ik weet wel dat er crises is, financieel en op het creatieve vlak, maar nazi's laten lopen is toch wel het laatste wat je moet laten gebeuren. Verdomme, wat was ik kwaad zeg, toen ik die radio berichten hoorde en later de kranten las!

Hoe kan het toch dat aan het begin van het jaar de mobilisatie voor straatacties toch als een trein liep en we die CP'ers in ieder geval in Apeldoorn goed achter de broek hebben gezeten. En laten we Lisse 1994 niet vergeten, dat was een erg goeie actie en dulle pret! In Rotterdam en Utrecht werd het de cel voor ons, maar ja dat kan wel eens gebeuren. Ik ga hier nu ook niet mijn ongenoegen over te voorkomen fouten ed spuien. Als antifa moet je daar denk ik flexibel in zijn. Je komt altijd in een onvoorziene situatie terecht met een waanzinnig eigenwijze groep mensen, die naar iemand met een megafoon maar half luisteren, afhankelijk of ze de persoon persoonlijk wel mogen. Kijk, op deze manier worden er fouten (of fouten, verkeerde inschattingen is misschien een beter woord) gemaakt, natuurlijk! Dat lijkt welhaast inherent aan onze manier van organiseren, mobiliseren en discussiëren.

13 mei lijkt het keerpunt te zijn geworden. De mobilisatie tijd leek korter, ikzelf althans hoorde het pas enkele weken daarvoor. Op 13 mei zou er weer een CP congres zijn en een hele belangrijke nog wel! Vanwege die rechtszaak tegen de CP zou op die vergadering een nieuwe partij opgericht gaan worden. Ik zag het al helemaal voor me dat we die boel eens zouden gaan verstoren. De mobilisatie

verliep anders. Er kwamen ook minder mensen. Hoe kan dit!!!! In mijn kennissenkring waren de meningen verdeeld over de actie zoals die was voorbereid. Velen gingen er niet mee. Hoe kon het zover komen????

Ik merk al jarenlang in de sien dat er altijd wel een hoop gebeurt op verschillende gebieden enzo, maar dat er vrijwel altijd een conclusie of evaluatie ontbreekt. Meestal gaat het zo: axietje gedaan, kroeg in, effe paar dagen spacen op het succes (of balen van de mislukking) en over tot de orde () van de dag. In kleine kring (de kleine kring die het organiseerde) wordt er dan meestal nog wel een poging gedaan, maar de nasleep of een nieuwe berg werk slokt de aandacht alweer op. Althans dat is wat ik zie gebeuren.

Ook een waarom, waarom je een axie voert, wordt nauwelijks besproken. Geen fascistten op de straat! Voor mij is dat ook duidelijk genoeg, daar hoef ik niet aan te twijfelen. Ook de noodzaak dit vaak te doen, maar zeker niet als enige. Maar de nieuwelingen (ja, die zijn er ook, niet veel maar ik verbaas me er nog steeds over) wat hebben die voor kaas gegeten van een geschiedenis, de personen, organisaties, gedachtengoed waar je tegen strijd. Met politie in de clinch, dat is ook niet voor iedereen weggelegd. Dus, en daar zijn we weer aan het begin van het stuk, ik vind het fijn dat er weer eens iets te lezen viel van een discussie over de bestrijding van extreem rechts.

Alleen de overheid, die zal ik er dus nooit bij betrekken. In mijn ogen is de overheid schuld aan de situatie zoals die in Nederland bestaat. Vreselijk veel intolerantie tegenover minderheden. Een toename van discriminatie, aanslagen en mishandelingen van en op vluchtelingen, migranten en asielzoekers. Extreem rechts werkt in het verlengde van het

overheidsbeleid tov asielzoekers en vluchtelingen. De overheid profiteert op haar beurt weer van de wespsteken van extreem rechts op politiek niveau. Denk aan het Tamil debat van 10 jaar geleden. Door Janmaat is dit op de agenda gekomen en plotseling was een hele bevolkingsgroep in Nederland de gebeten hond!

Kortom, wat mij betreft is de strijd tegen extreem rechts een deel van de strijd en strijdt je als je tegen rechts tekeer gaat ook tegen de overheid en andersom! Dit mag in je analyse nooit ontbreken! Zou je niet zelfs kunnen stellen dat met elke handreiking richting politie en justitie je hun praktijken legitimeert? Vluchtelingenba-jessen, uitzettingen, razzia's, identificatieplicht, controle op de media en ga zo maar door. Hier wil je toch geen deel van uitmaken? Let wel, ik heb het hier niet over totaalstrijd maar over de grenzen van mijn eigen geweten....

Kom op lui, mede anti-fascisten, ik weet dat er genoeg kennis organisatie, speur en analyserend talent aanwezig is onder jullie allen. Mijn mogelijkheden zijn helaas wat beperkter, maar ik kom graag en 100% gemotiveerd op acties, of dat nou krantjes rondbrengen, folderen, een discussie-weekend of een blokkade is. Ik hoop dat mijn verhaal duidelijk genoeg is geweest. We moeten er (weer) tegenaan, er is nog een hoop te doen...

ANTIFA ZONDER GEWELD

Marco pleitte in NN #191 voor een betere samenwerking tussen politie en antifascisten, iets wat Linda in het vorige nummer fellekant van de hand wees. Metha geeft de discussie echter een nieuwe wending. Zij stoort zich vooral aan het gemak waarmee antifascisten het gebruik van geweld goedkeuren.

Naar aanleiding van het stuk van Linda in NN #192 ('Strijd zonder overheid') wil ik iets schrijven over het gebruik van geweld (in de antifascistische strijd) en waarom dat volgens mij geen zin heeft maar juist fascistische ideeën, en dus praktijken, bevordert. Op deze manier lever ik meteen een bijdrage aan de discussie over de wijze van actievoeren tegen fascisme.

Het gemak waarmee een, vind ik, groot deel van de radicaal linkse(?) mensen (vooral antifascisten) geweld goedkeuren, bevalt mij helemaal niet. Het klopt ook niet, want velen van hen zeggen anarchistisch te zijn of daarna te streven, terwijl geweld toch per definitie on-anarchistisch is. Je probeert dan immers (met geweld) iemand iets op te leggen, hem of haar tot iets te dwingen, in plaats van met

argumenten te laten zien waarom het volgens jou beter anders zou kunnen. Het probleem van het gebruik van geweld is dat op het moment dat geweld tegen je wordt gebruikt er macht over je wordt uitgeoefend. Het heeft dan wellicht weinig zin om op dat moment met argumenten aan te komen zetten. Wanneer iemand jou bijvoorbeeld slaat, kun je je afweren, maar het kan wel eens effectiever zijn om die persoon met een flinke klap het verder gebruik van geweld onmogelijk te maken. Maar dat lijkt mij een mogelijkheid die je slechts in noodgevalen gebruikt en in elk geval iets waar je je dan niet prettig over voelt. Veel mensen die geweld gebruiken of goedkeuren, lijken zelfs plezier te beleven aan geweld, zo ook Linda ("Laten we Lisse 1994 niet vergeten, dat was een erg goede actie en dulle prei").

Laatst zei iemand dat het toch goed uitkomt als je er ook nog plezier aan beleeft. Ik vind het bedenkelijk, afgezien van de vraag of je wel geweld moet gebruiken. Hoe kun je het ooit leuk vinden iemand anders pijn te doen/te verwonden, ook al heeft diegene nog zulke verwerpelijke ideeën? Volgens mij komt dit relatie/prettige gevoel doordat je op deze manier iemands je boosheid en gevoel van machteloosheid (raar woord, alsof macht het enige middel is waarmee je iets kan veranderen) kwijt kunt.

Symptoombestrijding

Maar heeft geweld gebruiken zin? Jij hebt

op korte termijn je even af kunnen reageren, maar de wereld wordt er echt niet beter van. De betreffende fascist die je geslagen hebt zal er hoogstwaarschijnlijk niets van geleerd hebben. Hij of zij zal zich eerder oplokken en de volgende keer nog agressiever tegen antifascisten tekeer gaan (ook hij of zij voelt angst). Ook op de buitenwereld heeft het een averechts effect: met geweld vind je niet veel sympathie bij de meeste mensen. Het negatieve beeld over antifascisten en anarchisten wordt zo alleen maar verslechtert en er ontstaat zo weer een groter draagvlak voor geweld van politie tegen links.

Het enige wat je misschien bereikt is het versloren van een fascistische bijeenkomst. In geval van een vergadering van fascististen is dat wel een punt en dat is dan ook vaak het doel van zo'n antifa-actie. Maar je bent dan wel bezig met symptoombestrijding, de oorzaken pak je zo dus niet aan (integendeel). Nu weet ik wel dat daar ook hard aan gewerkt wordt door middel van folders, onderzoeken, krantjes, enz. Maar je kunt je afvragen of het effect van deze activiteiten niet deels te niet wordt gedaan door het negatieve effect van acties waarbij geweld niet geschuwd wordt. (Wie neemt informatie geleverd door geweld-gebruikende antifascisten nog serieus?) In geval van een fascistische demonstratie is het helemaal de vraag wat je bereikt met een confrontatie tussen fascist en antifascisten. Ook ik vind het belachelijk dat in deze maatschappij waarin politie bestaat (he-

**Filmhuis
Springhaver**

jongens. Dora trouwt vervolgens tegen haar zin met de soldaat Ralph Partridge, op wie ook Lytton een oogje heeft. Hoewel er een curieuze driehoeksverhouding ontstaat, blijft de liefde tussen Lytton en Dora centraal staan. Op zijn sterfbed zegt de schrijver dat hij eigenlijk met haar had willen trouwen. Na

laas) deze politie niet optreedt (te weinig) tegen fascist. Is er dan politiek is, zouden ze toch tegen hen op moeten treden. Ook ik vind dat je bij het aanpakken van fascist, of beter: van fascisme, niet moet gaan zitten wachten op de overheid, onder andere omdat de overheid inderdaad een klimaat bevordert waarin extreem-rechts gedijt (maar geweldadige acties tegen fascist dragen misschien ook wel bij aan dit klimaat...), maar vooral ook omdat het de verantwoordelijkheid van iedereen is om mensen aan te spreken op en te weerhouden van bijvoorbeeld geweldadig gedrag.

Wat ik ook nog zeggen wil, is dat ik vind dat het doel de middelen niet heiligt. Je bent dan immers zelf ook verkeerd bezig (daar ben je het toch hoop ik wel mee eens) en slecht voorbeeld doet slecht volgen!

Positieve uitstraling

Binnen antifascistisch Nederland is al vaker geopperd dat er meer tijd besteed moet worden aan structurele activiteiten (bijvoorbeeld informatieverstoring) in plaats van vooral bezig te zijn met fascist te wegjagen. Het lijkt mij belangrijk dat dat inderdaad gebeurt. (Ik weet niet hoe het er nu voor staat.) Als alle tijd die nu besteed wordt aan 'hazi-moppen' eens wordt besteed aan buurtwerk, informatie-uitwisseling, enzovoorts... Je bent dan ook op een veel positievere manier bezig wat veel motiverender werkt, zodat minder activisten opstappen (zoals ik) en

meer mensen bereid zijn naar je te leren.

Goed, het is dan wel frusterend als je dat fascist zien ongestoord manieren, maar misschien wordt het wel ook wel minder 'leuk' als er niet zoveel aandacht aan ze wordt besteed als ze geen antifascisten meer zijn om op in te hakken. Ik weet ook stand waarschijnlijk hard door zulke ken aan het uitbreiden van hun ideeën en het verspreiden van hun ideeën, ook dat zal moeilijker gaan als antifa-ten meer maatschappelijke steun krijgen en als er geen duidelijke vijanden (antifascisten) meer zijn om op in te

ken. Natuurlijk moet er wel iets gebeuren gen geweld van fascist tegen bladers, homo's en andere mensen schien kunnen er tijdens nazidemonsties mensen (antifascisten) rond (verspreid, onopvallend) die te schieten zodra iemand aangevoordt. Als een soort alternatieve pok in deze maatschappij waarin mense gewend zijn elkaar te helpen - zon voor belaid te worden - en waar weld zoveel voorkomt (...) nog wel helaas).

Nou ja, ik weet het ook niet, maar wel denk is dat het beter zou zijn v wereld (= ons allemaal) als er een kritischer omgesprongen zou w met het gebruik van geweld.

Metha, Utrecht

kamp door de Britse filmer Ken Loach gereconstrueerd.

Zijn vertelling 'Land and Freedom' is lueerd in 1936 en biedt de kijker om de de oorlog, gezien door de ogen van jonge communisten in Spanje.

**Land,
vrijheid en**

CENTRUM DEMOCRATEN

NIET
LINKS

NIET
RECHTS

NEDERLAND IN DE EERSTE PLAATS
VOOR DE NEDERLANDERS

ONZE 10 HOOFDPUNTEN:

1. Invoering referendum
2. Schoner milieu zonder belastingverhoging
3. Herstel ouderlijk gezag
4. Remigratie uit ontwikkelingshulp
5. Krachtige bestrijding misdaad
6. Verhogen inkomen door verlagen belastingdruk
7. Stop discriminatie van Nederlanders
8. Dierenbeschermingswet nu
9. Grenscontrole ook na 1992
10. Stop vreemdelingenstroom

Postbus 84 - 2501 CB Den Haag
Telefoon 070 - 346.92.64

Beste mensen van Westerbork,

Het mag langer of korter duren, maar nu krijgt ook U te maken met de grote stroom vreemdelingen die de regering jaar in jaar uit tot ons land toelaat. Kort gezegd komt het er op neer dat uw gemeente gedwongen wordt een asielzoekerscentrum te openen. Daarin komen 350 bedden, dus veel vreemdelingen in de buurtschap. Dat is veel voor zo een kleine gemeente.

Dat de CD tegen dat beleid is weet iedereen. U zult merken dat het sociale leven een totaal andere inhoud gaat krijgen en volgens velen is dat ongewenst. Niet dat we vreemdelingen niet willen helpen, maar dan in eigen land. Jan Pronk geeft daar meer dan genoeg geld aan uit.

Ook minister Dijkstal vindt dat Nederland geen immigratieland is. Maar het verschil met de CD is dat wij vinden dat Nederland vol is. Vol is vol geldt ook voor Westerbork. De overheid moet eens gaan beseffen dat zij overal de burgers tegen zich in het harnas jaagt door het sociale systeem te ontregelen. Ook al noemt men dat sociale vernieuwing, de CD blijft er falikant tegen.

De CD wil nu ook in Westerbork een afdeling gaan oprichten om de acties tegen het overheidsbeleid in goede banen te leiden en de grote partijen een lik-op-stuk-beleid voor te schotelen.

C D

U weet ook waarom!

België wil reischoppers uit het buitenland van manifestaties weren

Door onze correspondent

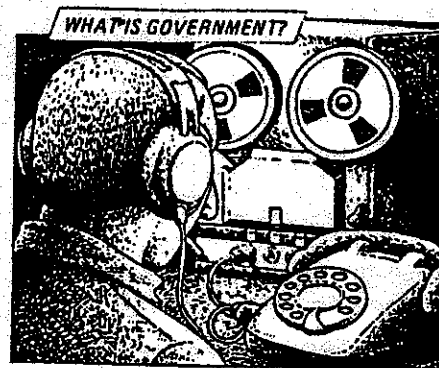
BRUSSEL, 30 AUG. Het Belgische ministerie van binnenlandse zaken gaat de namen registreren van buitenlandse reischoppers, zodat deze voortaan kunnen worden geweerd van massabijeenkomsten in België. Aanleiding zijn de ernstige rellen, afgelopen weekeinde, voorafgaand aan de jaarlijkse IJzerbedevaart in Diksmuide en tijdens de voetbalwedstrijd Duitsland-België vorige week woensdag.

In de marge van de voetbalinterland werden ongeveer driehonderd Duitse supporters aangehouden, die plunderend door het centrum van Brussel trokken. In Diksmuide werden zaterdagavond 244, vooral Duitse vandalen opgepakt en over de grens gezet. Het was de eerste keer dat de politie zo hard optrad tegen de rechtsextremisten die zich jaarlijks in Diksmuide verzamelen op de avond voor de Vlaamse IJzerbedevaart.

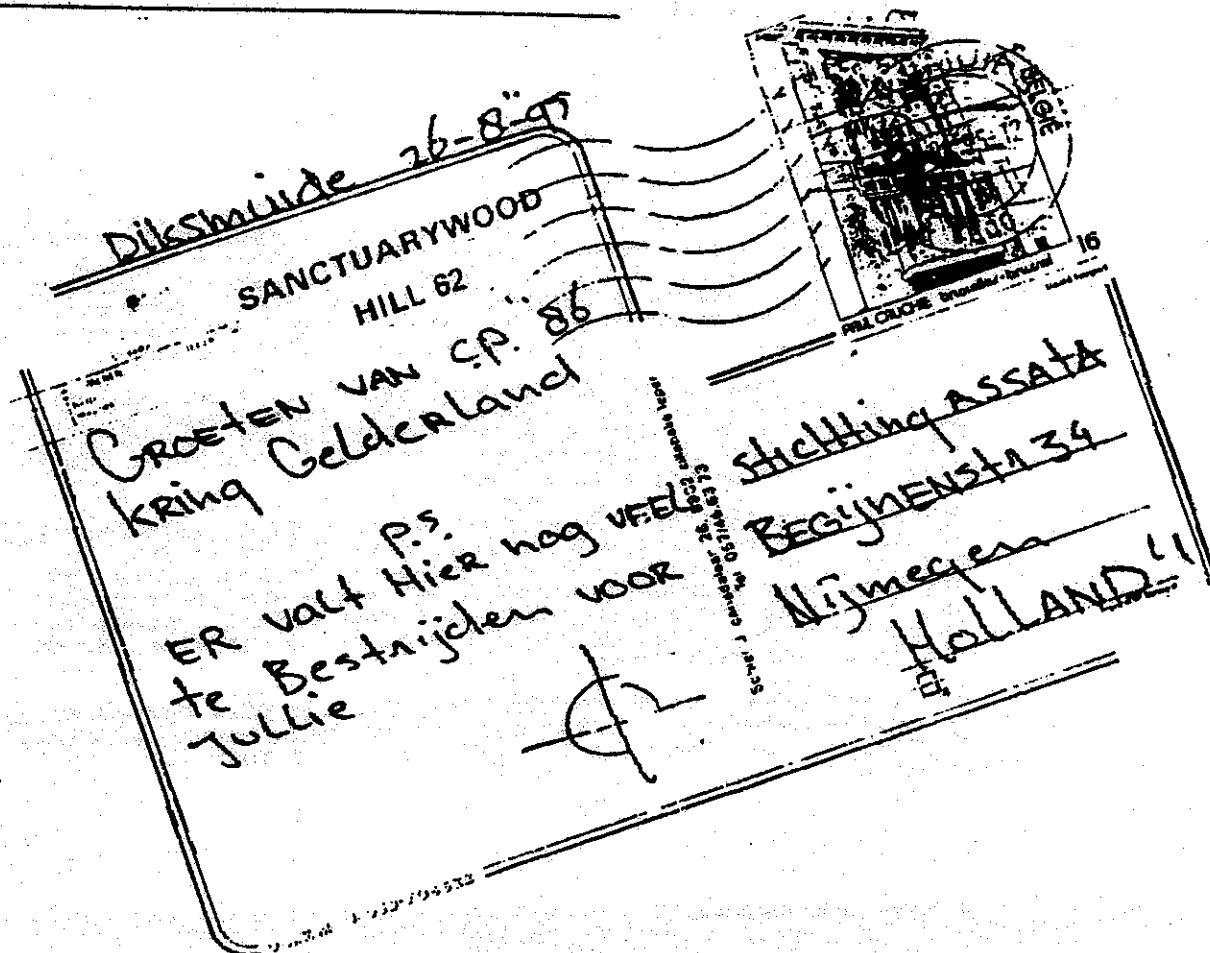
De vreemdelingendienst heeft nu de opdracht gekregen de namen te registreren van personen

die bij rellen worden opgepakt. Voorafgaand aan massabijeenkomsten zullen in de toekomst controles worden gehouden, bijvoorbeeld in internationale treinen of bij de grens. Buitenlanders wier naam geregistreerd staat, zullen onmiddellijk het land worden uitgezet. Op die manier probeert België ook te voorkomen dat het gebruikt wordt als transitland voor reischoppers, bijvoorbeeld tijdens het Europees kampioenschap volgend jaar in Groot-Brittannië.

Volgens de Belgische minister van binnenlandse zaken, Johan van de Lanotte, is de maatregel niet in strijd met het verdrag van Schengen, dat een vrij verkeer van personen garandeert. Hij verwijst daarbij naar een artikel dat bepaalt dat vreemden die de openbare orde verstoren voor een bepaalde tijd de toegang tot het land ontzegd mag worden. De minister van binnenlandse zaken wil echter niet zo ver gaan de gegevens in te voeren in het computersysteem van Schengen.

TO BE GOVERNED IS TO BE WATCHED,
INSPECTED, SPIED ON,

'Extreem-rechtse' getuigen schokken rechtszaal Solingen

Van onze correspondent
Willem Beusekamp

BONN

Tot verbijstering van zowel verdediging, Openbaar Ministerie als toeschouwers zijn maandag tijdens het zich voortslepende proces van Solingen onverwacht twee nieuwe getuigen gehoord. Het duo, een arts en een uitgever van een rechts-extremistisch blad, beweert dat de aanslag op het huis van de familie Genç, waarbij in mei '93 vijf Turkse vrouwen en meisjes om het leven kwamen, geen politieke, althans geen Duitse achtergrond heeft.

Het is de tweede keer binnen enkele maanden dat president Wolfgang Steffen van de rechtbank in Düsseldorf omstreden getuigen opvoert. Eerder dit jaar verraste mr Steffen met een brief van twee Turken uit Berlijn, waarin werd beweerd dat een gefrustreerde Turkse zakenman de woning in Solingen had aangestoken. Nog geen dag later werd vastgesteld dat de brief een vervalsing was.

Steffens nieuwe getuigen beweren opnieuw dat de daders van Solingen in Turkse kringen moeten worden gezocht. De twee mannen baseren zich op een artikel dat be-

gin vorig jaar verscheen in het blad 'Duitsland - tijdschrift voor een nieuwe orde', een periodiek dat volgens de Duitse autoriteiten rechts-extreme lectuur bevat. Het verhaal somt alle bekende zwakke plekken op in het al anderhalf jaar durende proces en komt tot de conclusie dat de dodelijke brand door Turken is aangestoken.

Twee uur lange tirade tegen buitenlanders in Bondsrepubliek

Waarnemers van het proces bij de rechtbank in Düsseldorf (West-deutsche Rundfunk en de persbureaus DPA en Reuter) berichtten maandag unaniem dat de twee 'duidelijk rechts-extreme' getuigen bijna twee uur lang in de gelegenheid werden gesteld van leer te trekken tegen de aanwezigheid van buitenlanders in de Bondsrepubliek. Het waren de verdedigers van de vier jeugdige Duitse verdachten die uiteindelijk protesteerden en de recht-

bank verzochten het proces 'niet langer te vertragen met zulke ongehoofwaardige getuigen'.

De verrassende verschijning van nieuwe, omstreden getuigen - precies op een tijdstip dat na lang uitsel eindelijk de verdediging haar pleidooien mag houden - werd gisteren onmiddellijk in verband gebracht met de twijfels bij de Duitse justitie omtrent de ware toedracht van de aanslag, die wereldwijd aandacht trok en in Nederland leidde tot massale protesten ('ik ben woedend') tegen het Duitse asielbeleid.

Overtuigende bewijzen tegen de vier verdachten, inwoners van Solingen, zijn er niet of nauwelijks. Het OM heeft niet veel meer dan tegenstrijdige verklaringen van enkele verdachten, van wie er één beweert in z'n eentje verantwoordelijk te zijn voor de aanslag en van wie een tweede later zijn verklaring weer introk dat alle vier jongens bij de aanslag waren betrokken. Twee verdachten houden staande van niets te weten. Onduidelijk is verder of alle vier verdachten banden hadden met extreem-rechts.

Voor de zomer werd tegen het viertal de hoogste straffen geëist. Het vonnis is niet eerder dan begin oktober te verwachten.

Zwolse Courant
2 september 1995

Denemarken wijst asielverzoek af

KOPENHAGEN - Denemarken heeft gisteren het verzoek om politiek asiel van de Amerikaanse neo-nazi Gary Lauck ongegrond verklaard en daarmee de weg voor diens uitlevering aan Duitsland vrijgemaakt. Lauck had zijn asielverzoek ingediend nadat het Deense hooggerechtshof had ingestemd met de beslissing van de Deense regering om hem uit te wijzen. De Duitse justitie wil Lauck vervolgen wegens de verspreiding van racistische propaganda en nazi-symbolen vanuit zijn standplaats Lincoln in Nebraska. Bij een veroordeling hangt hem vijf jaar gevangenisstraf boven het hoofd.

Algemeen Dagblad,
7 september 1995

Denen leveren neo-nazi uit

HAMBURG - De Amerikaanse neo-nazi Gary Lauck (41) is door Denemarken uitgeleverd aan Duitsland, dat hem wil vervolgen wegens het verspreiden van nazi-propaganda. In Schwerin, in de deelstaat Mecklenburg-Vorpommern, besliste een rechtbank gisteren dat de Duits-Amerikaanse neo-nazi Hans Schmidt in afwachting van een onderzoek in arrest blijft. De 60-jarige Schmidt werd vorige maand tijdens zijn vakantie in Duitsland gearresteerd. Hij had in een 'nieuwsbrief' de Holocaust ontkend en joden 'vuil' genoemd.

■ Jeroen Scharenborg, één van de organisatoren van het Anti-Racisme Festival komende zaterdag.

© NvhN/Wolter Kot

Festival bindt strijd aan tegen racisme

GRONINGEN - Racisme is de wereld nog niet uit! Dat is één van de thema's op het Anti-Racisme Festival komende zaterdag voor café het Binnenhof in de Oosterstraat. Jeroen Scharenborg, actief lid van de Jonge Socialisten en een van de organisatoren, merkt tot zijn spijt dat discriminatie als gespreksonderwerp aan het verwateren is.

"Tijdens de landelijke verkiezingen haalde Bolkestein alle kranten, vanwege zijn negatieve uitspraken over asielzoekers. Ook de Centrum Democraten stonden geregeld in het nieuws. Nu hoor je maar weinig over het thema." Het probleem, volgens de jonge socialist is, dat veel Nederlanders maar de helft van het asielzoekersbeleid hebben meegekregen. "Ze vangen enkele flarden van de informatie op, waardoor er nieuwe vooroordelen ontstaan, terwijl oude nog niet zijn weggeno-

men, zoals Nederland is vol, asielzoekers en vluchtelingen pakken ons werk af en ze passen zich niet aan." De organisatoren van het festival willen via verschillende soorten muziek, gedichten, toespraken en flyers een aantal van de vooroordelen naar voren brengen en ontzenuwen.

Dit gebeurt onder andere met de Djembé-band (Afrikaanse trommels), waarmee het Anti-Racisme Festival van start gaat. Daarna staan de Hunnen op het programma, die een oud aboriginal-instrument bespelen, de didgeridoo, gevolgd door Rudi Benimm Dich, die gebruik maakt van onder meer gitaar en viool. Verder treden op de groepen Dodo's on Dope en Sticky Fist. De muziek is akoestisch, tegenwoordig vaak unplugged genoemd, en elke groep speelt ongeveer een half uur. Verder hebben

de organisatoren vijf leerlingen van de Vrije School uitgenodigd, die tussen de verschillende optredens door een gedicht over racisme voordragen. Daarnaast zullen Karel ten Haaf, Groningse schrijver en publicist en de Haarlemmer Edwin Persaud een toespraak houden over het thema.

Jeroen: "Het is een samenspel van verschillende culturen, waar het publiek mee in contact komt. Het heeft altijd wel een effect, ook door de publiciteit er om heen. Het is weliswaar een beperkt effect, maar als we niets doen, bereiken we nog minder."

Het komende festival verschilt niet veel met de twee voorgaande, behalve dan dat er dit jaar andere organisatoren zijn. "Volgend jaar willen we proberen er een groter evenement van te maken, maar dan moeten we eerst kijken of

we kunnen samenwerken met een financieel sterkere groep, want het kost veel geld. We het bijvoorbeeld op de Grote Markt willen houden, dan moeten we eerst een speciaal vergunning aanvragen. Dat komt bij, dat we een vrachtwagen moeten inhuren, waar op de bands kunnen spelen die zijn ongelooflijk duur", dus Jeroen.

Het Anti-Racisme Festival georganiseerd door de Jonge Socialisten, Anti-Facistische Aktie, Dwars, de Groningse Studentenbond en het Gemeentelijk Politiek Jonger Kontakt, begint om 13.00 uur en eindigt ongeveer om 17.00 uur. De toegang is gratis. Jeroen: "We hopen dat er veel bezoekers komen, maar dat afhankelijk van het weer want het concert is in de open lucht. Als het regent, kunnen we altijd nog naar binnen uitwijken."

Nederlandse neonazi's gaan ondergronds

RINKE VAN DEN BRINK ■ Ze duiken onder om mogelijk justitieel ingrijpen zoals CP'86 overkwam, te voorkomen. Maar ook om zich voor te bereiden op gewapende acties en terreuraanslagen.

Hoe groot is de kans dat de Nederlandse nazi's daadwerkelijk over zullen gaan tot het plegen van aanslagen?

De divisie *Centrale Recherche Informatie* in Zoetermeer, die zich overigens pas sinds een paar jaar met extreemrechts bezighoudt, ziet in het 'rondschrijven' geen aanleiding om meer dan normale aandacht te besteden aan de activiteiten van de Nederlandse nazi's. 'Het draagvlak voor dit soort extreem-rechts is niet zo groot, zeker niet voor de gewelddadige kant ervan,' laat een CRI-woordvoerder weten. 'We onderschatten de kans dat de zaken escaleren niet, maar zien dat niet van vandaag op morgen gebeuren.'

Bij de Rotterdamse politie zijn ze daar minder gerust op. 'Wij nemen dit heel serieus,'

zegt een woordvoerder. 'Er is binnen extreem-rechts een verharding aan de gang. Dat bleek onlangs ook bij de IJzerbedevaart in Diksmuide.'

In de marge daarvan bestormden tientallen neonazi's een (tijdelijke) rijkswachtkazerne. 'Dat was nog niet eerder vertoond.' De rijkswacht reageerde met fors geweld en tweehonderdvijftig arrestaties op de aanval. Onder de arrestanten waren veertien Nederlanders. 'De verhalen over Diksmuide kunnen ook escalerend werken,' zegt de Rotterdamse politiemanager. 'Ik weet niet of ze de macht en de kracht hebben voor gewelddadige acties, maar ik wil ze in ieder geval niet uitdagen.'

In een onlangs verschenen Rondschrijven voor het kader van de Sturmabteilung /S.A., het vierde van 1995, geeft het Revolutionair Coördinatiecomité opdracht tot het aanpassen van de organisatie. Onder verwijzing naar het proces tegen de CP'86 'en de poging deze als criminele organisatie buiten de wet te plaatsen' kondigt het comité de onmiddellijke ontbinding van alle bestaande structuren aan. 'Dit houdt in dat ook de bestaande afdelingsbesturen vanaf heden ophouden te functioneren. Dit geldt tevens voor de penningmeesters en de politieke leiders op afdelingsniveau.'

In de *SA-kaderbrief* wordt de omschakeling

evolen naar 'de vorming van los samenhangende, minder hiërarchisch gestructureerde actiegroepen op lokaal en regionaal niveau (cellen). Bijzonder belangrijk hierbij (vanwege de onderlinge communicatie) is de uitrusting van deze groepen voor de ondergrondse strijd met mobiele telefoon en computer.' Onderlinge communicatie mag in het vervolg 'nog slechts gecodeerd gevoerd worden met gebruikmaking van schuilnamen en codewoorden'.

In de komende tijd gaan de Nederlandse nazi's zich richten op het houden van niet-aangemelde demonstraties (*Spontandemo*) waarvan er in 1994 en 1995 al enkele geweest zijn. Als andere belangrijke taken noemt het *Revolutionair Coördinatiecomité* 'de vorming van een goed getraind (Weerwolf)kader in de nieuwe *Einsatz- en Aktionsgruppen* - in laatste instantie voor een te verwachten stadsguerrilla naar het voorbeeld van de *Revolutionaire Cellen* (RZ) en de *Anti-imperialistische Cellen* (AIZ)'. In het tweede deelje van *Eine Bewegung in Waffen. Strategie und revolutionärer Klemkrieg*, een handboek van de nazibeweging, staat het Weerwolf-kader beschreven als een soort 'vrijtijds en weekendterroristen' die 'gijzelingen', 'ontvoeringen', 'sabotage' en 'aanslagen' moeten uitvoeren als de tijd rijp is (zie VN, 19-8-1995).

De links-extremistische terreurorganisaties AIZ en RZ komen beide voor in het *Versa-*

ungsschutzbericht 1994, het jaarverslag van de Duitse binnenlandse veiligheidsdienst. De AIZ pleegde in 1994 onder bomaanslagen tegen gebouwen van CDU in Düsseldorf en de FDP in Bremen. In een verklaring die begin november 1994 naar verschillende media gestuurd werd, kondigde de AIZ aan 'daar militant/bewakend aan te vallen, waar de BRD-elite werkt of woont'.

De Revolutionaire Cellen pleegden in 1994 enkele aanslagen op kaartautomaten van het stadsvervoer in Frankfurt (uit protest tegen een tariefsverhoging) en op bedrijven die aan asielzoekerscentra leveren. Brandbomaanslagen zijn voor de RZ getuigende middelen om 'politieke conflicten toe te spitsen en protestbewegingen los te maken'. Volgens de Duitse veiligheidsdienst streeft de organisatie ernaar 'zoveel mogelijk zelfstandige cellen te creëren die zelf de vereiste voorwaarden voor hun strijd scheppen', een model dat nu dus expliciet overgenomen wordt door de Nederlandse nazi's.

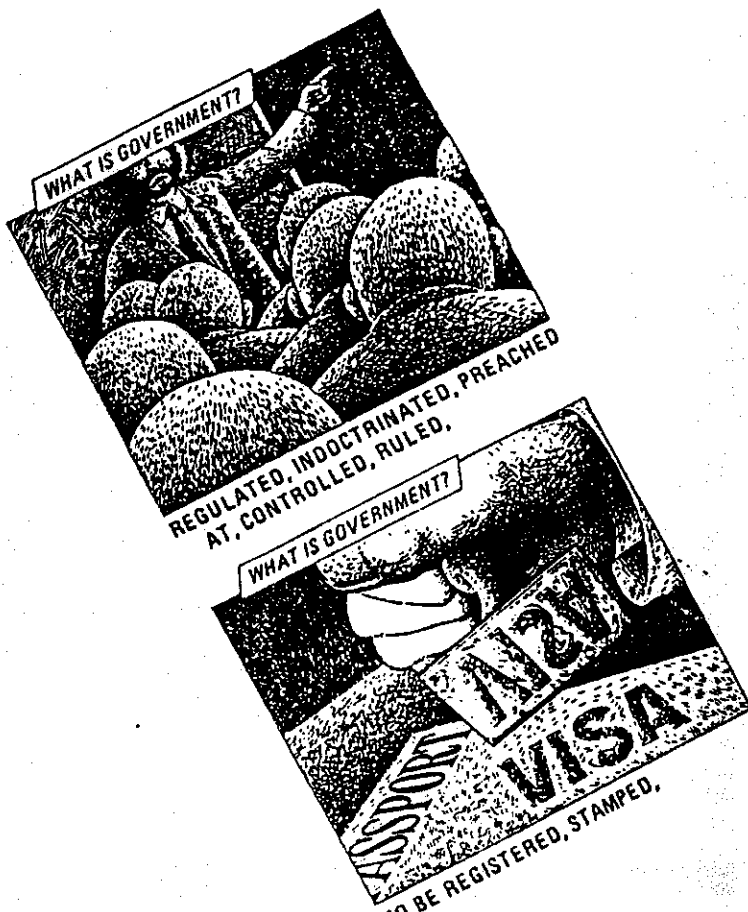
De Revolutionaire Cellen proberen hun illegale activiteiten te ondersteunen vanuit legale structuren. Ook dat model vindt navolging bij de Nederlandse nazi's die daar toe onder leiding van het Rotterdamse gemeenteraadslid Martijn Freling de CP'86 geïnfilteerd hebben. In Rotterdam en de Rijnmond bestaat het kader van de CP'86 voor een belangrijk deel uit nazi's.

ALS RACISME WINT, VERLIEST DE SPORT!

EN IK HAAT VERLIEZEN!

ILLUSTRATIE WALDENMAR POST

Poging huren van ruimte

AFA-Zwolle
waarschuwt
zaaleigenaren

voor
Extreem-rechts

(Van één onzer verslaggevers)

ZWOLLE - AFA-Zwolle heeft zaalverhuurders gewaarschuwd voor de mogelijkheid, dat extreem-rechtse partijen en groeperingen proberen in Zwolle zaalruimte te huren. Volgens de Anti-Fascistische Aktie gebeurt dat veelal onder een valse naam of onder de naam van een individueel (bestuurs-)lid.

In de brief die naar de zaalverhuurders is gestuurd, wordt een voorbeeld genoemd. J. van Enk uit Ljsselmuiden, secretaris van het kringbestuur Overijssel van NVP/CP'86, zou vorig jaar onder de naam 'Werkgroep Mens en Maatschappij' een zaal hebben gehuurd in een Zwols wijkcentrum.

AFA-Zwolle probeert de bewegingen van extreem-rechts zo nauwkeurig mogelijk te volgen. Als AFA weet te achterhalen dat een extreem-rechtse groepering een zaal heeft gehuurd, wordt direct contact opgenomen met de betreffende zaaleigenaar om hem in te lichten en te verzoeken het huurcontract ongedaan te maken. Bovendien speelt AFA de informatie door naar burgemeester en politie.

In Zwolle, de stad waar Henk Ruitenbergh de landelijk voorzitter van de Nationale Volkspartij/CP'86 woont en lid van de gemeenteraad is, hebben de zaaleigenaren van AFA een lijst gekregen met namen van extreem-rechtse groepen en personen, waaronder de al genoemde Ruitenbergh en Van Enk, alsmede Kampenaar M.J. Lemmers, die eveneens lid van NVP/CP'86 is.

'AFA kan zich niet voorstellen dat u willens en wetens een zaal zal verhuren aan een extreem-rechtse groepering, het zou de goede naam die uw bedrijf/centrum heeft danig kunnen schaden', aldus Paul Kraaijer, die namens AFA-Zwolle de brief heeft verstuurd.

Objectieve journalistiek

Bij deze wil ik reageren op de ingezonden brief van Harry ten Klooster, docent HTO werktuigbouwkunde, in de HSK van 31 augustus jongstleden. Hij sprak in zijn brief de - naar mijn mening - oprechte verontwaardiging uit over het in de HSK geplaatste interview met de rechts-extremist Henk Rutenberg. Ik kan de inhoud van de brief volledig onderschrijven en wil er zelfs nog iets aan toevoegen.

De twee HICO-studenten Arjen Nijeboer en Dylan de Gruijl hebben voor de totstandkoming van het gewraakte interview een aantal uren met Rutenberg, bij hem thuis, gezellig zitten praten. Rutenberg deed tijdens dit interview een aantal opmerkelijke, ongenueanceerde en ongefundeerde uitspraken die beide studenten, terecht, wilden verifiëren. Hiervoor namen ze contact op met ondergetekende c.q. de Anti-Fascistische Actie (AFA)-Zwolle. (AFA is een landelijk samenwerkingsverband van een 20-tal plaatselijke en regionale groepen die op vele manieren strijden tegen extreem-rechts. AFA beschikt over zeer veel informatie over extreem-rechtse, neonazistische, groeperingen.)

Ik heb de beide HICO-ers bij mij thuis zeer veel verteld over de Nationale Volkspartij/CP'86 en zelfs heb ik inzage verstrekt in diverse (vertrouwelijke) interne NVP/CP'86 stukken. Tot mijn verbazing is weinig van hetgeen AFA-Zwolle beide studenten aan interessante informatie heeft verstrekt, verwerkt in het interview. Slechts het BVD-jaarverslag '94 en een door Rutenberg geschreven ingezonden brief in de Leeuwarder Courant over de Nationalistische Veiligheidsdienst (lees: radicale knokploeg) binnen de NVP/CP'86 worden door de beide studenten even terloops aangehaald. U, lezer van de HSK, is veel achtergrondinformatie onthouden en dat is zeer te betreuren. Het geplaatste interview is zeer eenzijdig, kritische tegenvragen ontbreken, en rikt toch sterk - althans

de indruk wordt gewekt - naar enige affiniteit met het onderhavige onderwerp.

Naar mijn mening is het artikel voornamelijk tot stand gekomen vanuit een opgeklopt gevoel van sensatie (scoren) en stelt het vanuit journalistiek, politiek en inhoudelijk oogpunt weinig voor. Het is beide studenten niet gelukt om de zogenaamde ware aard van de landelijk voorzitter van de NVP/CP'86 en van de partij voor de lezer boven water te krijgen, helaas.

Zouden de twee studenten - zoals goede journalisten zouden moeten behoren te werken - objectief zijn geweest, dan hadden ze meer moeten en kunnen doen met de AFA-informatie en had het artikel een geheel andere, mogelijk betere, inhoud gekregen. Nu is de rechts-extremist neergezet als die aardige man, die zelfs bereid is een kopje koffie te zetten voor twee naïeve HICO-studenten om hen vervolgens van alles op de vier mouwen te spelden: jammer.

Nu zijn de wolf en zijn groepering voor u nog steeds gehuld in een schaapsvacht en dat terwijl Arjen Nijeboer en Dylan de Gruijl de kans hebben gehad om de wolf voor u te scheren.

PAUL KRAAIJER, NAMENS DE ANTI-FASCISTISCHE ACTIE (AFA)-ZWOLLE.

P.s. Wie meer wil weten over de activiteiten van AFA en/of informatie wil over extreem-rechts kan contact opnemen met:

AFA-Zwolle, p/a P. Steijnstraat 165, 8022 TE Zwolle, tel. 038-542857.

'Kritik der reinen Vernunft'

Wederom ontsiert het gelaat van de heer Rutenberg de HSK. Het zal ongetwijfeld de bedoeling van de redactie zijn geweest de aandacht te vestigen op de reactie van Harry ten Klooster, docent HTO, naar aanleiding van het in de HSK 19 gepubliceerde interview met de voorzitter van de NVP/CP'86.

Ook ik behoor tot die personen die pagina 5 van HSK 19 met gekromde tenen hebben gelezen.

Mijn tenen waren gekromd, enerzijds door de inhoud van het artikel - zijnde de denkbeelden van de heer Rutenberg - anderzijds door de eenzijdige berichtgeving van de redactie waarin ik het woord - wederwoord principe node heb gemist.

HBO-studenten en personeel hebben een dermate kritisch vermogen dat ze in staat en bereid zijn tot het vormen van hun mening middels een tweeledige berichtgeving, zodat deze zich zo genuanceerd mogelijk kan ontwikkelen.

Wanneer Arjen Nijeboer in het naschrift (HSK 1) beweert net zo weinig gecharmeerd te zijn van de heer Rutenberg als Harry ten Klooster en vast wenst te blijven houden aan eenzijdige berichtgeving, waarom heeft hij dan niet een woordvoerder van een antifascistische groep b.v. AFA geïnterviewd, zodat al de kritische HSK-lezers naast de denkbeelden van de NVP/CP'86 ook kennis hadden kunnen nemen van de mogelijkheden ter bestrijding van dit gedachtengoed?

INEKE SCHOLTE
FACULTEITEN: ONDERWIJS, MENS EN
MAATSCHAPPIJ
DOCENT BEWEGINGS-ONDERWIJS
PABO, P EN A

Justitie doet veel moeite Janmaat te pakken op racistische uitspraken, maar daders van racistische aanslagen lijken volgens Meindert Fennema aan haar aandacht te ontsnappen.

Strijd tegen politiek getint racistisch geweld is BVD-taak

IN de publikatie *Racisme als leerzaam incident* heeft het Instituut voor Publiek en Politiek vijf racistische incidenten in vijf gemeenten gereconstrueerd met als doel de discussie over de bestrijding van racisme een nieuwe impuls te geven. Het boek lijkt een goed beeld te geven van de overheidsreactie op racistisch geweld.

Wat is 'racistisch geweld'? Ik meen dat geweld racistisch is als het gericht is tegen allochtonen omdat zij allochtoon zijn. Allochtonen zijn zeer vaak slachtoffer van geweld dat niet of niet uitsluitend racistisch is gemotiveerd. Dat kan een goede reden zijn om terughoudend te zijn bij het benoemen van geweld tegen allochtonen als racistisch. Omgekeerd kunnen ook autochtonen soms het slachtoffer zijn van racistisch geweld: zij kunnen bijvoorbeeld in elkaar geslagen of verkracht worden als 'Turkenvriend' of 'niggerlover'.

Niet-politieke vormen van racistisch geweld komen waarschijnlijk het meest voor, ook al worden daarvan in dit boek geen voorbeelden gegeven: het gaat dan om gevechten in een discotheek of bar, die meestal niet als racistisch geweld worden geregistreerd, en soms überhaupt niet worden gemeld. Politieke vormen van racistisch geweld worden wel uitvoerig beschreven in *Racisme als leerzaam incident*.

En ook dat racistisch geweld met een politieke achtergrond kan zich zowel tegen allochtonen als tegen autochtonen keren. In Terneuzen wordt brand gesticht bij een PvdA-raadslid, bij de directeur van de vereniging VluchtelingenWerk en bij de directeur van de stichting Welzijnswerk. Alle drie krijgen zij een brief met de volgende inhoud: 'Geachte heer, na de brandstichting zult u waarschijnlijk begrijpen dat uw werk voor buitenlanders niet zo gewaardeerd wordt.' Een typisch geval van tegen buitenlanders gericht geweld, ook al zijn hier Nederlanders het doelwit.

Een dergelijke strategie werd door Y. Graman in zijn beruchte tv-interview gepropageerd: 'neem niet een Turk te grazen want dat brengt ze in een *underdog* positie, maar neem een linkse klootzak'. Intimidatie is altijd een belangrijke doelstelling van politiek geweld. Juist daarom ook is het uit maatschappelijk oogpunt zo gevaarlijk.

Het politiek geïnspireerde geweld wordt gekenmerkt doordat het doeleinde verder gaat dan het kwetsen of vernietigen van het doelwit. Het geweld heeft een symbolische betekenis (steek een moskee in brand) of het heeft een voorbeeldfunctie (volgende keer gaan jullie er allemaal aan). Het geweld is instrumenteel, dat wil zeggen, het past in een politieke strategie.

Het bestrijden van de niet-politieke vormen van racistisch geweld zal altijd een zaak moeten blijven van de politie, eventueel gesteund door ambtenaren van de gemeente en welzijnswerkers.

De opsporing en vervolging van de daders van het racistische geweld dat politiek is geïnspireerd, verdient een geheel eigen benadering.

Om redenen die in dit boek niet aan de orde komen blijkt het gewone politieapparaat niet goed in staat met deze vorm van misdrijven om te gaan. Eén van die redenen zou kunnen zijn dat de politie in Nederland überhaupt weinig ervaring heeft met politiek geweld.

Mijns inziens verdient het daarom aanbeveling deze vormen van

len door een politionele organisatie die daar wat taakstelling en ervaring betreft beter voor is uitgerust: de Binnenlandse Veiligheidsdienst.

De BVD zelf is in feite al tot die conclusie gekomen, gezien het feit dat hij aan Buijs en Van Donselaar (1994) opdracht heeft gegeven het racistisch geweld in kaart te brengen. En als we Hans Janmaat moeten geloven, heeft de BVD zelfs de hand gehad in de scheuring van de Centruumpartij in 1985. Voordat de BVD echter voor deze taak zou kunnen worden ingezet, moet het wettelijk kader waarin de BVD opereert worden veranderd.

Niet langer zal de staatsveiligheid zijn hoofddoel moeten zijn. Ook de veiligheid van groepen burgers zou hij moeten gaan beschermen. Daarnaast moet het voor de BVD mogelijk worden gemaakt bewijsmateriaal te verzamelen ten behoeve van een strafrechtelijke procedure, iets waar de dienst nu niet toe gerechtigd is. Dergelijke juridische kwesties zouden zorgvuldig moeten worden behandeld om te voorkomen dat de dienst zich ook met zaken bemoeit niet tot zijn nieuwe competentie behoren.

Wanneer de lokale overheid wordt geconfronteerd met vormen van racistisch geweld die mogelijk een politieke achtergrond hebben (uit de beschreven gevallen blijkt dat dat meestal meteen duidelijk is), dan dient men onverwijld contact op te kunnen nemen met de BVD. Dat vereist misschien een wat andere organisatie van de BVD, maar bovenal vereist het een andere poli-

Veel actiegroepen en welzijnsinstellingen zullen moeite hebben om met de BVD samen te werken. De BVD was immers in het verleden gevreesd en gehaat in progressieve kring. De BVD erkennen als een legitiem apparaat zal velen niet licht vallen. Men zal daar pas toe overgaan als men doordrongen is van de ernst van de zaak. Het betekent dat men erkent dat georganiseerd racisme bestaat; dat het politieke racisme een veel verdergaande doelstel-

Strafrecht is niet het juiste instrument tegen racistische beledigingen

ling heeft dan het kwetsen of vernietigen van het gekozen doelwit; dat bij politiek geweld het doelwit slechts *pars pro toto* is en een hele bevolkingsgroep wordt aangevalen.

Bovendien tast politiek geweld het principe van onze rechtsstaat en onze democratische orde aan. Om die redenen zouden ook de linkse anti-racisten bereid moeten zijn met de BVD samen te werken. Er moet meer geld en inspanning worden gestopt in het opsporen van de daders, en de straffen moeten voor

cistisch geweld worden verhoogd.

Bovendien zouden de straffen ook meer politiek van karakter moeten zijn. Nu al is er door het Openbaar Ministerie geëxperimenteerd met straffen in de vorm van het vervaardigen van een werkstuk over racisme en andere vormen van 'heropvoeding'. Voor de politieke leiders hebben dergelijke straffen waarschijnlijk weinig zin. Voor leiders die aansporen tot racistisch geweld of daar zelf bij betrokken zijn, zou de mogelijkheid moeten bestaan het actief en passief kiesrecht tijdelijk te ontnemen. Daartoe bestaan momenteel vrijwel geen mogelijkheden.

Dergelijke politieke straffen voor politieke misdrijven hebben het grote voordeel dat zij individueel zijn en daarom de gevaren voor onze democratische rechtsorde omzeilen die het verbieden van politieke partijen met zich meebrengt. Een individuele aanpak is bovendien veel effectiever dan het verbieden van een criminele organisatie dat tot gevolg heeft dat de leiders de volgende dag een nieuwe organisatie oprichten.

Het politieke geweld heeft zodanige vormen aangenomen dat het denken over drastische maatregelen niet alleen een zaak van medemenselijkheid is, maar een vorm van zelfbescherming.

EEN krachtige, strafrechtelijke benadering vereist echter een duidelijke scheiding tussen de behandeling van racisme en xenofobie enerzijds en racistisch geweld anderzijds. Doen we dat niet dan beschermen we onze rechtsorde niet maar ondergraven wij haar juist. Laat ik een voorbeeld geven. Door de leuze 'eigen volk eerst' als racistische propaganda te beschouwen en degenen die die leuze aanheffen op dezelfde manier te behandelen als de daders van brandstichting in een moskee, ondergraven we de vrijheid van meningsuiting.

Een democratisch bestel kenmerkt zich nu juist door het feit dat men politieke standpunten van welke aard dan ook niet kan verbieden. Principeel ligt de grens tussen wat wel en wat niet mag in een democratisch bestel bij het gebruik van intimidatie en geweld. Wil men, binnen de grenzen van de democratische rechtsorde, strenger en effectiever optreden tegen racistisch geweld dan zal men een principeel onderscheid moeten maken tussen extreem-rechtse propaganda - die in een democratische rechtsstaat in principe toegestaan zou moeten zijn - en racistisch geweld.

Dat wil niet zeggen dat racistische uitspraken zonder meer getolereerd moeten worden. Maar hier ligt eerder een taak voor het civiel recht dan voor het strafrecht. Het strafrecht heeft vooral een taak bij het bestrijden van het aanzetten tot geweld tegen personen of groepen.

De huidige praktijk in Nederland is bijna omgekeerd: justitie doet reusachtig veel moeite om Janmaat veroordeeld te krijgen op uitspra-

ken die als ze door J. Heldring in *NRC Handelsblad* worden gedaan op veel bijval kunnen rekenen, en laat de opsporing van daders van racistische aanslagen over aan aankomende journalisten. Ik acht dat levensgevaarlijk, voor sommigen helaas in de meest letterlijke zin van het woord.

Maar hoe zit het dan met racistische beledigingen, met verbaal geweld? Naar mijn mening moet dat zoveel mogelijk maatschappelijk en zo min mogelijk strafrechtelijk worden bestreden. Uiteraard: woorden die kwetsen bestaan en zijn vaak zeer pijnlijk. Soms worden de slachtoffers opzettelijk gekwetst, soms onbedoeld. De mate van gekwetstzijn door woorden is echter moeilijk objectief vast te stellen. Wat voor de een een dodelijke belediging is, wordt door de ander nauwelijks opgemerkt.

Probleem met het juridisch vervolgen van racistische beledigingen is dat het vaststellen ervan zo context- en persoonsgebonden is dat een objectieve vaststelling van de strafmaat vrijwel onmogelijk is. Ik geef één voorbeeld. In een interview met *Elsevier* zegt de Burundese zangeres Khadja Nin: 'Vorig jaar was ik in Parijs. In het journaal legde Carles Pasqua uit waarom de Franse regering besloten had para's te sturen naar Ruanda. Ik hoorde hem letterlijk zeggen: "De regering moet tussenbeide komen want Afrikanen hebben nu eenmaal niet dezelfde sensibilliteit voor de barbarij als wij. Zij worden niet zo geraakt door de gruwelen." Ik kon wel janken van woede.' Het leed dat haar door Pasqua wordt aangedaan is met geen pen te beschrijven. Wat Pasqua zegt is bovendien wel racistisch te noemen. Maar welke straf moet hij nu opgelegd krijgen?

Een tweede argument is principiële van aard: in een democratie is de vrijheid van meningsuiting een groot goed en deze staat ten principale op gespannen voet met de bescherming van individuen tegen laster, beledigingen of verbaal geweld.

Onze rechtsorde vraagt per definitie een groot incasseringsvermogen van de burgers. Daarbij is het onvermijdelijk dat de zwakkeren en de buitenstaanders meer moeten incasseren dan de sterken en de *insiders*.

De rechtsstaat kan en moet niet de pretentie hebben een maatschappij te kunnen maken zonder leed. Zij kan slechts grenzen stellen aan het leed dat burgers elkaar aandoen.

Een maatschappij zonder racisme is een prachtig ideaal, maar als de overheid de burgers belooft daarvoor te kunnen zorgen, maakt zij zich volstrekt ongelooftwaardig.

Meindert Fennema doceert politieke theorie aan de Universiteit van Amsterdam en is verbonden aan het Instituut voor Migratie en Etnische Studies.

Deze bijdrage is een samenvatting van het commentaar van Meindert Fennema dat in de vandaag gepresenteerde publikatie 'Racisme als leerzaam incident' is opgenomen.

Algemeen Dagblad,
25 september 1995

Zwitsers verbijsterd over veldslag in Zürich

Door André Beijen
Zürich - De uitgebrande auto's zijn weggesleept, de barricaden opgeruimd. Na een dag van hevige rellen vegen winkeliers in de straten van Zürich de scherven buiten van hun vernielde winkels.

De rode plakkaats die verboromen hebben achtergelaten op gevels en trottoirs laten zich niet zo gemakkelijk wegpoetsen, net zomin als de verbijstering van de Zwitsers over de veldslag zaterdag tussen linkse en rechtse reischoppers en politie in Zürich, het financiële centrum van Europa's meest welvarende staat.

In alle verwarring zijn zowel de linkse als de rechtse politieke partijen bet over een ding eens:

craten (CVP) en de sociaal-democraten (SP).

Zij beschouwden de oproep van de SVP-voorman massaal naar Zürich te komen om het Europese gevaar te bezweren als een aanmoediging voor linkse groeperingen, ook wel aangeduid als autonomen of chaoten, om geweldadige tegendemonstraties te houden. "Blocher heeft de eerste steen geworpen. Wie geweld zaait zal geweld oogsten", zegt CVP-voorzitter Cottier, daags na de rellen.

De FDP verwijst in een commentaar naar de extreem-rechtse sympathieën die Blocher heeft losgemaakt. "Helaas wordt in Zwitserland weer gemar-

In Zürich bleef het niet bij

ten en waterkanonnen kon de vernielingen aanrichtende horde worden gestuit.

De demonstranten veranderden daarop van strategie en verspreidden zich achterna gezeten door de politie in kleinere groepjes door de binnenstad. Intussen hadden zich ook extreem-rechtse jongeren in de strijd gemengd. In het spoor van de politie trokken zij naar de linies van de autonomen en bekogelden hen met stenen. Na een lange dag van straatgevechten was de politie rond zes uur 's middags de situatie meester. Blocher had Zürich toen al lang verlaten. Omringd door zijn veiligheidsagenten was hij even na tweeën in zijn auto gestapt op weg naar zijn woonplaats Meilen.

protestmarsen. Terwijl duizenden SVP-aanhangers afkomstig uit heel het land op het Münsterhof wachten op de toespraak van hun idool Blocher, verzamelen zich honderden meters verder aan de oevers van de Limmap grote groepen zwart geklede autonomen. De gezichten veelal bedekt met bivakmutsen en bewapend met stokken en uit de straat gewrikte klunkers trokken zij naar het Münsterhof om Blocher het spreken te verhinderen. De eerste pogingen van de politie hen tegen te houden mislukten. Onder dekking van hun rieten schilden moesten de agenten wijken voor de stenen gooiende demonstranten die ver in de meerderheid waren. Pas na het inzetten van traangasgrana-

NH 160995

stad & streek

Zeeman voor rechter vanwege discriminatie

Van onze verslaggever

ALKMAAR/HOORN — Tegen Zeeman Vastgoed Beheer uit Hoorn zijn twee aangiftes gedaan wegens discriminatie. Het bedrijf moet daarvoor woensdag voor de Alkmaarse politierechter verschijnen. Ed Zeeman ontkent iedere vorm van discriminatie. Volgens hem ligt hier een verschil van mening ten grondslag met de gemeente Langedijk over de toewijzingsnormen.

De eerste aangifte komt van een jong stel van Algerijns/Italiaanse afkomst. Zij kregen in februari 1994 een huis van de gemeente Langedijk toegewezen. De eigenaar, Zeeman Vastgoed Beheer, weigerde echter de voordracht. Daarvoor werd in eerste instantie geen reden opgegeven. José Driessen van het Anti Discriminatie Bureau in Alkmaar, dat het stel adviseert en begeleidt: „Het tweetal was juist zo blij, dat het na vijf jaar wachten een woning kreeg toegewezen. Bovendien konden ze veel van de inrichting van de toenmalige bewoners goedkoop overnemen.”

De weigering van Zeeman

kwam als een complete verrassing. Driessen: „In eerste instantie werd de weigering in een zin verklaard: 'wij bepalen zelf aan wie wij verhuren'. Toen Langedijk vragen ging stellen, ontkende Zeeman te discrimineren. Als argument droegen zij toen aan, dat het stel niet aan de inkomensstoets kon voldoen. Die was echter al door de gemeente gecontroleerd en zij was tot de conclusie gekomen dat de twee salarissen voldoende waren. De uitleg van Zeeman, dat men zich niet op twee maar een inkomen baseert, snijdt eveneens geen hout. Volgens ons is het salaris van de man alleen ook hoog genoeg. Wij gaan er dan ook van uit, dat de weigering is gebeurd om de buitenlandse achternamen van het stel.”

Grond

Het argument van Zeeman Vastgoed Beheer, dat het zelf mag weten aan wie het verhuurt, mist volgens Driessen alle grond: „Volgens de woonruimteverordening zijn burgemeester en wethouders verantwoordelijk voor de toewijzing.”

De tweede aangifte komt van een Somalisch gezin, dat in dezelfde straat als het jonge stel een huis had toegewezen gekregen. De gang van zaken rond dit gezin is vrijwel identiek.

Een volgende zet van Zeeman Vastgoed Beheer wekte ook de boosheid van Langedijk: vier dagen na de weigering van de voordracht, verhoogde de woningeigenaar de huur van beide huizen met tweehonderd gulden en bood ze vervolgens via een advertentie aan op de vrije-sector markt. Hiermee werden de woningen dus aan het gemeentelijk woningbestand onttrokken.

Ed Zeeman: „Wij discrimineren niet. Ons interesseert de huidskleur van de huurder niet. Maar in tegenstelling tot bij voorbeeld woningbouwcorporaties hebben wij geen sociale verhuurplicht. Aan de aangiftes ligt een dispuut ten grondslag tussen ons en Langedijk over toewijzingsnormen.”

Rechter spreekt Zeeman vrij van discriminatie

Van onze verslaggever

ALKMAAR — Zeeman Vastgoed BV en zijn directeur E. Zeeman (32) uit Hoorn zijn gisteren vrijgesproken van discriminatie van buitenlanders bij de verhuur van woningen in Sint-Pancras. Politierechter F. Bakker achtte de door officier van justitie J. Scheffer aangedragen bewijzen absoluut onvoldoende.

Zeeman verhuurt huizen voor een belegger. De kwestie draaide om de toewijzing van een huis aan de Reigerlaan in Sint-Pancras. Omdat het een woning onder de huurgrens betrof, vroeg het bedrijf in maart 1994 aan de gemeente Langedijk kandidaat-bewoners voor te dragen.

De voorgedragen huurders werden geweigerd. Volgens Zeeman louter om financiële redenen. Het risico, dat de huur op langere termijn niet kon worden opgebracht, werd te groot geacht. Na de afwijzing werd de huur van de woning aan de Reigerlaan verhoogd, zodat het pand zonder inmenging van de gemeente verhuurd kon worden.

Advocaat W. Loomans lichtte toe, dat Zeeman Vastgoed zich louter door financiële motieven laat leiden. Reeds vanaf 1987 ligt het bedrijf met de gemeente Langedijk overhoop over de vraag, of bij kandidaat-bewoners met twee inkomens beide bedragen dienen te worden opgeteld. De verhuurder acht dat vooral bij jonge stellen te riskant, omdat die relaties nogal eens vroegtijdig schipbreuk lijden.

De afgewezen kandidaat was een Nederlander met een Marokkaanse achternaam. Hij deed na overleg met de gemeente Langedijk aangifte van discriminatie. Met name de toenmalige wethouder F. Aarts achtte Zeeman schuldig aan het weren van buitenlanders. Een paar maanden later werd een soortgelijke woning in Sint-Pancras wel aan een jong Nederlands stel toegewezen, hoewel ook daar het inkomen ontoereikend was.

Zeeman voerde gisteren aan, dat het bedrijf vanwege de commotie rond de vorige toewijzing van zijn beleid was afgeweken. Advocaat Loomans wees er daarbij flijntjes op, dat de verdere gang van zaken rond die woning de juistheid van Zeemans financiële beleid ten volle bewezen had. De relatie van de huurders liep op de klippen en er ontstonden financiële problemen.

Ook in het geval van een weigering van een woning aan een bijstandsmoeder van buitenlandse afkomst werd Zeeman van discriminatie vrijgesproken. „Die aangifte is er later bij geknutseld”, stelde de raadsman vast. De verklaring zou de aangeefster in de mond zijn gelegd. Zeeman verhuurt aan ie-

dereen, als ze maar goed zijn voor de centen”, vatte hij de bedrijfsfilosofie samen.

NH 210995

Lid CP'86 handelt in nazi-CD's

Verzendhuis heeft platen in voorraad die opgedragen zijn aan Rudolf Hess

door *Ruud van Haastrecht*
GOES - Onder de naam 'Viking Sounds Nederland' opereert in Goes sinds ruim twee jaar een verzendhuis in nazi-skinhead-muziek.

Tijdens de laatste Uzerbedevaart in België, jaarlijks trefpunt van extreem-rechts in Europa, maakte Viking Sounds vorige maand in een standje reclame voor haar nering.

Eigenaar van het verzendhuis is Ben Oorel, voorzitter annex secretaris van de kring Zeeland van de extreem-rechtse Centrumpartij '86. Oorel (26) behoort tot de jonge radicale vleugel van CP'86 die geen geheim maakt van haar neo-nazistische sympathieën. Bij de laatste Tweede-Kamervoorverkiezingen in mei 1994 stond hij op de negende plaats van de CP'86-verkiezingslijst. Oorel wil koste wat kost vermijden dat er een verband wordt gelegd tussen zijn beide activiteiten. Maar bij het versturen van de verzendhuis-bestel-

lijst aan een secretaris van een andere kring gebruikte hij briefpapier van CP'86 voor het begeleidend schrijven en ondertekende hij als 'kringvoorzitter Zeeland'. In de brief drukte Oorel de mede-secretaris op het hart dat alles wat met de skinhead-muziek te maken heeft „los staat van de partij". Ook heeft het besteladres een ander postbusnummer dan de kring Zeeland, omdat, zoals Oorel als toelichting tussen haakjes toevoegt: „sommige elpees ook in Nederland verboden zijn".

De Zeeuwse partijafdeling (negen leden groot, zegt het Fascisme Onderzoek Kollektief) onderhoudt goede betrekkingen met het 'Nazi-front Zeeland' waarvan een deel ruim een jaar geleden is opgepakt wegens racistische uitingen. Oorel werd behalve voorzitter ook secretaris toen de vorige secretaris, Theo Schoolmeester, vorig jaar werd opgepakt wegens het bekladden van het asielzoekerscen-

trum in Goes en het aanvalen van een asielzoeker. Schoolmeester is door CP'86 geroeyeerd als lid.

In de bestellijst van Viking Sounds staan cd's van een groot aantal nazi-skinheadbands, zoals *Svastika*, *White Pride*, *Skrewwdriver* en *Celtic Warrior*. In maart dit jaar heeft de laatste band geprobeerd een CD op te nemen in het Noordhollandse Zwaag. Op de tweede opnamedag deed de politie uit Hoor op aangifte van het studio-personeel een inval. De geluidstechnici waren totaal gechoqueerd door het onverbloemde nazi-proza van de hun onbekende popband uit het Engelse Cardiff. De bandleiden werden gearresteerd en het geluidsmateriaal in beslag genomen.

Skrewwdriver was de eerste popband die openlijk racistische teksten gebruikte. Zo zingt de Engelse band over mensen 'uit jungles en bomen die hier komen om hun hand op te houden en vervolgens in de hand bijten die hen

voedt', over de media die 'in zionistische handen' zijn, en over 'de smeltkroes in Engeland die overkoopt' tenzij de *white power* hardhandig ingrijpt. Het verzendhuis heeft ook twee CD's in de aanbieding van de band *No Remorse* (Geen spijt). Op hun elpee *This time the world* (Deze keer de wereld) staan op de voorkant een Vikingkrijger, een nazi-soldaat en een skinhead broederlijk naast elkaar. De plaat is opgedragen aan 'alle nationaal-socialisten overal ter wereld' en aan Rudolf Hess, de plaatsvervanger van Adolf Hitler.

Andere toppers op de bestellijst zijn de Duitse groep *Das Reich* (vernoemd naar een SS-divisie) en de huizanger van de neo-nazistische *Nationaldemokratische Partij Deutschlands*, Frans Rennicke. Die mag graag zingen over het onrecht dat de *Heimatvertriebenen* is aangedaan. En op de hoeden van zijn elpee 'Heimwee naar Duitsland' staan de grenzen van het Duitse

rijk in 1938 afgedrukt. Tot het begin van de jaren negentig was in Duitsland nazi-muziek gemakkelijk verkrijgbaar en vonden er openluchtconcerten van nazi-bands plaats met enkele honderden toeschouwers. Maar sinds het Duitse openbaar ministerie zijn vervolgingsbeleid van extreem-rechts heeft aangescherpt, zijn zo ongeveer alle verzendhuizen opgerold. In Engeland verkopen nazi-bands zelf hun CD's en elpees.

Oorel zelf heeft geen enkele moeite met de verkoop van nazi-skinheadmuziek. „Omdat daar vraag naar is", zegt hij. Bovendien vindt hij het onterecht dat skinhead-muziek „als het boze wordt omschreven" terwijl gangster-rap „dat aanzet tot drugsgebruik, het verkachten van je vriendin en het doodschieten van politie-agenten ge-woon in de Free Record Shop ligt". Ook voelt hij zich niet verantwoordelijk voor de inhoud van de CD's die hij verkoopt.

Volkscrant,
18 september 1995

Groep dient klacht in wegens racistische cd's

Van onze verslaggever

AMSTERDAM

Het Fascisme Onderzoeks Kollektief (FOK) heeft bij de officier van justitie in Middelburg een klacht ingediend tegen de firma Viking Sounds en tegen B. Oree uit Goes wegens het verspreiden van racistische cd's. Oree is eigenaar van het verzendhuis Viking Sounds Nederland, dat cd's verspreidt van naziskinhead-bands, zoals Svastika, White Pride, Skrewdriver en Celtic Warrior.

Oree is eveneens voorzitter/secretaris van de kring Zeeland van de ultra-rechtse Centruumpartij '86. Bij de jongste Tweede-Kamerverkiezingen in mei 1994 stond hij op de negende plaats van de verkiezingslijst van de CP '86.

Aanpak mogelijk van foute kamerleden

Volksvertegenwoordigers die racistische taal verkopen, kunnen toch worden aangepakt zonder dat opheffing van hun politieke onschendbaarheid noodzakelijk is. De mogelijkheden daartoe dienen dan wel beter benut te worden. Dat is de conclusie van het rapport 'Grenzen aan Onschendbaarheid', een rechtsvergelijkend onderzoek van de Wetenschapswinkel Rechten van de Universiteit Utrecht. Het onderzoek is gericht op aanvraag van het Landelijk Bureau Racismebestrijding. Aanleiding voor het onderzoek vormde het optreden van de extreem rechtse partijen in de Tweede Kamer en gemeenteraden. Onderzoekster M.S.D. Wijman pleit onder andere voor het vaker toepassen van het instrument van uitsluiting van de vergadering. Opmerkelijk is dat kamerleden slechts voor één vergadering kunnen worden uitgesloten terwijl gemeenteraadsleden voor langere tijd de toegang tot de vergadering kan worden ontzegd.

nr 6/91

Voorzitter CD geroyeerd na wanbetaling

GRONINGEN - De kringvoorzitter van de Centru Democraten (CD) in Groningen, M. Tulp, is door zijn partij geroyeerd. Reden hiervoor is dat de voorzitter principieel weigert om zijn contributie te betalen.

"De heer Tulp meent dat hij niet hoeft te betalen omdat hij al een begroting heeft getoond voor de partij", aldus C. Rietveld van de CD. "Maar zo werkt de niet bij ons, iedereen moet gewoon zijn contributie betalen. Als hij bereid is te betalen kan hij altijd terugkomen, maar hij zal dan wel weer van onder moeten beginnen."

Tulp was het enige lid van het Groninger bestuur dat met Tulp's roeyement te ziele is gegaan. Er is nu een interim-bestuur aangesteld dat bij de eerstvolgende ledenvergadering bekrachtigd zal worden, aldus Rietveld.

... met 20 procent
gestegen ten opzichte van 1994. Het
aantal autodiefstallen is toegenomen.
Aanhangers van extreem-rechts en
extreem-links worden in de stad steeds
actiever. Daarnaast kent de politie een
aantal groepen die zich bezighouden
met georganiseerde daad zoals
fraude, afpersing en De
meeste groepen werken
maar een paar groe
met

"Criminaliteit in Nijmegen
blijft even groot als in
de Randstad"
(TROUW, 11 sept. 1995)

19/9/95

Bron: Districtsbeleidsplan 1996
politie gelderland-zuid
(Nijmegen-stad, aug. '95)

4.4.2 Extreme groeperingen

In Nijmegen is niet alleen een opkomst van extreem rechts geconstateerd, maar extreem links initieert eveneens georganiseerde activiteiten. Grootschalige activiteiten van extreme groeperingen kunnen om diverse redenen een bedreiging voor de openbare orde veroorzaken. In een aantal situaties is toezicht dan wel optreden door de politie noodzakelijk.

Doelstelling:

De politie zal de burgemeester adviseren op basis van de haar beschikbare informatie, waarop de burgemeester het te voeren beleid bepaalt. Tegen strafbare feiten treedt de politie binnen de afgesproken beleidskaders altijd op.

Ook Nijmegen kent een actieve groep rechts-extremistische aanhangers. Hier past een vinger aan de pols, aangezien confrontaties met andersdenkenden mogelijk zijn.

Sellingens ontdaan na weghalen asielzoeker

18/9/95

Van onze medewerker
Roel Toering

SELLINGEN – Een groep uitgeprocedeerde, Zairese vluchtelingen, onder wie Jean Serge Mawete uit het Oostgroninger Sellingen, wordt morgen in alle vroegte via Schiphol naar haar land teruggestuurd. Volgens de Solidariteitsgroep Zairese Vluchtelingen in het Drentse Frederiksoord staat dit gelijk aan moord, omdat de mensen bij aankomst in hun land geen schijn van kans hebben om te overleven.

Tientallen jonge mannen, vrouwen en kinderen zijn de afgelopen dagen volgens 'vluchtelingenhelpers' met geweld opgepakt, van hun bed gelicht, of zoals in Sellingen uit de klas gehaald. Zonder dat ze afscheid konden nemen van hun kennissen of spullen van huis konden halen, werden ze opgesloten.

Woordvoester Mieke Rang-Groenewegen van de Solidariteitsgroep is boos over de manier waarop deze mensen worden behandeld en naar hun land worden teruggestuurd. "De Zairese veiligheidsdienst vangt de mensen op, screent ze en kan onmiddellijk optreden, want de meesten zijn geregistreerd. Op dat moment is het zeker dat deze mensen de dood tegemoet gaan. Als een Zairees alleen zou aankomen, kan hij nog iets ritselen, maar zoals Nederland het nu doet, maken ze geen schijn van kans," stelt mevrouw Rang. Het gaat haar te ver om Justitie van moord te beschuldigen, "maar Amnesty en ook het UNHCR protesteren er heftig tegen."

Een schrijnend geval betreft 25-jarige Zairees die al 2,5 jaar in Sellingen woonde. Jean Serge Mawete werd woensdagmiddag door vier agenten in uniform uit de school van het asielzoekerscentrum in Mivselkanaal gehaald.

De voetbalvereniging Sellingen is van slag door het oppakken van zijn voetbalmaat. "Hij deed verschrikkelijk z'n best om er bij te horen," zegt voorzitter Willy Meijer. "Jean Serge, wij noemen hem Jan, is een aardige jongen, die we dit jaar een vaste plaats in het eerste elftal gaven. Hij voetbalt goed, maar door de taalbarrière liep hij vaak op de verkeerde

Helpers in vluchtelingenland zijn in rep en roer. Justitie bedient zich van de 'techniek' om uitgeprocedeerde asielzoekers in groepen naar hun land terug te sturen. Dat kost levens.

plek en we konden hem daarvoor ook maar moeilijk regels bijbrengen. Hij heeft als bezetene Nederlands geleerd, juist omdat hij er zo graag bij wilde horen."

Jean Serge Mawete's verzoek om asiel is twee keer door de rechter afgewezen. Op dat moment, een jaar geleden, was hij een uitgeprocedeerde vluchteling. Jean kreeg echter problemen, wordt daarvoor behandeld door de RIAGG, en moest bovendien worden geopereerd aan beide meniscussen. Daardoor duurde zijn verblijf in Nederland langer. Maar woensdag werd hij zonder waarschuwing opgepakt.

Mawete zit opgesloten op het hoofdbureau van politie in Den Haag. Gisteren mocht hij worden bezocht door mevrouw Ilse Elsinga uit Sellingen van Vluchtelingen Werk Nederland. Zij begeleidde Jean de afgelopen jaren. "Ik ben erg boos en verdrietig, want zo'n behandeling is onmenselijk. Jean Serge is hier in Sellingen helemaal ingeburgerd en was geliefd." Mevrouw Elsinga trof Jean Serge aan als een geslagen hond. "Hij is net als zijn lotgenoten doodsbenuwd, want hij is ervan overtuigd dat hij zijn dood tegemoet gaat. Ik heb hem een pak kleren kunnen geven en een bedrag aan geld, dat we met de pastoor en enkele voetballers bij elkaar hebben gebracht. Daarmee kan hij misschien voor zijn vrijheid een bewaker in Zaire omkopen, maar ik twijfel sterk of dat werkt."

Vandaag zal de RIAGG proberen Jean Serge op humanitaire en medische gronden in Nederland te houden. Ook zijn advocaat doet nog een laatste poging. Maar Mieke Rang van de Solidariteitsgroep verwacht niet dat het iets zal uithalen. "Ze worden op een presenteerblaadje teruggestuurd."

Bij Justitie was vanmorgen niemand bereikbaar voor commentaar.

Nieuwsblad van het Noorden

GroenLinks wil geen klopjacht op illegalen

19/9/95

GRONINGEN – De gemeenteraadsfractie van GroenLinks wil van het stadsbestuur weten of de Groninger regiopolitie afspraken heeft gemaakt over het aantal jaarlijks uit te zetten vreemdelingen. De fractie richt zich hierbij in het bijzonder op burgemeester H. Ouwerkerk in zijn functie van korpsbeheerder van de regiopolitie.

GroenLinks stelt in een brief dat de staatssecretaris van justitie heeft gezegd dat er hierover geen afspraken met korpsbeheerders zijn gemaakt. Maar uit een publicatie in het weekblad Contrast blijkt dat er wel degelijk resultaatverplichtingen en streefcijfers aan de politie zijn opgelegd, aldus GroenLinks.

Volgens de gemeenteraadsfractie betreft het hier verplichtingen waarop de korpsen op den duur worden afgerekend. "Bovendien geeft een woordvoerder van de regiopolitie Drenthe aan dat zij in een convenant hebben aangegeven hoeveel extra vreemdelingen kunnen worden uitgezet."

De fractie is tegen het vastleggen van aantallen uitzettingen omdat dit tot onwenselijke situaties kan leiden: "Als de politie in september het bewuste aantal niet heeft gehaald zal ze een extra inspanning moeten leveren. De leiding zal druk uitoefenen op het personeel, hetgeen tot fouten kan leiden. Bovendien is dit in strijd met het officiële vreemdelingenbeleid. Daarin wordt het uitzetten van vreemdelingen als sluitstuk van beleid gepresenteerd."

Logische consequentie hiervan is volgens GroenLinks dat niet vooraf bepaald kan worden hoeveel vreemdelingen worden uitgezet. "Doet men dat wel dan wordt uitzetting evenals jagen op vreemdelingen een zelfstandig doel", meent de fractie.

In schriftelijke vragen aan het college wil GroenLinks in de eerste plaats antwoord op de vraag of er in Groningen afspraken zijn gemaakt over het aantal te verwijderen vreemdelingen. Luidt het antwoord bevestigend, dan wil de fractie weten hoe de afspraken precies luiden en wat de tussentijdse resultaten zijn. Ook wordt geïnformeerd hoe het college denkt te voorkomen dat er een klopjacht op illegalen ontstaat als de afgesproken aantallen niet worden gehaald.

Anti-fascisten willen neo-nazi's uit Warns

(Van onze nieuwsdienst)

OLDELAMER/ZWOLLE - Vanuit Friesland zijn anti-fascisten uit heel Nederland aangespoord op 23 september massaal naar het Friese dorp Oldelamer te komen voor een grote demonstratie tegen extreem-rechts in ons land. De anti-fascisten willen voorkomen dat 'extreem-rechts elementen' die dag opnieuw de jaarlijkse herdenking van de 'Slach by Warns' verstoren.

Oldelamer is hiervoor als 'uitvalsbasis' gekozen, omdat dit de woonplaats is van Douwe van der Bos, volgens de anti-fascisten organisator van eerdere samenkomsten van extreem-rechts. 'Hij is ook actief geweest in het Nederlands Blok en CP'86. Samen met landelijk CP-voor-

zitter en Zwols gemeenteraadslid Henk Ruitenbergt richtte hij bijvoorbeeld de Nationalistische Veiligheidsdienst op, de eigen knokploeg van CP'86', meldt de Zwolse fascistebestrijder Paul Kraaijer.

Tot drie jaar geleden herdachten de Friezen elk jaar probleemloos de Slag bij Warns in 1345, waarbij een Fries boerenlegertje een invasiemacht van Hollandse ridders onder aanvoering van graaf Willem de vierde kloeg af. In 1992 verloor de herdenking echter haar puur historische karakter toen hierbij een groep Nederlandse en Vlaamse fascist opdoek. Kraaijer: 'Voor zijn woning in Oldelamer gaan we proberen Van der Bos en zijn vrienden te weerhouden van aanwezigheid in Warns'.

Uw mening

Plaatsing van ingezonden stukken houdt niet in dat de redactie met de inhoud ervan instemt. Anonieme brieven worden niet geplaatst. Ingezonden stukken mogen in het algemeen niet langer zijn dan 50 krantenbladen (plus 250 woorden). De redactie behoudt zich het recht voor - zonder opgaaf van redenen - brieven in te korten dan wel in het geheel niet op te nemen.

Zwolse Fascisme Cour.

Allereerst wil ik u eens uitleggen wat het woord 'fascisme' betekent: autoritaire staatsvorm. Nu wil een bepaalde groep mensen onder de naam (anti)-fascisten een demonstratie houden om andersdenkenden te weerhouden een herdenking te houden. Dit is ook de reden dat ik 'anti' tussen haakjes zet. Want uit ervaring weten wij dat dit niet een vreedzame demonstratie wordt. Dus deze 'anti's' willen door middel van geweld een groep binnen onze samenleving het recht ontzeggen een herdenking te houden. Het gevaar dat hierin schuilt is namelijk dit: dat de rechtsdenkende mensen het een keer beu worden, met als gevolg het verstoren van linkse bijeenkomsten en activiteiten. Ik denk niet dat de samenleving hier op zit te wachten. Deze 'anti's' willen namelijk met geweld de oppositie onderdrukken. Dat lijkt mij niet democratisch.

J.C. de Jong, Hardenberg

SGP wil vrouwen als buitengewoon lid

Door een onzer redacteurs

DEN HAAG, 22 SEPT. Het SGP wil het mogelijk maken voor vrouwen om „buitengewoon lid” van de partij te worden. Vrouwen kunnen dan mepraten, maar mogen niet aan stemmingen deelnemen, geen bestuursfunctie bekleeden en zich niet kandidaat stellen voor de Tweede Kamer, de Provinciale Staten of de gemeenteraad. Het SGP-bestuur komt hiermee terug op een eerder besluit om vrouwen volledig van het lidmaatschap uit te sluiten.

Het partijbestuur wil met het beperkte lidmaatschap een oplossing bieden voor de meningsverschillen binnen de partij over de rol van de vrouw. In september 1993 werd op een buitengewoon vergadering van de SGP besloten dat „vrouwen het lidmaatschap niet loekont”. De vrouw heeft volgens de partij „op bijelse gronden” geen recht op het regeerambt. De „vrouwkwestie”

was een van de oorzaken dat de SGP vorig jaar bij de Tweede-Kamerverkiezingen een zetje verloor, zo oordeelde een commissie die het stemmenverlies van de partij onderzocht.

Het buitengewoon lidmaatschap laat toe dat de vrouw meedrukt en meespraakt, maar laat het beginsel niet aan dat ze geen vertegenwoordigende functie mag bekleden. Op dit moment zijn er vijftien tot twintig vrouwen lid van plaatselijke SGP-afdelingen. „Ze zijn door plaatselijke bestuurders toegelaten, dat strookt met het beginsel van ons program. We willen ze echter niet repressen, want dan stappen ze misschien naar de rechter. Doog ze het buitengewoon lidmaatschap te geven lossen we dit probleem op een koninklijke manier op”, aldus een woordvoerder van de SGP. In januari volgend jaar zal de buitengewoon vergadering van de SGP een besluit nemen over het buitengewoon lidmaatschap.

LN 16.9

WJ acties

landelijke stakingsdag.

ME blijft thuis bij Warnser Betinking

WARNS Er wordt zaterdag geen extra politie of Mobiele Eenheid ingezet bij de Betinking Slach by Warns. Dat heeft burgemeester De Vries-Hoogstraal van Nijesurd gisteren besloten. Zij verwacht zaterdag geen oproer rond rechts-radicalen, omdat het programma dat de Stichting Slach by Warns heeft opgesteld daartoe geen aanleiding geeft. De gemeente Nijesurd heeft het programma van de stichting goedgekeurd en haar slechts een goede herdenking toegewenst.

De Friese anti-fascistische vereniging Antifa maakt zich wel op voor een confrontatie met rechts-radicalen. De anti-fascisten willen zaterdag naar het huis van voorman Douwe van der Bos in Oldelamer, om hemien zijn kornuiten te verhinderen naar Warns af te reizen. Van der Bos: „De koffie staat klaar”. Burgemeester Rembo Heite van Weststellingwerf is niet op de hoogte van de demonstratie. „Er heeft zich niks aan gedaan. Bij een demonstratie maar ik zal het in ieder geval bij de politie aankaarten.”

Van der Bos laat het „een grote verrassing” of volgelingen van onder andere CP'86 de herdenking in Warns zullen bijwonen. Uit voorzorg brengt de stichting haar eigen ordedienst weer op de been, vertelt voorzitter Auke Kleefstra. Die bestaat uit twintig mensen. „Eins wolle

mei al dat rjochts-radikale gjin bemoeienis mear hawwe. Wy wolle de politike lading fan de betinking ferminderje en het kultuerelement nei foaren helje.”

Met het initiatief voor een bezetting van het dorp Oldelamer heeft de stichting Betinking Slach by Warns geen enkele bemoeienis. „Mar as sy tinke dat li in geskikt momint is om Van der Bos te pakken, dat moat dat mar sa wêze.”

Tijdens de jaarlijkse bijeenkomst in Stavoren wordt dit jaar gesproken over bestuurlijke vernieuwing. Vorig jaar was het thema 'Hoe keare wy it opkommend rjochts-ekstrémisme?'. Toen was tot het laatste moment onzeker of de burgemeester toestemming zou geven voor de jaarlijkse herdenking op het Klif.

Burgemeester De Vries legde de stichting aanvankelijk allerlei beperkingen op omdat zij bang was voor een confrontatie met rechts-radicalen tijdens de herdenking op het Klif. Op camping De Weyde Blick in Warns stonden twee busjes ME'ers opgesteld. Die hoeven wat de burgemeester betreft dit jaar niet te komen. Achteraf gezien was de extra politie-inzet vorig jaar overbodig. Alleen 's ochtends vroeg kwam een groepje rechts-radicalen opdagen, dat een alternatieve herdenking hield voor de steen.

Demonstratie bij huis Douwe van der Bos

FD 10-89-95

Leeuwarden - De gezamenlijke anti-fascisten Friesland willen voorkomen dat de herdenking van de Slach by Warns dit jaar weer verstoord wordt door fascistische groepen als het Nederlands Blok. Zij organiseren daarom komende zaterdag een demonstratie in Oldelamer, de woonplaats van Douwe van der Bos, leider van de Friese afdeling van het Nederlands Blok. Dat meldt de afdeling Leeuwarden van de anti-fascistische groeping Antifa.

Sinds 1992 proberen extreem-

rechtse groeperingen aan de herdenking in Warns op hun manier een steentje bij te dragen.

Antifa staat zaterdag om twee uur, het tijdstip waarop de herdenking begint, bij Douwe van der Bos voor de deur.

De anti-fascisten hopen daarmee te voorkomen dat er extreem-rechtse mensen bij de herdenking aanwezig zijn.

„Als ze zo graag hun eigen Lizerbedevaart willen houden, organiseren zie die maar in de tuin van Douwe van der Bos”, aldus Antifa.

ME blijft thuis bij Slach Warns

Van een onze redacteuren: **WARNS** - Burgemeester Greet de Vries-Hoogstraal van Nijesurd verwacht zaterdag geen problemen tijdens de herdenking van de Slach by Warns. Zij is niet van plan vooraf de hulp in te roepen van de Mobiele Eenheid. De anti-fascisten bereiden zich wel voor op een confrontatie met de rechts-radicalen. Voorman Douwe van der Bos: „Zij willen zaterdag diens woonplaats Oldelamer bezetten en Van der Bos en zijn kornuiten verhinderen naar Warns af te reizen. Van der Bos heeft de koffie al bruin, laat hij weten.”

Meer hierover op pagina 21.

(Advertentie)

Voorpost
Friesland

52e Warns betinking (1942-1995). Salbestjoer foar Fryslân/Postpost, tll. 05619-399. Aanvragen vrijwillige thuis-hulp: tel 056-02299, vans tot 12. Bings. Hedenavond in de Boerderie. Gr. Hoogstraat 24 te Leeuwarden.

Tel. vld Bos
Douwe vld Bos

Custers uit
ARNhem
Roept op om
A.S. zaterdag
Het huis van vld Bos
Te beveiligen
005-217539

Parlementaire onschendbaarheid moet intact worden gelaten

Afnemen passief kiesrecht goed idee

Vorige week presenteerde de wetenschapswinkel van de Universiteit Utrecht een studie waarin een herbezinning op de parlementaire onschendbaarheid centraal stond. *Gijs Schreuders* is met onderzoekster Wijman van oordeel dat de onafhankelijkheid van parlementariërs niet moet worden aangetast.

Welke juridische mogelijkheden zijn er om extreem-rechtse politici aan te pakken als zij zich in het parlement of in de gemeenteraad bezondigen aan racistische uittalingen? Deze vraag heeft het Landelijk Bureau Racismebestrijding in Utrecht laten onderzoeken.

Uit dit onderzoek *Grenzen aan onschendbaarheid*, verricht door mr. M.S.D. Wijman van de Wetenschapswinkel Rechten van de Universiteit Utrecht, komt naar voren dat het onwenselijk is de bestaande parlementaire onschendbaarheid op te heffen. Wel zou de mogelijkheid moeten worden geschapen om mensen die door de rechter wegens racistische uittalingen zijn veroordeeld als bijkomende straf uit het passief kiesrecht te zetten, waardoor zij niet (meer) gekozen kunnen worden.

Leden van de Tweede of Eerste Kamer, de gemeenteraad en de Provinciale Staten zijn niet gerechtelijk vervolgbaar voor wat zij in de vergadering hebben gezegd of schriftelijk hebben overgelegd. D66 heeft zich bij monde van Tweede-Kamerlid Th. de Graaf uitge-

sproken voor opheffing van deze parlementaire onschendbaarheid als het gaat om volksvertegenwoordigers die zich schuldig maken aan racistische uitspraken.

Volgens De Graaf is de onschendbaarheid van volksvertegenwoordigers — gegarandeerd in de Grondwet — een gedateerde vorm van bescherming. Waarom zouden kamer-, raads- of statenleden in de vergadering ongestraft dingen kunnen roepen waarand eren voor veroordeeld worden? Hij vreest, dat extreem-rechts de parlementaire onschendbaarheid bewust wil misbruiken om normen te overtre-

den en daarmee publiciteit voor racistische opvattingen te krijgen.

Het ziet er echter niet naar uit dat het pleidooi van D66 voor opheffing van de onschendbaarheid van gekozen vertegenwoordigers veel handen op elkaar krijgt. Met name de burgemeesters — die in de gemeenteraden te maken hebben met verwerpelijke uittalingen van raadsleden van de CD of CP'86 — zien geen heil in het middel, zo blijkt uit het onderzoeksrapport van mr. Wijman.

Bezwaren

Er bestaan grote principiële be-

zwaren. Vanouds geldt de onschendbaarheid van afgevaardigden als een essentieel onderdeel van de democratische besluitvorming. Volksvertegenwoordigers moeten vrijmoedig kunnen spreken zonder vrees voor strafrechtelijke vervolging, hoe weezinwekkend hun opvattingen ook mogen zijn.

Als een groepering erop uit is strafbare feiten te plegen — zoals aanzetten tot rassendiscriminatie — kan zij door de rechter worden aangemerkt als criminele organisatie. Het Openbaar Ministerie kan dan een vordering tot ontbinding van een dergelijke partij aanhangig maken. Maar zolang een partij democratisch gekozen vertegenwoordigers heeft in het parlement, de Provinciale Staten of de gemeenteraad, behoren die opgelijke voet alle rechten van volksvertegenwoordigers te kunnen uitoefenen. Hoe zou men mensen willen verplichten zich aan de wet (met name de anti-discriminatiebepalingen) te houden als zij niet in staat worden gesteld hun politieke opvattingen naar voren te brengen? Daarbij moeten zij zich wel houden aan de spelregels. Als zij het reglement van orde in de vergade-

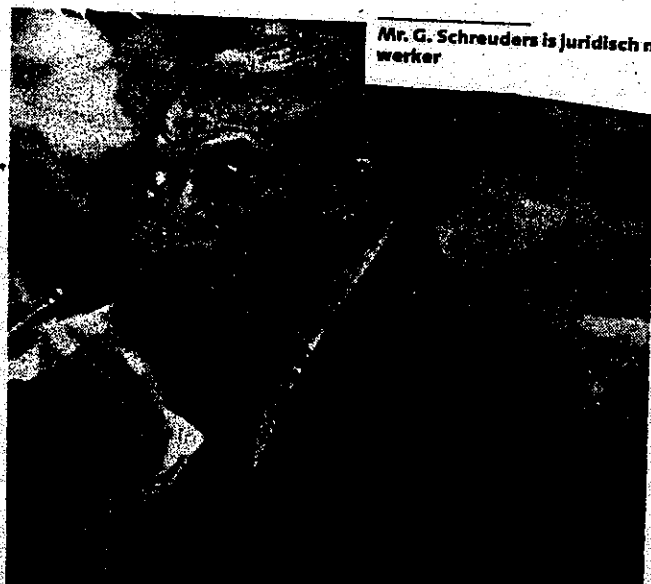
ring aan hun laars lappen, kan de Kamervoorzitter (of in de gemeenteraad de burgemeester en in destaten de commissaris der koningin) ingrijpen. Zodra een extreemrechtse afgevaardigde zich schuldig maakt aan de belediging van volksgroepen; kan de voorzitter hem of haar het woord ontnemen. De schuldige kan zelfs uit de vergadering worden verwijderd. Uit het onderzoek van mr. Wijman blijkt dat de burgemeesters deze bevoegdheden toereikend achten om afdoende tegen ordeverstoringen door extreem-rechtse vertegenwoordigers op te treden.

Oud-NSB'ers

Zijn er dan verder geen juridische mogelijkheden om een dam op te werpen tegen het propageren van rassenhaat? Volgens mr. Wijman bestaan die wel degelijk. Zij draagt in haar onderzoeksrapport een belangwekkende optie aan voor de bestrijding van extreem-rechtse uitingen. Bij een veroordeling wegens racisme (buiten de vergadering van vertegenwoordigende lichamen) zou de rechter als bijkomende straf iemand het passief kiesrecht moeten kunnen ontnemen. Dat is het recht om als Kamer-, staten- of raadslid gekozen te worden.

Het Wetboek van Strafrecht kent deze mogelijkheid bij sommige andere misdrijven. Na de Tweede Wereldoorlog zijn oud-NSB'ers die werden veroordeeld wegens collaboratie, als bijkomende straf veelal uit het passief kiesrecht ontzet. Het artikel dat racisme strafbaar stelt (137c van het Wetboek van Strafrecht), zou dan met deze mogelijkheid moeten worden uitgebreid.

Inmiddels heeft D66-kamerlid De Graaf zich bedacht en dit voorstel uit het rapport-Wijman onderschreven. Een bijkomend voordeel ervan is dat op deze manier niet hoeft te worden getornd aan het kostbare instituut van de parlementaire onschendbaarheid.

Mr. G. Schreuders is juridisch medewerker

OAN DE YNWENNERS FAN ALDLEMMER

Mei dizze folder wolle wy jo ynformearje oer 23 septimber. Op dy dei wolle wy in demonstraasje yn Alslemmer organisearje.

Wat is der krekt te rêden?

Alle jierren betinkt de Fryske Beweging op 'e tredde sneon yn septimber de slach by Warns. Hjirby wurdt de oerwinning yn it jier 1345 betocht fan in Frysk legerke boeren op in ynf-aasjeleger fan Hollânske ridders. Dit leger stie ûnder lieding fan greve Willem IV. Oant 1992 wie de betinking benammen in tradisjoneel barren. Dat feroare yngeand doe't der yn 1992, ûnder lieding fan Douwe van der Bos in plocch Flaamske en Nederlânske Blokkers foar 't ljocht kamen, saheare om barren solidariteit mei de Fryske Beweging te betsjûgjen.

Even foarstelle.

Earst sille wy ús even foarstelle. Wy binne minsken dy't net passyf tasjen wolle hoe't eks-room-rjochts hieltyd mear har stimpel op de maatskippij set. De maatskiplike problemen dy't ekstreem-rjochts mei rjocht op it aljemint bringe, wurde troch barren op in dubieuze wize oplost. It eksteem-rjochtse Nederlânske Blok bewear dat bûtenlanners de oarsaak fan alle problemen fan hjoeddedei binne; wurkleazens groeit net troch de oanwêzigheid fan bûtenlanners, mar om't in protte grutte bedriuwen barren yn it bûtenlân fêstigje en de minsken dêr foar in bytsje jild wurkje litte. Us bosken fersuerje net troch de oanwêzigheid fan de Turkse buorman, mar troch tefolle auto's en fersmoargjende yndustry. Earmoede hoecht der ek net te wêzen. De ôfrûne jierren is it oantal miljoenêrs mei flif fermannichfâldige. Der is dus jild by 't soad, mar it tal minsken dat hjir fan profitearje kin, is tige lyts.

Wêrom yn Aldlemmer?

Sa't jo sûnder mis wol witte, wennet de lieder fan it Nederlânske Blok (ôfdieling Fryslân), Douwe van der Bos, yn Aldlemmer. Hy nimt al syn kânsen waar om de maatskippij mei syn fassistyske ideeën te fergiftigjen. Der is gjin ekstreem-rjochtse partij te finen wêr't hy net aktyf by belutsen wie; befreone mei Hans Janmaat oan de N.S.B. widdo Rost van Tonningen ta. Hy ronsele hierlingen foar de fassistyske HOS-milysjes yn Kroaasje en rassistyske blanken yn Súd-Afrika. Van der Bos is in fêste besiker fan de Izerbeafeart yn Diksmuide. Dat barren spruts him blykber sa oan, dat er no besiket om yn Fryslân syn eigen beafeart te hâlden. By de Fryske Beweging koc hy gjin foet oan 'e grûn krije, mar dochs hat er de lêste jierren hieltyd besocht om de betinking by Warns te bedjerren. As it oan ús leit sil dit net wer it gefal wêze. Om ús mei er syn izerbeafeart yn syn eigen achtertún organisearje. Der wolle wy ús stientsje wol oan bydrage.

HALD FASSISTEN FAN 'E STRJITTE

Mienskiplike Fryske Anti-Fassisten

Foar mear ynformaasje:

Antifa-Ljouwert

Postbus 224

8901 BA

Ljouwert

Racisme is al lang taak van de politie en van de BVD

GOEIEDAG, u spreekt met raadslid Y van gemeente X. Spreek ik met de BVD?

Geheimzinnige stem: 'Jawel.'
'Goed zo, ik wilde onverwijld melding doen van voorbereidingen voor een aanslag op onze moskee.'
'Zo. Wat is er aan de hand?'

'Ik beschik over correspondentie waaruit blijkt dat enkele personen alhier uit racistische motieven de moskee in de as willen leggen.'
'Kunt u die informatie even faxen?'

Dit zou het scenario kunnen zijn zoals Meindert Fennema dat graag zou zien, getuige zijn artikel 'Strijd tegen politiek getint racismisch geweld is BVD-taak' (Forum, 14 september). Volgens Fennema is de Nederlandse politie niet goed in staat politiek geweld te bestrijden. Daarom zou de Binnenlandse Veiligheidsdienst (BVD) zich in de toekomst uitdrukkelijk bezig moeten gaan houden met politiek getint racistisch geweld.

Fennema denkt dat gebrek aan ervaring met politiek geweld de politie parten speelt. De politie beschikt echter al sinds jaar en dag over de Regionale Inlichtingendiensten (RID). Deze houden zich ook bezig met informatiewinning die het de politie vereenvoudigt politiek geweld te bestrijden.

Een zekere mate van ervaring zou er dus wel moeten zijn. Wanneer die ervaring bij de regionaal ingedeelde politie informatiediensten niet bestaat, waarom zou die ervaring dan wel aanwezig zijn bij de landelijke Binnenlandse Veiligheidsdienst? Fennema geeft zelf aan dat racistisch geweld vaak ontstaat, en wordt uitgevoerd, op lokaal niveau. Het lijkt me dan ook dat een regionale inlichtingendienst in principe beter is toegerust voor het inwinnen van informatie op lokaal niveau.

Daarbij: de Regionale Inlichtingendiensten en de landelijke BVD werken al samen. Dit maakt Fennema's voorstel overbodig. De bestaande praktijk: de lokale overheid speelt informatie door aan de justitiële driehoek - burgemeester, officier en hoofdcommissaris. De politie speelt het door aan de RID en de

RID speelt het - indien noodzakelijk - door aan de BVD. Mocht er aan deze samenwerking het één en ander schorten dan kan de samenwerking worden verbeterd. Door allerlei taken naar de BVD te verschuiven wordt het kind (de RID) met het badwater weggegooid.

Fennema wil dat de BVD in het geval van politiek getint racistisch geweld bewijsmateriaal mag verzamelen ten behoeve van een strafrechtelijke procedure. Hiermee krijgen we een BVD die nagenoeg autonoom kan opereren. De politie en de RID hebben het nakijken.

Het is de vraag of dit de samenwerking tussen de RID en de BVD ten goede zal komen. Ik kan mij zo voorstellen dat dit een competentiestrijd gaat ontketenen, waarbij de informatievoorziening uiteindelijk het onderspit delft en de plegers van politiek geweld de lachende derden vormen. Immers, waarom zouden de RID's de informatie die zij - als meer lokale diensten - zeker blijven krijgen nog aan de BVD toespelen?

Tot zover de structuur van de inlichtingendiensten. Fennema pleit ervoor dat niet alleen lokale overheden hun informatie direct aan de BVD doorspelen, ook lokale actiegroepen en welzijnsinstellingen moeten dat doen. Letterlijk heeft hij het dan over 'vormen van racistisch geweld die mogelijk een politiek karakter hebben'. Hij ziet wel in dat dit moeilijk zal worden omdat de BVD in het verleden 'gehaat was in progressieve kring'.

De vraag is, waarom moet er direct aan de BVD gerapporteerd worden? Op dit moment zijn er maar weinig actiegroepen of instellingen die het in hun hoofd halen informatie over 'vormen van racistisch geweld' achter te houden. Ook de meest radicale antifascistische actiegroepen rapporteren hier over. Zij doen dat echter bij de politie omdat die ook het geëigende apparaat is om eventueel bescherming te

bieden aan, have en goed van de bedreigden, in kwestie.

Meent Fennema nu dat aanslagdreigingen wel aan de BVD en niet aan de politie moeten worden doorgegeven? Het lijkt mij nogal onverantwoordelijk om maar af te wachten of de BVD zo vriendelijk is om de politie in te schakelen.

Wanneer Fennema bedoelt dat antifascistische groeperingen die zich specifiek richten op extreemrechts hun informatie moeten gaan delen met de BVD, bepleit hij een moeilijke zaak.

Eén voorbeeld. De laatste tijd zijn actieve antifascisten regelmatig het slachtoffer geworden van (in)directe intimidatie van de zijde van extreemrechts. In enkele gevallen deden deze activisten echter geen aangifte bij de politie omdat zij er op dat moment geen baat bij hadden dat justitie inzicht zou krijgen in hun werkwijze. Die werkwijze zou door justitie wel eens doorkruist kunnen worden. Daar komt nog bij dat de BVD ook buitengewoon geïnteresseerd is in linkse actiegroepen, hun netwerk en vertakkingen.

Zie het onderzoek dat werd uitgevoerd door de inlichtingendiensten naar de vermeende banden van het Journalistencollectief Opstand met RaRa. Fennema stelt echter dat actiegroepen wel tot informatie-uitwisseling met de BVD over zullen gaan zodra zij begrijpen dat georganiseerd racisme bestaat. Dit is een gotspe: deze groepen zijn daar al lang van overtuigd.

Dan de laatste vraag. Is de BVD wat betreft taakstelling en ervaring goed uitgerust voor de bestrijding van politiek racistisch geweld? Fennema stelt dat justitie de opsporing van daders van racistische aanslagen overlaat aan journalisten. Fennema doet hiermee op de reportages van Bas van Hout over de voormalig lijsttrekker van de Centrumdemocraten in Amsterdam, Yge Graman (en duidt de verslaggever abusievelijk aan als aankomend journalist, maar dat terzijde).

Volgens Fennema leidt deze nalatigheid van justitie tot levensgevaarlijke situaties voor buitenlanders. Vervolgens schuift hij de schuld voor deze nalatigheid geheel in de schoenen van de politie. Bij mij rijst echter de vraag waarom Fennema niet de beschuldigende vinger in de richting van de BVD wijst. Had een BVD-functionaris niet ook eens enkele gesprekjes met Graman kunnen aanknopen?

Om achter Gramans ware aard te komen, is het niet noodzakelijk dat de bevoegdheden van de BVD worden uitgebreid. Die bevoegdheden had Bas van Hout ook niet, en toch verzamelde hij voldoende stof om de politie ertoe te zetten een onderzoek naar Gramans gewelddadige verleden te verrichten. Met succes.

NU de parlementaire enquête in volle gang is én D. Engelen zijn proefschrift over werkwijze van de BVD in de naoorlogse jaren heeft gepubliceerd, nog eens duidelijk geworden waar een kleine, nauwelijks democratisch gecontroleerde, in zichzelf gekeerde organisatie groot kan zijn. Namelijk in het ontwikkelen van onproductieve paranoïde trekjes en de neiging om te zeer betrokken raken bij het onderzoeksbijeenkomst. Fennema citeert Hans Janmaat, die beweert dat het schisma van de Centruumpartij (CP) in 1985, door de BVD werd bewerkstelligd. Mocht dit kloppen dan heeft de BVD niet alleen bij de CP maar ook bij de CP geïnfiltrerd om een democratisch gekozen partij te werken onmogelijk te maken.

Het verraderlijke van een dergelijke aanpak is dat de Nederlandse bevolking denkt met bepaalde partijen van doen te hebben, terwijl zij eigenlijk kennis neemt van de ondoorgrondelijke machinaties van de landelijke inlichtingendienst. Ik concludeer hieruit dat de bevoegdheden van de BVD eerder beperkt dan vergroot dienen te worden.

Peter Rensen

De auteur is freelance-verslaggever en schrijver van het boek Dansen met de duivel, undercover bij de Centrumdemocraten.

PERSBERICHT

In de Leeuwarder Courant d.d. 20-9 / 21-09 / 22-09-1995 stonden tot onze verbijstering advertenties van de fascistische knokploeg Voorpost. De tekst bevat een verhuilde oproep van Voorpost aan haar leden om zaterdag 23 september a.s. naar de herdenking van de "Slach by Warns" te gaan.

Op zijn best getuigt het plaatsen van een advertentie van een fascistische knokploeg van een zwak ontwikkeld politiek bewustzijn. Op zijn slechtst getuigt het van het volkomen ontbreken van ook maar de geringste politieke of persoonlijke moraal.

In het geval van de Leeuwarder Courant is er geen sprake van een incident maar mogen we zo langzamerhand spreken van een eerbiedwaardige traditie.

In een artikel in de LC d.d. 6 maart 1995 zette LC hoofdredacteur Hylke Speerstra zijn visie op het bestrijden van fascisme uiteen.

Fascisten moeten volgens Speerstra bestreden worden door tot het uiterste te proberen de tolerantie te laten zegevieren en met voorlichting de fascistoïde verderfelijheid aan de kaak te stellen. Dan zou je toch denken dat hij wat dat betreft in eigen huis zou beginnen, d.w.z. bij de LC zelf. De LC echter: bekritiseerde de Friese beweging nadat bij Warns voor het eerst fascisten waren opgedoken vanwege haar vermeende onvermogen de eigen gelederen te zuiveren van "Blut und Boden" elementen, maar plaatste de afgelopen twee jaar aan de vooravond van de herdenking van de "Slach by Warns" een advertentie van Voorpost waarin deze nazi-knokploeg haar medestanders opriep massaal naar Warns te komen; plaatst advertenties van het Nederlands Blok; plaatst een groot artikel van Douwe van der Bos en Henk Ruitenbergh zonder ook maar één kritische kanttekening; publiceert een interview met Douwe van der Bos waarin van "voorlichting over de fascistoïde verderfelijheid" in de verste verte geen sprake is.

Nadat fascisten zich in 1992 voor de eerste keer openlijk hadden gemanifesteerd bij Warns schreef Speerstra in de LC dat de Friese Beweging zich maar eens grondig moest bezinnen op de vraag waarom extreem-rechtse groeperingen zich toch zo tot haar aangetrokken voelen. Speerstra schaamde zich er niet voor te suggereren dat waar rook is, ook vuur moet zijn. M.a.w. het gedachtengoed van de Friese Beweging vertoont volgens Speerstra de nodige overeenkomsten met het fascistische gedachtengoed.

DE KRANT DIE ER DUS GEEN BEEN IN ZIET OPROEPEN VAN FASCISTISCHE ORGANISATIES TE PLAATSEN, VERWIJLT VERVOLGENS DE FRIESE BEWEGING KEIHARD DAT ZE EEN VOEDINGSBODEM VORMT VOOR EXTREEM-RECHTS. HET WOORD SCHIJNHEILIGHEID IS HIER EIGENLIJK NIET EENS MEER VAN TOEPASSING. DE LC - EN DAN MET NAME HYLKE SPEERSTRA- HEBBEN DE HYPOCRISIE TOT EEN KUNSTVORM VERHEVEN. MOCHTEN ER ZATERDAG A.S. INDERDAAD FASCISTEN AANWEZIG ZIJN OP DE HERDENKING DAN ZAL IN DE LC WEL VOOR DE ZOVEELSTE KEER HET MORALISTISCHE VINGERTJE GEHEVEN WORDEN RICHTING FRIESE BEWEGING. HOPELIJK ZAL DAN IN BREDE KRING INGEZIEN WORDEN DAT DE LC BESTAAT UIT EEN STEL BEGINSSELLOZE OPPORTUNISTEN, DIE UITSLUITEND GEINTERESSEERD ZIJN IN EEN ZO HOOG MOGELIJKE OPLAGE VAN HUN KRANT.

ANTIFA LEEUWARDEN
postbus 224
8901 BA
Leeuwarden

namens Antifa-Leeuwarden

Maike Vlietstra

Van onze verslaggever
Bas Meesters

OLDELAMER

Er klinken knallen in het Friese dorpje Oldelamer. Er is paniek in de voortuin van volksnationalist Douwe van der Bos. Skinheads bukken, een in Duits uniform gestoken rechts-extremist trekt vliegensvlug zijn kogelvrije vest aan. De antifascisten zullen toch niet gaan schieten?

Bij het tuinhok barsten de dorpe-lingen in lachen uit. 'De Slag bij Oldelamer is begonnen', grapt er een. Kraaien fladderen weg uit een boom. Het fruitkanon van de boerderij verderop blijkt prima te functioneren.

Vijftig leden van de actiegroep Anti-Fascistische Actie (AFA) zijn zaterdagmorgen op weg gegaan naar het huis van Douwe van der Bos in Oldelamer om te voorkomen dat hij met zijn extreem-rechtse vrienden de herdenking van de Slach bij Warns zou bijwonen. De Friese Beweging probeert al enkele jaren extreem-rechts te weren van deze bijeenkomst. Zij wil daar in

alle rust herdenken hoe samenwerkende Friezen in 1345 het leger van Graaf Willem IV van Holland versloegen. Zonder dat Van der Bos aandacht vraagt voor zijn ideeën.

Voor ze in de bus naar Oldelamer stappen, krijgen de antifascisten - het zijn bijna even veel mannen als vrouwen - een fax voorgelezen

**'We doen nu een
stap terug om
straks te winnen'**

met instructies van Antifa-Leeuwarden. Het advies luidt: provoceer niet. 'Geef Van der Bos geen kans om ons te criminaliseren. We doen nu een stap terug om straks te winnen.'

De actie van vandaag is pure noodzaak vinden ze in de bus. 'Ik doe dit niet met graagte', zegt Jeroen. 'Nee, dan heb ik wel andere hobby's.' Maar als je fascist ver-afschuwt, moet je daar ook naar handelen, vindt Micky. 'Ook al is

het eng om straks voor die mensen te staan.'

Een jongen met een geel geverfde kuif reageert boos op de vraag of de stok in de tas van hem is. 'Ik vind het een klotestreek dat je dat vraagt. We gaan er vandaag van uit dat het gewelddoos is. Die stok die is er dus niet.'

Als de bus in Oldelamer stopt, doen de meesten een bivakmuts of capuchon op, een noodzakelijk kwaad, vinden ze. De demonstranten willen niet herkend worden uit angst voor repressailles van Van der Bos. Achter hun spandoeken lopen ze naar het schoolplein naast het huis van Van der Bos. Ze mogen het schoolplein niet af van de politie.

'Aan wiens kant moeten we nu staan, vraagt een bewoonster. 'Ze zijn allebei niet normaal.' Ze vindt het belachelijk dat er zoveel aandacht wordt besteed aan Van der Bos. 'We weten zo wel dat het een eng mannetje is.'

Toch betekent de komst van vijftig antifascisten en dertig rechts-extremisten naar Oldelamer voor de bewoners een gezellig middagje uit.

Ze genieten van de zon en vergapen zich hoofdschuddend aan het cowboytje en indiaantje dat de gasten opvoeren.

In de tuin van Van der Bos zien ze in camouflagepakken gestoken jongens met honkbalknuppels en een hakbijl. Ze zien hoe de Duitse soldaat foto's maakt van alles wat lijkt op een antifascist. Voor het archief, legt Van der Bos uit: 'We hadden een achterstand op de antifa's, maar nu hebben we redelijk in kaart wie de leidinggevende personen zijn.'

De antifascisten letten ook goed op. Vanaf het schoolplein tuurt Jeroen met een toneelkijker naar het huis van Van der Bos, 'om te ontdekken met wie hij contact onderhoudt'. Mark, die was vooruitge-reisd, vertelt dat hij al sinds zeven uur voor het huis van Van der Bos staat om te turven hoeveel rechts-extremisten naar binnen gaan. Als een busje met rechtse versterking het tuinhokje schampt, steekt Mark juichend zijn gebalde vuist omhoog: 'Die krijgen de borg voor dat huurbusje niet meer terug.'

Op de oprit van Van der Bos stelt

Mark Douwe van der Bos voor aan de pers. Op vriendelijke toon zegt hij dat het om een vuile nazi gaat. Hij deelt folders uit met als titel: *Wie is Douwe van der Bos?* Van der Bos blijft niet achter. Ook hij heeft zijn huiswerk gedaan en verspreidt een brochure: *Blik op extreem-links*.

**'Sensatie, hè,
maar het
valt tegen'**

Een boer vraagt de antifascisten waarom ze zo angstaanjagend doen met die lappen voor hun gezicht. 'Jullie doen hetzelfde als de anderen, ik vind jullie ook extreem.' Maar onze ideologie is minder gevaarlijk, antwoordt een antifascist. 'Extreem is extreem', zegt de boer. 'Voor ons gewone burgers is het moeilijk een keuze te maken.' 'Best moeilijk, hè, om mensen te overtuigen', zegt de demonstrant na het gesprekje.

Na twee uur vindt de politie het welletjes. Ze verzoekt de antifascisten hun cadeau voor Van der Bos aan te bieden. Vier niet gemaskerde 'antifa's' mogen omlopen naar de woning van de vijand. Ze geven hem een steen van papier-maché, een replica van de herdenkingssteen bij Warns, zodat Van der Bos in zijn eigen tuin herdenkingen van de 'Slach' kan organiseren. Dan keren ze tevreden over hun actie terug naar de bus. Extreem-rechts is, ook tot vreugde van de organisatoren van de herdenking, niet in Warns geweest.

Voor het huis van Van der Bos reageren een man en een vrouw uit Wolvega licht teleurgesteld. 'We zouden boodschappen gaan doen, en dachten: kom we combineren het even met Oldelamer. Sensatie, hè. Maar het valt tegen. Dit wordt niks.'

Een andere buurtbewoner ziet het optimistischer. 'We krijgen wel weer een stukje landelijke bekendheid. Vorig jaar was het de laatste vernieuwde telefooncentrale van het land. Nu is het de slag bij Oldelamer.'

(ONDERSTAANDE TEKST IS GESCHREVEN EN VERZONDEN AAN DE VOLKSKRANT IN REACTIE OP HET ARTIKEL IN DEZE KRANT OVER DE 'OLDELAMER-AKTIE', ALS INGEZONDEN BRIEF, DOOR M. PRONK (AFA-NIJMEGEN) en J.P. KOREMAN (KURF, URECHT) - de krant heeft het artikel overigens niet geplaatst!!)

Oldelamer

Maar al te vaak gaat bij acties tegen maatschappelijke misstanden de aandacht eerder naar de spectaculaire 'buitenkant' dan naar de beweegredenen van de actievoerders/sters. Helaas was dit bij het verslag van de antifascistische actie in Oldelamer in de Volkskrant (25 september) ook het geval. Als deelnemers aan deze actie voelen wij ons dan ook genoodzaakt een kleine reactie te schrijven.

Zoals gemeld hadden enkele tientallen Friese antifascisten, met wat ondersteuning uit Holland, gehoor gegeven aan de oproep een manifestatie bij te wonen rond de extreem-rechtse figuur van Douwe van der Bos in het Friese dorpje Oldelamer. Zo slaagden we erin de herdenking van de Slach by Warns ongestoord en naar wens van de organisatie te laten verlopen. Sinds enige jaren waren diverse types uit extreem-rechtse hoek, en zelfs uitgesproken neo-nazi's, op de herdenking afgekomen. Zo trachten zij een platform te creëren voor hun opvattingen van haat en onverdraagzaamheid. In nauwe samenwerking met de organisatie van de herdenking werd een aantal malen met succes extreem-rechts weggehouden van de Rode Klif.

Het is niet toevallig dat antifascisten dit jaar hun actie verplaatsten naar de voordeur van Van der Bos. Op zo'n manier zou de herdenking in Warns zonder wanklank door kunnen gaan, en ontstond een goede aanleiding informatie over Douwe van der Bos in z'n directe omgeving te verspreiden. Van der Bos is namelijk geen zielig, willekeurig uitgekozen doelwit, zoals hij aan de aanwezige pers wilde doen geloven. Al sinds jaar en dag speelt hij een sleutelrol in het nationale en internationale nazistische netwerk. In Nederland was hij o.a. actief bij de Centrumdemocraten, de CP'86 en het Nederlands Blok. Tegenwoordig is hij met name actief in Voorpost, een Vlaams/Nederlandse para-militaire knokploeg, en met de ondersteuning van extreem-rechtse Boeren in Zuid-Afrika. Daarnaast heeft hij innige contacten met het ANS (Aktiefront Nationaal-Socialisten), de NSB-weduwe Rost van Tonningen en het Vlaams Blok. Tenslotte was Van der Bos zeer nauw betrokken bij de rekrutering van huurling-soldaten voor de bloedige oorlog in het voormalige Joegoslavië. Etnische zuivering is immers iets wat ook Nederlandse 'volksnationalisten' voorstaan. We vinden het een slechte zaak dat het verslag in de Volkskrant geen melding maakte van deze essentiële achtergronden.

De organisatie van de extreem-rechtse couppogingen van de Slach-herdenking zijn duidelijk niet Van der Bos' enige activiteiten.

Het verslag was blijkbaar gericht op het meest sensationele, en minst belangrijkste, onderdeel. Te weten de ontmoeting van een enkele antifascist met Van der Bos en de wederzijdse registratie. Sympathiserende uitingen van dorpsbewoners, lokale jeugd en andere omstanders passen daar dan niet bij. Evenmin als een verslag van de werkelijke actie: een culturele manifestatie met een toneelvoorstelling door mensen van een Fries Asielzoekerscentrum, toespraken en een Leeuwarder straatmuzikant. Ons inziens plaatste het verslag de actie onterecht in het licht van twee extreme politieke groeperingen. Alleen kwade wil of een zeer oppervlakkige blik kan tot zo'n ongenueanceerde conclusie leiden. We kunnen ons voorstellen dat de 'Slach by Oldelamer' voor de toevallige passant een hoog cowboy en indiaantje-gehalte had. Over en weer hielden de beide kampen elkaar in de gaten. Kijkend naar de uitkomsten van zulk onderzoek zien we echter direct de grote verschillen. In de genoemde Van der Bos-folder wordt, zoals het een goed komplot betaamt, alles op één hoop gegooid. Namen en steden blijken onderling verwisselbaar. Van de Anne Frankstichting, de kraakbeweging en Wereldwinkels tot GroenLinks en lokale antifascisten. Hoewel met dergelijke folders de plank meer mis dan raak wordt geslagen, zijn zij te zien als de voorhoede van ernstiger zaken. In het buitenland wordt in de extreem-rechtse pers al jaren opgeroepen tegenstanders van rechts, leraren, advocaten etc. aan te vallen. Met de reeks bombrieven in Oostenrijk als dieptepunt tot nu toe. Ook in Nederland is extreem-rechts bezig tegenstanders in kaart te brengen. Met name het Rotterdamse CP'86-raadslid Freling en Van der Bos houden zich daar mee bezig. In onze publikaties, tevens goede bronnen voor de media en politiek, zijn slechts correcte feiten te vinden.

De kracht van de antifascistische beweging is juist de openbaarheid van zulke informatie.

Nee, er was maar één werkelijke tegenstelling die middag in Oldelamer: die tussen overtuigde neo-nazi's en actieve antifascistische mensen. Het verschil tussen een autoritaire, witte, gewelddadige samenleving waarin andere volkeren, vrouwen, gehandicapten, vakbonden e.d. geen plaats hebben en een samenleving waarin gelijkwaardigheid, geluk en directe zeggenschap over je eigen omgeving bepalend zijn.

Een onpartijdige en vrije pers is van het grootste belang. Je ogen sluiten voor bovenstaande gevaarlijke feiten, verzet tegen de opkomst van nazistische groepen en ideeën afdoen als 'eng en extreem' past daar dan ook niet bij. We hebben allemaal onze eigen verantwoordelijkheid in de strijd tegen haat en onverdraagzaamheid. We hebben nu nog een keus.....

Verzet tegen de dictatuur van verre tekentafels

door Haro Hielkema

WARNIS – De zon scheen over het Rode Klif en het IJsselmeer glom bijna zonder rimpeling. Het mooiste plekje van Gaasterland leek zaterdag in niets op het toneel waar uitgeochten. Alleen wapperden er louter Friese vlaggen, net als toen.

Voor de herdenking van die Slach by Warns komen – zelfs na 650 jaar – jaarlijks een paar honderd mensen naar het klif. Om het Friese volkslied te zingen, een toespraak aan te horen en de vlag met de pompeblêden te hijsen. De laatste jaren trok de bijeenkomst ook de aandacht van extreem rechtse organisaties, Nederlandse en Vlaamse, die sommige regels uit Friese vaderlandslieden (waarin wordt opgeroepen te strijden tegen 'vijandvolk') hartelijk omarmden. Er heerste steeds een gespannen sfeer op de Gaasterlandse buit, heftige botsingen met anti-fascistische groepen konden telkens met moeite worden voorkomen.

Zaterdag lieten de extreem rechtse zich niet zien op het klif, ook al had een van hun voormannen, Douwe

van den Bos, vorige week nog een verrassingsactie beloofd. In plaats daarvan trok een aantal anti-fascistische demonstranten zaterdag naar het huis van Van den Bos in Oldelamer en voorkwam zo dat die de bijeenkomst in Warns kon verstoren. De enige dissonant waar de organisatie mee kampte, was dat het jaartal 1345 op het monument met verf was veranderd in 1945.

Met de knokpartij van 1345 heeft de *Betinking* in Warns op zichzelf niks meer te maken. De stichting die de jaarlijkse bijeenkomst organiseert, heeft er ook geen moment over gedacht om de slag nog eens na te spelen, al leent het verhaal zich daar goed voor. Dat graaf Willem IV van Holland destijds met vijfhonderd man vergeefs de stad Stavoren probeerde te veroveren en daarbij door een overmacht aan boeren, burgers en buitenlui met stokken en hooivorken de zee in werd gejaagd, is een mooi gegeven voor een spektakelstuk. Voor de aanwezigen in Warns is de herdenking van de slag het symbool van het Friese vrijheidsstreven. Ze scharen zich rondom een grote steen, waarop in het Fries 'Liever dood dan

slaf' staat. Niet om een bloedige slag te verheerlijken, want 'bloederige slagen trekken bloederige mensen aan', zei pastoor Jan van der Wal uit Balk. „Wij willen hier geen aarde, vuur en bloed verheerlijken, geen oorlog en strijd. Wat wij op het klif herdenken, is het refrein uit de geschiedenis van Friesland: de vrijheid. Dat is het hart van de Friese cultuur.”

De Balkster pastoor haalde de strijd van de Friezen tegen de Romeinen aan, de weerstand tegen de onderwerping van Karel de Grote, de opstand van de 'rode familie' van Piter Jelles Troelstra, het verzet tegen nazi-Duitsland, maar ook het boerenprotest tegen 'Den Haag' om van Gaasterland een natuurpark te maken. Voor die laatste vergelijking kreeg hij de handen stevig op elkaar. Friesland laat zich geen besluiten van hogere hand opleggen, zei Van der Wal. „We moeten niet over ons laten beslissen. Wij moeten vrij zijn van de dictatuur van verre tekentafels – of die nu in Rome of in Keulen staan, in Den Haag, Brussel of New York. Ze kunnen tekenen wat ze willen: tussen Stavoren en het Rode Klif een strandboulevard, een dorp voor rijke recre-

anten tussen Rijn en Elbe of een natuurspark Gaasterland. Als wij er maar op tijd bij zijn, wakker blijven en niet tegenover elkaar gaan staan.”

Voorwaarde voor samenwerking is wel dat Friesland zijn 'vrijheid van recht' behoudt, aldus Van der Wal. Wat hem betreft wappert er volgend jaar ook de Europese vlag en van de Verenigde Naties op het klif.

Ook Auke Kleefstra, voorzitter van de stichting Slach by Warns, riep op tot eenheid. „Friesland werd destijds door de Hollanders aangevallen, omdat het door onderlinge twisten open lag. En anno 1995 is er verschil van mening over onze provincienaam. Friesland is weer het slachtoffer van z'n eigen verdeeldheid.”

Volgens Kleefstra is de slag in 1345 een van de laatste keren geweest dat Friezen samen optrokken. „De aanval is toen afgeslagen door de eensgezindheid van het volk. Daarin ligt ook onze identiteit en ons karakter. Wij gebruiken de herdenking in Warns om een duidelijk signaal af te geven: overheid, blijf af van onze taal en onze cultuur. Als je naar het Europees handvest voor de minderheidstalen kijkt, krijgen wij onvoldoende ons

recht. Er is hier Fries taalondervijs, maar dat is te summier en teveel volgens het Nederlandse systeem ingericht. Er moeten meer lessen in de Friese taal gegeven worden. Friesland is een tweetalig gebied: vijftig procent spreekt Fries, vijftig procent Hollands. Dan moet je ook elk van beide talen op school goed tot hun recht laten komen, en dat is niet het geval.”

Verrassing

De aandacht van extremisten voor de herdenking heeft de organisatie de laatste jaren veel tijd en energie gekost, bekend Kleefstra. „Dat zij hier kwamen was destijds een grote verrassing. Ze probeerden ons voor hun karretje te spannen, daarmee hebben ze ons gedwongen onze positie te bepalen. Wij willen niks te maken hebben met hun idealen. Wij sluiten niemand uit, zij wel. Iedereen is voor ons gelijk. Nederlander of Fries. Mits men maar goede bedoelingen heeft. En die hebben zij niet. Wij zetten ons niet af tegen individuen, wel tegen het systeem dat ervoor zorgt dat de Nederlandse cultuur bevoordeeld wordt ten koste van de Friese.”

zwervel op het Rode Klif bij Warns werd de nacht voor de herdenking nog gereinigd.

Oldelamer geniet tussen links en rechts

Door Marcel de Jong

OLDELAMER - De inwoners van Oldelamer hebben zich zaterdagmiddag goed vermaakt. Op het schoolplein hielden zo'n vijftig anti-fascisten een manifestatie gericht tegen rechts-radicaal Douwe van der Bos, die 50 meter verderop woont. Van der Bos stond met een tiental kameraden de hele middag in zijn tuin zijn huis te bewaken tegen een aanval van de linksen. Die bleef uit. De politie pendelde in hemdsmouwen heen en weer en bewaakte succesvol de vrede. De dorpelingen hadden iets om over te keuvelen en kwamen massaal de straat op. Het ontbrak alleen aan koffie, want de beheerder durfde zijn dorps huis niet open te doen uit vrees voor vernielingen. Dat scheelde een recordomzet.

Tussen de extreem-rechtsen en extreem-links en ontloopten de Oldelaamsters zich als extreem-objectief. Douwe van der Bos woont nu eenmaal in hun dorp en daar hebben ze zich bij neergelegd. Tot veel protest heeft het nooit geleid want de man heeft in het dorp nooit problemen veroorzaakt. Wat hij elders doet, is een ander verhaal. Daar hebben de dorpelingen direct geen last van. Het lukte de anti-fascisten niet de Oldelaamsters tegen hun plaatsgenoot op te zetten. Daarvoor wekten de linksen met hun aparte kleding, gedrag en tongval te veel argwaan.

De anti-fascisten kwamen zaterdag naar Oldelamer om te verhinderen dat Van der Bos opnieuw naar Warns zou gaan om daar de herdenking van de Slach bij te wonen. Van der Bos bleef thuis maar dat had hij zich een half jaar geleden al voorgenoemen. Een protestactie voor het huis van hun opponent was de anti-fa's door burgemeester Remco Heite van Weststellingwerf verboden. Nu wandel-

de de groep van vijftig links-radicalen naar het schoolplein. Daar was muziek en toneelspel.

De club was uit Zwolle met een bus naar Oldelamer gekomen. Chauffeur Trijntje Post dacht eerst nog dat ze bezoekers van een reünie moest vervoeren omdat als bestemming de dorps school op het briefje stond. Toen het in zwarte kleidij gestoken gezelschap zich bij de bus verzamelde, kreeg ze door dat er wel eens iets anders aan de hand kon zijn. Vooral toen actieleider Rik Fennema voor het instap-

pen ocriep er een rustige en vreedzame middag van te maken. Bij Oldelamer moest Post omrijden van de politie. Ze mocht niet voor het huis van Van der Bos langs. Ze zag dat haar passagiers met bivakmutsen op en sjaals voor het gezicht de bus verlieten. Dat doe je niet bij een reünie. In het dorp werd haar duidelijk wat er speelde. Ze zat er wel wat mee. „Ik hoop dat het niet uit de hand loopt, want ik wil graag op tijd naar huis. Ik heb kaartjes voor de voetbalwedstrijd van Heerenveen vanavond.”

Vier anti-fascisten mochten van de politie een steen van papiermaché aan Van der Bos aanbieden. Zo kan de Oldelaamster voortaan in eigen tuin een herdenking van de Slach by Warns organiseren. De rechts-radicaal aanvaardde de steen in dank en plaatste hem in de tuin.

Tijdens de overhandiging van de steen werd er over en weer wat gescholden. De nationalistenn stonden met knuppels en een bijl niet in actie. De resterende anti-fascisten blokkeerden voor de school demonstratief de weg. „Mutsen op en sjaals om. Die lui konden wel denken dat het hier twintig graden vriest”, had De Groot al opgemerkt. Van een echte dreiging was geen sprake. De dorpelingen bleven dan ook gewoon toekijken.

De inwoners van Oldelamer gingen zaterdag massaal de straat op om met eigen ogen te kunnen aanschouwen hoe de politie de vrede tussen 'links' en 'rechts' bewaakte. Foto LC/Jan de Vries

Ongeregelde heden blijven uit bij

Slag om Warns

In kogelvrij vest loopt een geestverwant van ex-leider Van der Bos van het Nederlands Blok door diens tuin in Oldelamer. Een treffen tussen de rechts-extremisten en 'anti-fascistische' demonstranten bleef uit. (Foto Sake Elzinga)

NRC, 25 september 1995

Door onze correspondent

KARIN DE MIK

OLDELAHER, 25 SEPT. Anti-fascistische actievoerders uit Leeuwarden zijn zaterdag naar het Friese dorp Oldelamer getrokken om bewoner Douwe van der Bos (ex-leider van het Nederlands Blok, ex-CD en ex-CP'86) te beletten naar de traditionele herdenking van de Slag bij Warns te gaan.

Van der Bos was daar de laatste drie jaar aanwezig met een handvol geestverwanten van Voorpost België om de „Friese nationale vrijheidsstrijd“ te steunen. Dit tot grote woede van de Friese Beweging, die niets te maken wil hebben met solidariteitsbetuigingen van extreem-rechts.

In het dorp troffen de demonstranten van Antifascisten Leeuwarden (Antifa) dertig leden van extreem-rechts en een tiental agenten. Het kwam niet tot een treffen tussen de groepen. Ook in Warns, op de plaats van de herdenking, ontstonden geen ongeregelde heden.

Bij de grote zwerfkei bij het Rode Klijf aan de IJsselmeerkust wordt sinds 1945 herdacht hoe Friese boeren en krijgers in 1345 Hollandse edelen onder het motto „Leave dea as slaef“ (liever dood dan slaaf) verjoegen. Tijdens de manifestatie wordt het Fries 'Flaggeliet' gezongen en de Friese vlag gehesen. De „betinking“ is al jarenlang een soort reïnie van Friese idealisten die ijveren voor het behoud van de Friese taal en cultuur.

Aanvankelijk wilde Antifa voor de woning van Van der Bos actie voeren, maar daarvoor gaf de burgemeester van Weststellingwerf geen toestemming. Bij Van der Bos' woning verzamelden zich za-

terdag ongeveer dertig medestanders uit extreem-rechts kring, onder wie M. Vreeling, CP 86-raadslid in Rotterdam, en de rechts-radicalen Einte Homan uit Groningen.

Antifa bood Van der Bos een namaak zwerfkei van papiermaché aan. „Dan kan hij zijn eigen herdenking in zijn tuin houden“, aldus M. Fennema van Antifa. Hij vond de manifestatie geslaagd, omdat Van der Bos belet was naar Warns te gaan. Van der Bos verklaarde echter dat dit nooit zijn bedoeling was geweest. Hij zei zich al vier maanden geleden terug te hebben getrokken als lid van het Nederlands Blok, uit teleurstelling over de verdeeldheid binnen de partij en de geringe groei ervan. Uit vrees voor een gewelddadige confrontatie met de „crypto communistische organisatie“ Frysk Anti Faksisme Komitee had hij zaterdag uit voorzorg een aantal Belgische, Duitse en Nederlandse rechts-extremistische geestverwanten rondom zich verzameld.

Antifa verspreidde in het dorp huis aan huis pamfletten waarin werd gewaarschuwd voor „het fascistisch gif“ dat Van der Bos de maatschappij „inspuist“. De ruim 230 bewoners van Oldelamer werden warm noch koud van de demonstraties. „Van Van der Bos hebben we geen last, al zijn we het niet eens met zijn ideeën“, zo verwoorde een bewoner de gevoelens van de meeste dorpelin-

Eigen 'gedenksteen' voor Douwe van der Bos

FD 25-09-95

GOOSBIES

Oldelamer - Een jongen met kort blond haar in legerkleding met een Duits vlaggetje op de rechterschouder en een kogelvrij vest staat met een geavanceerde fotocamera in de aanslag. "Kom op, doe die kap eens af", roept hij uitdagend in het Duits naar een onder een zwarte capuchon en zwarte sjaal schuilgaande jongen, die juist een video-camera op hem richt.

Een politieagent sommeert de jongen met capuchon het schoolplein van de openbare basisschool De Lamer weer op te zoeken. De jongen is één van de ongeveer vijftig anti-fascisten die zaterdagmiddag naar Oldelamer zijn gekomen, om te voorkomen dat de daar woonachtige Douwe van der Bos voor de vierde achtereenvolgende maal met aanhangers van de extreem-rechtse beweging 'Voorpost' de herdenking van de Slach by Warns met een openlijke demonstratie kan verstoren. Van der Bos is voorzitter van de afdeling Friesland van het Nederlands Blok en tevens bestuurslid van Voorpost.

De actie van de anti-fascisten lukt, want Van der Bos besluit thuis te blijven om met behulp van zo'n dertig 'medestanders' zijn huis aan de Hoofdweg te 'verdedigen'.

Zowel Van der Bos en consorten, als de anti-fascisten en de Stellingwerver politie hebben zich voorbereid op een confrontatie. "We verwachten dat het rustig blijft", waarschuwt een agent de uit het hele land afkomstige leden van de Anti Fascistische Aktie als ze in Oldelamer uit de bus vanuit Zwolle stappen. "Maar loopt het toch uit de hand, dan zijn we er klaar voor".

Het korps is met tien blauwhemden ter plekke en heeft een kleine dertig man van de Mobiele Eenheid, compleet met honden, achter de hand. Afgesproken is dat de demonstranten op het schoolplein moeten blijven. De school staat op vijftig meter afstand van de woning van Van der Bos; een weiland vormt de scheiding.

Van der Bos is de hele nacht al in touw geweest om zijn woning om te toveren in een vesting. De twee meter brede sloot voor zijn huis

komt daarbij goed van pas. Pallets en dikke balken barricaderen de 'droge' gedeelten rond zijn huis. De Duitser met het kogelvrij vest is de meest vooruitgeschoven pion van het 'leger' van Van der Bos, dat 'paraat is voor het geval dat de politie in gebreke blijft'. In de voortuin staat een spandoek met de tekst: 'Nationalisten welkom. Verboden toegang voor anti-fa communisten'. Uit de voorgevel van het huis wapperen de Friese en Vlaamse vlag. Van der Bos houdt met een vriend de wacht bij het hek voor de oprit, dat met een fietsketting is afgesloten.

De bewoners van Oldelamer kijken de komedie, zoals zij het noemen, berustend aan. "We hebben geen last van die man, maar ook geen iol. Toen de vorige eigenaresse hier nog woonde, was het een stuk beter. Die bemoeide zich met de kinderen hier. Helaas is ze vijf jaar geleden overleden", zegt een oudere vrouw.

"Maar nu gebeurt er eens iets in het dorp, dit is toch komisch", zegt een jongere man. De meeste dorpsbewoners die staan te kijken, zijn het met hem eens. Niemand heeft inhoudelijk boodschap aan de demonstraties van beide partijen.

De politie houdt de rivaliserende groepen de hele middag gescheiden. Zo blijft het rustig. Alleen een buurman van Van der Bos zorgt voor enige consternatie. Uit balorigheid schiet hij tweemaal met zijn jachtgeweer in de lucht.

En drie skinheads uit Rotterdam zorgen voor hilariteit door met een gehuurd busje het hekpaaltje te schampen bij het inrijden van het domein van Van der Bos. "Daar gaat de borg", grinnikt anti-fascist Peter van Dam, in het dagelijks leven geschiedenisleraar. "Ze zijn altijd teveel gefixeerd op links".

Om vier uur maakt de politie een einde aan de demonstratie. Na overleg van de hermandad mogen vier anti-fascisten zwigend een symbool aan Van der Bos overhandigen. Hij krijgt een namaaksteen, zodat hij voortaan de Slach by Warns in zijn eigen voortuin kan herdenken. Van der Bos blijft netjes. "Ik zal de steen een mooie plaats geven in mijn tuin", zegt hij, waarna hij de daad bij het w

Trouw,
22 sept. 1995

Duitsland bezorgd over plannen van neo-nazi's die uit Kroatië terugkeren

BERLIN (AP) - In Duitsland heerst in toenemende mate bezorgdheid over uit het voormalige Joegoslavië terugkerende neo-nazi's, die daar als vrijwilligers aan de zijde van de Kroaten hebben gevochten in de oorlog.

Hans-Gert Lange van de binnenlandse veiligheidsdienst verklaarde dat er aanwijzingen zijn dat de teruggekeerde huurlingen in Duitsland terroristische acties plannen. Hij verklaarde dat Kroatische commandanten onlangs een eenheid Duitse neo-nazi's ontbonden hebben die aan de zijde van de Kroaten meevocht in de Bosnische burgeroorlog. Het hoofd van de federale veiligheidsdienst in de deelstaat Hamburg, Ernst Uhrlau, schat het aantal Duitse vrijwilligers in het Balkan-conflict op 150, onder wie 50 neo-nazi's.

De extreem-rechtse Duitsers zien zich als wapenbroeders van de Kroaten. Tijdens de Tweede Wereldoorlog maakten Kroatische Ustasja-fascisten zich samen met de nazi's schuldig aan massamoord op de Serviërs en joden. Volgens Lange is de meerderheid van de Duitse huurlingen echter meer 'crimineel' van aard dan politiek bewust. Neo-nazistische huurlingen hebben al wapens meegesmokkeld, weten veiligheidsfunctionarissen. Bewijzen dat dit georganiseerd gebeurt zijn er nog niet. Vorige maand wees de neo-nazi Peter Neumann de politie een geheime opslagplaats aan waar 100 kilo explosieven en Kalasjnikov-geweren werden gevonden, vermoedelijk afkomstig uit het voormalige Joegoslavië. "Dit is geen fantasie meer. Er zijn duidelijk terroristische aanwijzingen", aldus Lange.

Opkomst racistische partij plaatst Noren voor raadsels

'Wie niet blond is en blauwogig moeten we niet'

The Guardian

OSLO

De plotselinge opkomst van een partij die zich openlijk keert tegen de komst van asielzoekers en andere buitenlanders, heeft Noorwegen stomverbaasd doen staan en voor grote raadsels geplaatst. De rechtse Progressieve Partij slaagde er bij de lokale verkiezingen van twee weken geleden in zijn aanhang bijna te verdubbelen. Met 12 procent van de stemmen is de PP de derde politieke partij van het land geworden, achter de Arbeiderspartij en de Conservatieven.

Op dit moment maken buitenlanders minder dan 4 procent uit op een bevolking van 4.3 miljoen mensen. Tweederde van hen komen uit Europese landen. Zo'n vijftigduizend buitenlanders komen van buiten Europa. Zij wonen vooral in Oslo, waar de Progressieve Partij haar grootste winst boekte.

De uitslagen hebben de Noorse media en de grote partijen geschokt. Zij realiseerden zich ineens dat zij de kwestie van de buitenlan-

ders hebben genegeerd. Politieke waarnemers menen dat deze verkiezingen het verborgen nationalisme in Noorwegen zichtbaar hebben gemaakt.

'Onderzoek na de algemene verkiezingen van 1993 heeft aangetoond dat een van de vier kiezers de politiek ten aanzien van immigranten te slap vindt', zegt Henry Valen, hoogleraar in de politieke wetenschappen aan het Instituut voor Sociaal Onderzoek in Oslo.

Carl Hagen, de leider van de Progressieve Partij, heeft gebruik gemaakt van die wetenschap. Bij de jongste verkiezingen maakte hij de immigrantenkwestie het centrale thema van de campagne.

Ondanks een oproep van de media en de grote politieke partijen weigerde Hagen zijn woordvoerder voor immigratiezaken de laan uit te sturen, nadat die was gesignaleerd op een bijeenkomst van racistische randgroeperingen. Die houding leverde winst op, zo hebben de opiniepeilingen inmiddels aangetoond.

Hagen beschuldigde de andere partijen ervan het verzet tegen de

komst van buitenlanders onder de mat te hebben geschoven. 'In Noorwegen is nooit een debat gevoerd over de politiek ten aanzien van buitenlanders', aldus Hagen. 'De andere politieke partijen hebben ons alleen maar verketterd en onze voorstellen in een kwaad daglicht gesteld. Onze kiezers en alle gewone mensen in ons land voelen dat er niet naar ze is geluisterd.'

De Progressieve Partij streeft naar een *law and order*-politiek, minder belastingen, maar vooral een harder politiek optreden tegen immigranten, van wie de partij zegt dat ze de georganiseerde misdaad en aids naar Noorwegen hebben meegebracht.

De Progressieve Partij wil verplichte uitwijzing van elke buitenlander die tot meer dan drie maanden gevangenisstraf is veroordeeld, afschaffing van het gratis advies aan asielzoekers en een onderzoek naar de effecten van buitenlandse culturen in Noorwegen.

Volgens Khalid Salimi, de leider van de grootste anti-racistische groep in Scandinavië, is er nooit

eerder in de Noorse politiek zoveel aandacht geschonken aan argumenten tegen de komst van buitenlanders naar Noorwegen. 'Racisme heeft de afgelopen vijftien tot twintig jaar wortel geschoten in Noorwegen', aldus Salimi, die het Anti-Racisme Centrum in Oslo leidt.

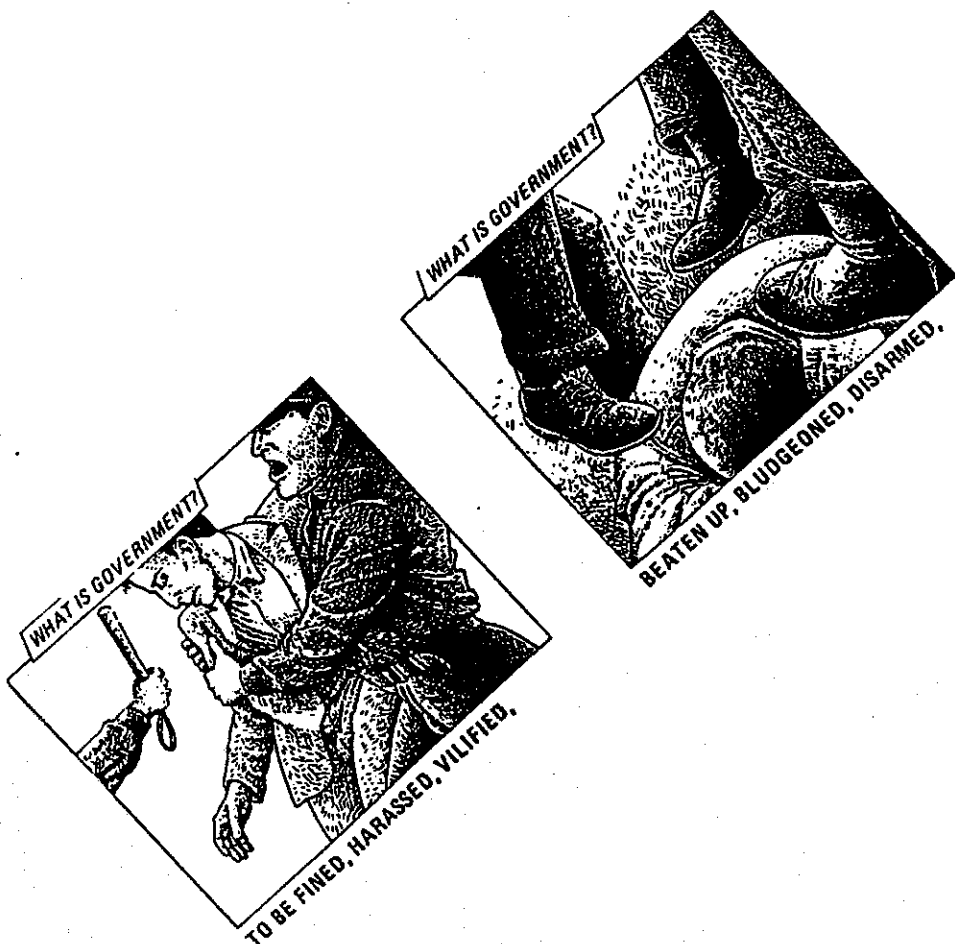
Volgens hem heeft Noorwegen in het buitenland een leidinggevende positie verworven in het afstraffen van racistische politiek, maar hebben de politici in de eigen achtertuin het probleem niet willen opmerken. Politieke deskundigen zijn er intussen van overtuigd dat het 'nee'-stem die de meerderheid van de Noren vorig jaar november uitbracht tegen aansluiting bij de Europese Unie, een waarschuwing was voor het opkomende nationalisme.

'De anti-Europa partijen vertellen de bevolking: We zijn de beste en we hebben niemand anders nodig', zegt een politieke waarnemer. 'De boodschap die nu doorklinkt gaat nog veel verder. Die zegt: Als je niet een lange, blonde, blauwogige Noor bent moeten we je hier niet.'

Algemeen Dagblad,
30 september 1995

Nieuwe kleren zonder swastika's

STOCKHOLM - Schoolhoofd Kerstin Malcus-Elving kon drie van haar leerlingen er niet toe brengen om geen kleren met swastika-symbolen meer te dragen in de klas, dus besloot ze hen mee uit winkelen te nemen om zelf nieuwe kleren voor hen te kopen. Swastika's zijn niet verboden in Zweden, dus Malcus-Elving kon haar leerlingen, twee meisjes en een jongen, niet verbieden om kleren versierd met swastikasymbolen te dragen. Daarom besloot ze op eigen kosten nieuwe kleren voor het drietal te kopen. Het schoolbestuur probeert jongeren er met zachte hand van te weerhouden zich bij extremistische groepen aan te sluiten.

WIJ ZETTEN HUN STRIJD VOORT

Dit pamflet is na Oldelamer
bij enkele antifa's in
Utrecht thuis bezorgd !!

Zwolse Courant,
28 september 1995

Fascisme (3)

Als reactie op het stuk van de heer P. Kraaijer in 'Uw mening' hetvolgende. Zoals ik las voelt de heer Kraaijer zich nogal aangesproken. En ik zou willen zeggen een bevestiging op het stuk van de heer J.C. de Jong. Men hoeft helemaal niet zo op de hoogte te zijn van de activiteiten van deze heer met zijn eenmans Anti-Fascistische Aktie om goed te oordelen. Menig Nederlander heeft toch met eigen ogen kunnen zien dat waar deze Kraaijer mee bezig is het daglicht niet kan verdragen. Anderzijds hoeft men het gezicht toch niet te verber-

F A X M E S S A G E F A X

Zwolse Courant;
a.v. rubriek 'UW MENING'

219 453

INGEZONDEN BRIEF 'FASCISME (2)'

: 24 september 1995

: twee (2)

De heer Kraaijer moet goed weten dat men niet geboren wordt als, zoals hij zegt, fascist maar als nationalist. Dat men die stempel van 'fascist' opgedrukt krijgt door de politieke partijen die mensen gebruiken M: zoals de labiele figuren van Antifa betreur ik ten zeerste.

Anti-Fascistische Aktie (AFA)-Zwolle

Anti-Fascist Action (AFA)

p/a - c/o P. Steijnstraat 165 - 8022 TE ZWOLLE /
the NETHERLANDS

(telefax: 00-31-038-(4)543857)

FASCISME (2)

Laten we gewoon het debat aangaan. Maar misschien moeten wij bij het verleden van deze mensen wel net zo goed een vraagteken zetten als bij dat van de heer Kraaijer. Dat er gesproken wordt dat de heer J.C. de Jong lijsttrekker was voor de CD getuigt misschien wel van onbesproken gedrag van deze en dat kan men niet van iedereen zeggen.

de Zwolse Courant van 23 september kreeg J.C. de Jong uit Hardenberg de gelegenheid zich negatief en stigmatiserend uit te laten over anti-fascisten. Anti-fascisten zouden volgens de briefschrijver niet vreedzaam kunnen demonstreren, doch slechts middels geweld actie kunnen voeren. De mening van De Jong getuigt van stemmingmakerij en het opzettelijk criminaliseren van anti-fascisten.

Zaterdag jongstleden organiseerde Antifa Leeuwarden (een anti-fascistische organisatie) een vreedzame manifestatie in het Friese dorpje Oldelamer, woonplaats van Douwe van der Bos, één van Nederlands bekendste neo-nazi's. Het protest vond plaats op een schoolplein op ongeveer vijftig meter van de woning van Van der Bos. De opzet van de actie was om te verhinderen dat Van der Bos met Nederlandse, Vlaamse en Duitse neo-nazi's de herdenking van de "Slach by Warns" zouden kunnen verstoren met hun aanwezigheid. Antifa Leeuwarden is in deze opzet geslaagd, zonder geweld doch met toneel, muziek en sprekers. Extreem-rechts liet zich niet zien in Warns. Douwe van der Bos had zich letterlijk verschanst in zijn woning tesamen met een dertigtal opgetrommelde zeer radicale nazi's, waaronder Constant Kusters, Eite Homan, enkele leden van het Vlaams Blok, enkele Duitse neo-nazi's en de secretaris van het Kringbestuur Overijssel van de

H. Ruitenberg, Nationale
Volkspartij/CP'88, Zwolle

NVP/CP'86, Johan van Enk uit IJsselmuiden. Zij hoopten op een gewelddadige confrontatie met Antifa Leeuwarden, getuige het grote wapenarsenaal (waaronder vele slagwapens en ook helmen) in de achtertuin van de woning. Enkele nazi's waren gekleed in legeruniformen. Antifa Leeuwarden ging niet op deze provocatie in en kon spreken van een geslaagde actie in een gemoedelijke sfeer, gesteund door vele dorpsbewoners. Aanhangers van Antifa Leeuwarden konden na de actie het dorp alleen onder politiebescherming verlaten!

De Jong zou eerst eens moeten nadenken alvorens criminaliseren en de hand in de bek... voor alle duidelijkheid, C.J. de Fascisme (2) voor de Centrum Democraten tijdens

Paul Kraaijer,
Anti-Fascistische Aktie (AFA-) Zwolle

Zwolse Courant, 26 sept.

september 1995 — GroenLinks magazine — 13

S I E

ADVERTENTIE

STEUN DE ANTI-FASCISTISCHE ACTIE!

Het landelijk secretariaat van Anti-Fascistische Actie heeft dringend geld nodig om zijn werkzaamheden te kunnen voortzetten. AFA is een samenwerkingsverband van zo'n 25 lokale en regionale antiracismegroepen, dat zich verzet tegen fascistische groeperingen en tegen het verrechtsend overheidsbeleid door het beleggen van informatieavonden en directe acties, zoals tegenfolders. AFA wil vooroordelen en beperkend nationalisme wegnemen en de verdraagzaamheid en internationale solidariteit vergroten. Financiële bijdragen zijn welkom op giro 6459848 van AFA t.s. te Nijmegen. Een donateurschap kan ook. Int. 030-721660.

....en dit is de gecensu-reerde tekst. Vergelijk en oordeel. Een paar essentiële zinnen zijn bewust (?) door de redactie van de Zwolse Courant weggelaten.

Paul, Zwolle

In deze krant van 23 september kreeg J.C. de Jong uit Hardenberg de gelegenheid zich negatief en stigmatiserend uit te laten over anti-fascisten. Anti-fascisten zouden volgens de brieven schrijver niet vreedsaam kunnen demonstreren, doch slechts middels geweld actie kunnen voeren. De mening van De Jong getuigt van stemmingmakerij en het opzettelijk criminaliseren van anti-fascisten. Afgelopen zaterdag organiseerde Antifa Leeuwarden (een anti-fascistische organisatie) een vreedzaam demonstratie in het Friese dorp Oldelamer, woonplaats van Douwe van der Bos, één van Nederlandse bekendste neo-nazi's. De opzet van de actie was om te verhinderen dat Van der Bos met Nederlandse, Vlaamse en Duitse neo-nazi's de herdenking van de 'Slach bij Warns' zouden kunnen verstoren met hun aanwezigheid. Extreem-rechts liet zich niet zien in Warns. Douwe van der Bos had zich letterlijk opgeschanst in zijn woning te sachtrommelde zeer radicale nazis. Zij hoopten op een gewelddadige confrontatie met Antifa, getuige het grote wapenarsenaal in de achtertuin van de woning. Antifa Leeuwarden ging niet in op deze provocatie en kon spreken van een geslaagde actie in een gemoedelijke sfeer. De Jong zou eens moeten nadenken alvorens anti-fascisten publiekelijk te criminaliseren. Overigens, J.C. de Jong uit Hardenberg was in 1994 lijsttrekker voor de Centrum Democraten tijdens de Provinciale Statenverkiezing in Overijssel.

P. Kraaijer, Anti-Fascistische Aktie, Zwolle
(Door de redactie bekort)

Extreem rechts boekt grote winst in Letland

Reuter, ANP

RIGA

De links-georiënteerde Democratische Partij 'Saimnieks' is de winnaar geworden van de parlementsverkiezingen die afgelopen weekend in Letland werden gehouden. Maar voor de grootste verrassing zorgde de radicaal-rechtse partij 'Volksbeweging voor Letland', die onder leiding van de Duitse politicus Joachim Siegerist met zestien zetels een derde plaats behaalde.

'Saimnieks', de grootste partij, krijgt achttien van de honderd parlementszetels, één meer dan de demissionaire regeringspartij 'Letlands Weg', die als tweede eindigde. Waarnemers waarschuwden gisteren dat de vorming van een nieuwe regering na deze onverwachte uitkomst een stuk moeilijker zal verlopen dan voorzien.

Peilingen voorafgaand aan de verkiezingen hadden minder dan 5 procent voorspeld voor de 'Siegerist-partij', zoals de Volksbeweging in Letland wordt genoemd. Volgens de peilingen zouden twee rechts-georiënteerde partijen, de Boerenbond en de Letse Nationaal-Conservatieve Partij, genoeg zetels veroveren om de kern van een coalitieregering te gaan vormen. Maar geen van deze partijen voldeed aan de verwachtingen.

'De Volksbeweging voor Letland' staat bekend om zijn anti-Russische en anti-communistische houding. De partijleider Siegerist, die geen Lets spreekt, is vorig jaar in Duitsland aangeklaagd wegens aanzet tot racisme tegen zigeuners. Hij ontkent de beschuldiging.

Volgens waarnemers heeft Siegerist zijn succes te danken aan zwevende kiezers die op het laatste ogenblik voor zijn populistische politiek hebben gekozen. 'Dit geeft aan hoe groot de kloof is tussen de politieke elite en de gewone burger', zei Paul Raudsep, de hoofdredacteur van het dagblad *Diena*. 'Mensen op het platteland voelen zich helemaal vervreemd van de politieke leiding in Riga.' Ook zou hij garen hebben gesponnen bij de onvrede over het harde economische hervormingsbeleid van de regering.

Siegerist (48) kreeg bekendheid met de opening in Riga van een centrum waar gepensioneerden gratis medicijnen kunnen krijgen. Bij de vorige verkiezingen, in 1993, liet hij mensen van het platteland met bussen naar het partijcentrum brengen, waar hij gratis limonade en bananen liet uitdelen. Hij behaalde toen enkele zetels, maar werd in de loop van het jaar geschorst omdat hij zelden aanwezig was.

In zijn campagne heeft de leider van de Volkspartij gezegd dat er te veel etnische Russen zijn in het land. Hij heeft zijn kiezers gewaarschuwd voor het gevaar dat ze een minderheid in eigen land worden.

In het ruim 2,5 miljoen inwoners tellende Letland wonen 700 duizend etnische Russen. De meesten van hen beschikken niet over de Letlandse nationaliteit en mogen daarom niet stemmen. Velen gingen in protest tegen de strenge wetgeving de straat op.

De verkiezingen waren de tweede democratische verkiezingen sinds 1991, toen het Letland onafhankelijk werd van Rusland.

NRC,

4 oktober 1995

Raadslid Arnhem opnieuw veroordeeld

ARNHEM, 4 OKT. Het Arnhemse raadslid H. Selhorst is vanochtend door de rechtbank in zijn woonplaats wegens de handel in harddrugs veroordeeld tot een gevangenisstraf van 18 maanden en een geldboete van 13.000 gulden. Het is zijn tweede veroordeling wegens drugshandel. Hij is geroyceerd als lid van de Centrumdemocraten.

Algemeen Dagblad,
5 oktober 1995

Raadslid weer veroordeeld

ARNHEM - De rechtbank in Arnhem heeft gisteren voor de tweede maal het extreem-rechtse Arnhemse raadslid H.S. veroordeeld wegens handel in hard drugs. Hij kreeg 18 maanden en een boete van 13.000 gulden na een eis van 25 maanden. Eerder blokkeerde justitie de raadsvergoeding van de verdachte in het kader van de 'pluk-ze'-wetgeving. S. werd in juni aangehouden, tien dagen nadat hij in hoger beroep was veroordeeld tot zes maanden cel, eveneens voor handel in hard drugs. Sinds die tijd zit hij gevangen.

Zwolse Courant,
7 oktober 1995

B & W: raadslid moet weg

ARNHEM - Het Arnhemse college van B en W laat een jurist onderzoeken of het extreem-rechtse raadslid H. Selhorst uit de gemeenteraad gezet kan worden. Selhorst is woensdag door de rechtbank in Arnhem veroordeeld tot achttien maanden celstraf wegens handel in verdovende middelen. Voor vergelijkbare zaken is hij eerder door het Arnhemse hof ook al tot negen maanden gevangenisstraf veroordeeld. Voorlopig zal hij dus sowieso niet aanwezig zijn.

Zwolse Courant, 7 oktober 1995

ADVERTENTIE I.M.

CENTRUMDEMOCRATEN

De kring Overijssel zal een openbare vergadering beleggen op zaterdag 14 oktober aanstaande.

Belangstellenden en leden worden verzocht te komen naar:

ZAAL VITUS

Langewijk 180 - Dedemsvaart.

De vergadering begint om 14.00 uur.

RINKE VAN DEN BRINK ■

Kruisen verbranden in Putte blijkt maar een van de bezigheden van de Ku Klux Klan in Nederland. Na de eerste berichten in VN van vorige week: nieuwe feiten over deze organisatie en haar nauwe banden met CP'86. Over 'Great Titan' en 'Great Terror', in het dagelijks leven gemeenteraadsleden, die met hun Klan-leden communiceren per MC-bakkie en noodgedwongen ook doen aan indoor verbrandingen.

Het zal wel een teleurstelling zijn geweest voor toenmalig CP'86-voorzitter Wim Wijngaarden dat zijn partij begin 1992 niet collectief lid kon worden van de *Invisible Empire of the Ku Klux Klan*. Wijngaarden wist kennelijk niet dat alleen individuen voor het Klan-lidmaatschap in aanmerking kunnen komen. Zijn brief van 12 februari 1992, waarin hij informeerde naar de mogelijkheid van een collectief lidmaatschap voor de CP'86, kwam bovendien nogal ongelegen. De grote baas van de *Invisible Empire of the Ku Klux Klan*, Imperial Wizard J.W. Farrands, was in die tijd verward in een stappende juridische procedure. Klan-leden hadden in 1987 een groep van zeventien burgerrechtenactivisten gemolesteerd in Forsyth County (Georgia). Advocaat Morris Dees, leider van de juridische anti-Klan-taak force *Southern Poverty Law Center*, had de *Invisible Empire* aangeklaagd en een schadevergoeding geëist namens de burgerrechtenactivisten.

Toen het na diverse vonnissen uiteindelijk tot een schikking kwam, moest Farrands de demonstranten 37.500 dollar betalen, de ledenlijsten van zijn organisatie vernietigen, het blad *The Klansmen* opdoeken en zich voortaan onthouden van elke activiteit in de *Invisible Empire*. Aan dat laatste punt van de schikking heeft hij overigens snel een inruil gepast. In een brief uit 1994, mij ter hand gesteld door de Amerikaanse *Anti Defamation League*, kondigt hij de vorming van een nieuwe Klan-groep aan (de *International Knights of the Ku Klux Klan*). In augustus van datzelfde jaar verstuurde Farrands - 'for God, Race and Country' - enkele Klan-gewaden aan de Nederlandse Klan-leider, Marcel Hoogstra.

In zijn brief aan de 'comrades' van de *Invisible Empire* vroeg Wijngaarden ook of er 'een bijkantoor' van de Klan 'in Europa of misschien in Holland' bestond. En daar kon Farrands de voorzitter van de CP'86 wel ter wille zijn. Natuurlijk niet door hem rechtstreeks antwoord op die vraag te geven. Dat past niet in de Klan-traditie van geheimzinnigheid. Maar wel door Marcel Hoogstra in te schakelen. Die was net bezig een Nederlandse tak van de *Invisible Empire* op te zetten en kon nog wel wat mensen gebruiken. Hoogstra, die inmiddels de rang van *Great Titan* heeft, was toen nog geen lid van de CP'86. Dat is hij pas in de tweede helft van 1993 geworden. Een halfjaar later werd hij voor de CP'86 in de gemeenteraad van Spijkenisse gekozen. De CP'86 had in 1992 een heel goede reden om het Klan-lidmaatschap aan te vragen. 'Vanwege onze beperkte ervaring in het uitvoeren van rasentellen zouden we graag onderricht krijgen en zo mogelijk getraind worden om onszelf in staat te stellen het hoofd te bieden aan rasenterrorisme', schrijft Wijngaarden. Er zijn inderdaad verschillende van zulke trainingen voor de CP'86 en Klan-activisten geweest.

DE KU KLUX KLAN IN NEDERLAND

Een puntmuts met de post

Eind 1993 richtte de CP'86 de *Nationalistische Veiligheidsdienst* (NVD) op. Zowel *Great Titan* Marcel Hoogstra als zijn rechterhand *Great Terror* Mark de Boer, CP'86-raadslid in Rijswijk, zijn vanaf het begin nauw betrokken bij de NVD. Hoogstra werd al snel de verantwoordelijke man. Vandaar het relatief grote aantal Klan-leden in de NVD, dat voor de onderlinge communicatie 27-MC-apparatuur gebruikt. Het raadslid uit Spijkenisse wil (de) van de NVD een door hemzelf geleide en door de CP'86 gefinancierde knokploeg maken. 'Een groep die in staat is geweld met geweld te beantwoorden en negatieve zaken met geweld te vergelden,' zegt een kenner van het Klanmilieu. Om hun slagkracht te verhogen zijn de NVD'ers gaan trainen.

In het vierde nummer van jaargang 1993 van partijblad *Centrumpartij* wordt een taakomschrijving van de NVD gegeven. Die is er voor 'het beveiligen van vergaderingen, manifestaties, bijeenkomsten en overige activiteiten' en ook voor 'het beveiligen van belangrijke personen en de eigendommen van nationalisten in Nederland'. Bovendien heeft de NVD de taak 'linkse-extremistische criminelen' op te sporen, waarbij de aandacht met name gericht is op 'leden en sympathisanten van zogenaamde anti-fascistische groeperingen, waarvan vast staat dat deze opereren in de marge van de legaliteit'.

Bovent Marc de Boer
Ondert Marcel Hoogstra

De NVD is niet altijd even succesvol in zijn operaties. Hoogstra's club was bijvoorbeeld verantwoordelijk voor de beveiliging van de jaarvergadering van de CP'86 op 19 november 1994 in Lisse. De vergaderplek lekte uit, de congressanten werden opgewacht door een grote groep tegendemonstranten en uiteindelijk moesten de CP'86'ers gevacueerd worden door de politie. Het NVD-optreden op 25 februari 1995 verliep beter. Daar hebben NVD'ers een paar extreem-linkse de-

monstranten te grazen genomen. Bovendien arresteerde de Rotterdamse politie ongeveer 150 linkse demonstranten die met messen, flessen, kettingen en dergelijke bewapend waren. De demonstratie van de CP'86 waartegen zij wilden protesteren, was afgelast. Er werden wel twintig extreem-rechtse activisten gearresteerd wegens geweldpleging en verboden wapenbezit. Hoogstra zelf, die in het verleden wel een keer is gepakt voor verboden vuurwapenbezit, was daar niet bij. Hoogstra en de Boer handelen ook in muziekassetten, onder meer van *The Klansmen*, een soort hardrockgroep met zwaar racistische teksten.

De activiteiten van de Ku Klux Klan in Nederland zijn de afgelopen jaren uitgebreid geweest dan beschreven in VN van vorige week. Die publicatie heeft een aantal reacties opgeleverd die het mogelijk maken om een completer beeld te schetsen. In totaal hebben er sinds 1994 zeker zo'n vijftien tot twintig bijeenkomsten van de Ku Klux Klan plaatsgevonden. In strijd met de traditie houdt de sticht Hoogstra geen bijbelles aan het begin van de bijeenkomsten. Naast grote kruisverbrandingen in de buitenlucht worden er geregeld ook (noodgedwongen) kleinere indoorkruisverbrandingen georganiseerd. Net als voor de ceremonie in de buitenlucht bestaan ook voor deze bijeenkomsten precieze voorschriften. De kruisen zijn zo'n 1,80 m hoog en 1,20 m breed. Op de paal zowel als op de armen van het kruis zijn uitstekende gemaakt, waarop waxinelichtjes staan die aangestoken worden.

Behalve de vorige week beschreven kruisverbranding in Putte hebben er nog vier of vijf soortgelijke plaatsgevonden, onder meer op de Maasvlakte, in de bossen in de omgeving van Arnhem en bij Spijkenisse. Die bij Arnhem is georganiseerd vanuit Tiel waar een andere belangrijke figuur van de Klan (en CP'86-lid) woont. De Nederlandse *Klansmen* zijn ook aanwezig geweest bij een kruisverbranding ten zuiden van Frankfurt in de Duitse deelstaat Hessen, niet ver van de plek waar de Duitse Klan-leider woont. Die was tot 1994 ook *Grand Dragon* voor Europa. Sinds de ontbinding van de *Invisible Empire* door J.W. Farrands is hij dat niet meer. Farrands opvolger, John E. Howard, de grote baas van de *International Knights of the Ku Klux Klan*, heeft de nationale organisaties veel meer autonomie gegeven. Ze hebben nu een lokale leiding en vallen verder direct onder *Foreign Emisary* William Hoff, Howards rechterhand en Hoogstra's directe baas. De Belgische Klan maakt sindsdien ook geen deel meer uit van de Nederlandse en wordt nu geleid door een *Exalted Cyclops*. In verband met de Belgische Klan vallen sinds jaar en dag de namen van Bert Eriksson en Roger Spinnewijn. Eriksson is de vroegere leider van de *Vlaams Militanten Orde*, een

Centrumpartij '86

De nationaal-democratische beweging in Nederland

The Invisible Empire of
the Ku Klux Klan
National Office
P.O. Box 799
SHEA, KS 67212, USA

Postbus 8
7000 AA Wageningen
Tel. 0820/1244

Postbus 1824072
11.02.1992

Comrades,

We thank you for sending us documentation about your organization.

We are the most active political party in Holland fighting for the retention of our white identity against the evil influx of an overwhelming crowd of multi-colored people, vile notions from all over the world.

We also are the most discriminated and cursed organization in this country because of our unchangeable principle that "Holland is there for the Dutch only" "Our people first", and our primary demand: "All foreigners back to their own country".

Is there a possibility in your organization that we as a political party can apply for a membership of your institution?

Because of our limited experience in fighting race-warfare we would like to be instructed and if possible trained in order to enable ourselves to resist race-terror?

Is there a branch-office of your organization in Europe or perhaps in Holland?

We hope to hear from you soon.

Yours truly
Wim Wijngaarden, president.

neonazistische knokploeg waarvan inmiddels twee oud-leden, John Spinnewijn en Xavier Buisseret, het tot kamerlid van het Vlaams Blok hebben gebracht. Roger Spinnewijn, de vader van kamerlid John, is jarenlang uitbater geweest van een café in Brugge, dat de verzamelpunt was van alle mogelijke extreem-rechtse activisten (on-

In Putte heeft VN's publicatie over de kruisverbranding voor opschudding gezorgd. In het *Brabantse Nieuwsblad* van zaterdag 30 september wordt een anonieme bron geciteerd die zegt dat enkele Puttenaren bang zijn om te zeggen wat ze weten. 'Maar ze zelden die mij dat ik verbaasd zou staan als ik wist welke Puttenaren er bij het Ku Klux Klan-ritueel aanwezig waren.' Het kruis dat die zondagavond in februari 1994 verbrand werd op een braakliggend malsveld aan de Oude Postbaan in Putte is in ieder geval door een of meer plaatselijke Klan-activisten verzorgd. En café de *Twilight Zone*, een verzamelpunt van een motorclub in Belgisch Putte (de grens loopt dwars door het dorpje) heeft die bewuste avond getuigd als zenuwcentrum van de Klan.

der wie leidende VB'ers als Filip Dewinter en Frank Vanhecke). Eriksson en Spinnewijn bezochten volgens de *Humo* van 10 augustus 1981 in oktober 1980 met twee andere VMO-leiders de Verenigde Staten om gesprekken te voeren met functionarissen van de KKK. In *The Christian Science Monitor* van 25 november 1980 wordt melding gemaakt van financiële banden tussen de Klan en de inmiddels door de Belgische justitie ontbonden VMO. Eriksson leeft tegenwoordig teruggetrokken in Zeewu-Vlaanderen, maar is nog altijd actief. Roger Spinnewijn's naam wordt ook nu weer genoemd in verband met de Belgische afdeling van de Klan.

CENTRUMDEMOCRATEN

P E R S B E R I C H T !!!

Het bestuur van de kring Overijssel zal op zaterdag 14 oktober a.s. om 14.00 uur een openbare vergadering beleggen.

Doel van de vergadering is om de kiezers in de provincie Overijssel nader kennis te laten maken met de activiteiten en het verkiezings programma van de CD. Op deze vergadering zullen aanwezig zijn: enkele kamerleden en prominenten-afgevaardigden uit de top van de CD.

Belangstellenden en leden worden verzocht te komen naar:

Zaal Vitus
Langewijk 180
Dedemsvaart

Voorzitter kringbestuur

J.C. de Jong

P.S. De hiernaast geplaatste advertentie is in diverse kranten gepubliceerd.

ADVERTENTIE I.M.

CENTRUMDEMOCRATEN

De kring Overijssel zal een openbare vergadering beleggen op zaterdag 14 oktober aanstaande.

Belangstellenden en leden worden verzocht te komen naar:

ZAAL VITUS

Langewijk 180 - Dedemsvaart.

De vergadering begint om 14.00 uur.

ADVERTENTIE I.M.

● *Beheerder zalencentrum ontzegt ultra-rechts toegang* ● *CD stapte naar rechter*

'CD niet welkom in Dedemsvaart'

(Door Jelle Boonstra)

DEDEMSVAART - De Centrumdemocraten zijn zaterdag niet welkom in Dedemsvaart. De 'openbare verkiezingsbijeenkomst' in café-zaal Vitus is afgeblazen. De Kamerleden en de 'prominenten-afgevaardigden' uit de top van de CD die volgens een persbericht naar Dedemsvaart zouden komen, worden de toegang tot het zalencentrum ontzegd.

Daartoe is gisteravond besloten door het echtpaar Koops, dat de feestzaal beheert. Kringvoorzitter D.J. de Jong is zeer gepikeerd over de beslissing. Morgenochtend wil de CD een kort geding aanspannen om van de zaaleigenaar gedaan te krijgen dat de verga-

dering toch doorgaat. Het kort geding dient waarschijnlijk morgenochtend voor de Zwolse rechtbank. De Jong sluit niet uit dat de CD-sympathisanten zaterdag gewoon naar Dedemsvaart zullen komen.

Het beheerdersechtpaar Koops is naar eigen zeggen gewicht voor de commotie die het bezoek van de ultrarechtse partij in Dedemsvaart deze week veroorzaakte. 'We zijn niet onder druk gezet door de burgemeester of de plaatselijke politiek of zo, dit is een beslissing die we geheel zelfstandig hebben genomen', zegt mevrouw Koops.

Ze wil best toegeven dat ze zich volledig heeft 'verkeken' op de reacties die de CD-vergadering in Dedemsvaart heeft opgewekt. 'Mijn man en ik

hebben de bui van tevoren niet zien hangen', zegt ze. Ook de eerdere opschudding rond de CD was het echtpaar totaal ontgaan. Zoals de belegering van de partijtop in het paasweekend van 1986, tijdens een vergadering in Kedichem. Het gebouw waarin de partij vergaderde werd destijds in brand gestoken. Mevrouw W.B. Schuurman, toen nog de secretaresse van de partij (en nu kamerlid en levensgezellin van Janmaat), werd zodanig verwond dat een been moest worden amputeerd.

'We hebben met onze beslissing ook naar de toekomst gekeken', zegt mevrouw Koops. 'Want bij de mensen hier kregen we zeer negatieve reacties te horen. Het werd niet zo letterlijk gezegd, maar de boodschap van andere klanten was

wel duidelijk: als de Centrumdemocraten in jullie zaal mogen vergaderen, dan zullen we in de toekomst naar een andere feestzaal uitkijken als we wat te vieren hebben'. Ze zegt dat ze tientallen keren is aangesproken over de CD-vergadering. 'En er was helemaal niemand over te spreken'.

In het gemeentehuis van Avereest is met een zucht van verlichting gereageerd op het afblazen van de vergadering. Burgemeester A.J. Pijlman was vanmorgen niet bereikbaar, maar z'n voorlichter T. Scholten zegt dat men 'zeer opgelucht is' over het besluit van de beheerders. Vanmiddag zou de burgemeester praten met de regionale politie over het scenario van komende zaterdag.

Zie ook pagina 5

CD zeer gepikeerd over afzegging

(Vervolg voorpagina)

DEDEMSVAART/HARDENBERG - Kringvoorzitter J.C. de Jong van de Centrumdemocraten is uiterst gepikeerd over de afwijzing.

Vanuit zijn woonplaats Hardenberg zegt hij: 'We hebben begin augustus een contract afgesloten met Zaal Vitus, we hebben de zaak volledig met een open vizier gespeeld, we hebben de zaal op naam van de Centrumdemocraten gehuurd en niet stiekem op een toevallige privé-naam. Beheerder Koops wist dus waar hij aan toe was, we hebben hem gezegd dat we flink zouden adverteren met deze bijeenkomst en dan kan het natuurlijk

niet zo zijn dat hij de hele zaak twee dagen van tevoren nog gaat afblazen omdat de druk van buitenaf zo groot wordt'.

De partij beraadt zich nog op een antwoord. Een schadeclaim misschien? 'Dat sluit ik niet uit', zegt De Jong. 'Maar nog veel belangrijker vinden we dat de vergadering gewoon doorgaat'.

Omdat het onmogelijk is om binnen twee dagen nog een andere lokatie te vinden zou het volgens De Jong 'wel eens kunnen zijn' dat de delegatie van de Centrumdemocraten zaterdagmiddag toch bij Zaal Vitus voor de deur staat - met het huurcontract in de hand. 'We hebben veel leden en sympathisanten persoonlijk per brief uitgenodigd, ik weet ook niet of we die voor zaterdag al-

lemaal nog wel kunnen bereiken met een afzegging'.

De Jong kenschetst de vergadering in Dedemsvaart als een 'unieke gebeurtenis'. Het is voor het eerst sinds 12 jaar dat de partij ergens in Nederland in het openbaar weer vergadert. Is het met alle commotie die vergaderingen van ultra-rechts in de Randstad veroorzaakt een doelbewuste daad geweest om een vergadering uit te schrijven in Dedemsvaart, op het Overijsselse platteland, waar de tegenstanders misschien niet zo hecht georganiseerd zijn? 'Welnee', zegt De Jong. 'Dat heeft er niets mee te maken, ik ben kringvoorzitter, woon in Hardenberg en deze zaal zat binnen m'n eigen horizon'.

Avereest

CD Overijssel vergadert zaterdag in Dedemsvaart

'Pas verbod als zaak uit de hand dreigt te lopen'

DEDEMSVAART — De kring Overijssel van de omstreden politieke partij Centrumdemocraten belegt zaterdag een openbare vergadering in Zaal Vitus in Dedemsvaart. De vergadering begint om 14.00 uur. De gemeente is voorsnog niet van plan de vergadering te verbieden. 'Dat gebeurt pas als wij genoeg redenen hebben om te geloven dat de vergadering een serieuze bedreiging voor de openbare orde vormt', aldus burgemeester A.J. Pijlman. De Anti Fascistische Aktie (AFA) heeft de gemeente benaderd. In een fax wordt de gemeente verzocht de vergadering te verbieden. Gaat de vergadering toch door dan wil de AFA met eigen leden proberen de vergadering te voorkomen of in ieder geval te verstoren.

Op dit moment is er volgens Pijlman nog geen reden de vergadering te verbieden. 'Wij zijn op de hoogte van de plannen van de AFA. Dat is voor ons geen reden genoeg om de vergadering te verbieden.' Paul Kraaijer van de AFA stelt in de fax en benadrukt dat later nog eens in een telefonisch contact dat zijn organisatie niet gewelddadig is en dus ook geen geweld zal gebruiken om de vergadering te verstoren. Voor Pijlman wordt de noodzaak tot verbieden groter als blijkt dat meerdere organisaties uit dezelfde hoek als AFA zaterdag naar

Dedemsvaart komen. 'Die informatie wordt verzameld en in de loop van donderdag of vrijdag kan dan de beslissing vallen om de vergadering alsnog te verbieden.'

Geen verbod

A.H. van der Struik, korpschef van het politiedistrict Vechtdal geeft aan dat de politie op voorhand geen maatregelen neemt. 'Het is in Nederland zo geregeld dat eenieder een vergadering mag beleggen. Pas als wij duidelijke signalen krijgen dat het uit de klauw gaat lopen nemen wij contact op met de burgemeester. Als die zegt dat de situatie te be-

dreigend wordt voor de openbare orde, dan kan de vergadering verboden worden. Ik heb nu nog geen aanleiding om te verwachten dat er zaterdag wat gebeurt.'

Verstoren

Paul Kraaijer geeft desgevraagd aan dat het versturen van de fax normaal is in de handelswijze van zijn organisatie. 'We informeren de autoriteiten in een bepaalde gemeente over een vergadering of demonstratie. Vervolgens vragen we hen om die te verbieden op basis van mogelijke bedreiging van de openbare orde. In veel gevallen zijn gemeenten dan al geneigd om de vergadering te verbieden. Wij hebben de heer Pijlman ook geïnformeerd dat wanneer de vergadering wel doorgaat wij naar Dedemsvaart komen om de vergadering te verstoren of te voorkomen.'

Volgens een persbericht van de Centrumdemocraten komen zaterdag enkele kamerleden en prominenten uit de CD-top naar Dedemsvaart. De verwachting van de kring Overijssel is dat er ongeveer honderd mensen op de vergadering in Zaal Vitus zullen

men. Het doel van de vergadering wordt omschreven als de kiezers in Overijssel nader kennis te laten maken met de activiteiten en het verkiezingsprogramma van de Centrumdemocraten.

De eigenaren van Zaal Vitus zeggen in een telefonisch contact de zaal alleen vanuit financieel oogpunt te hebben verhuurd. 'De mensen van de partij Centrumdemocraten kwamen bij ons om de zaal te huren voor een vergadering. Dat hebben wij gedaan omdat we tenslotte een zaal exploiteren. We verwachten een gewone vergadering. Dit is de eerste reactie die we tot nu toe gehad hebben. We hebben verder geen handen met deze partij, het is puur een commerciële aangelegenheid.'

Pijlman is meteen na het bekend worden van de vergadering in contact getreden met de politie. 'Ik kan verder niets zeggen over wat er zaterdag aan politiemensen rondloopt in Dedemsvaart. Er mag niet verwacht worden dat er geen politie is. Het beleid omtrent vergaderingen is dat er geen politie is. Het is een commerciële aangelegenheid.'

Volkskrant,
12 oktober 1995

■ CENTRUMDEMOCRATEN De CD wil met een kort geding vergadering af dwingen bij het zalencentrum Vitus in Dedemsvaart. De politieke partij stelt dat ze met de exploitant voor zaterdag een huurovereenkomst heeft gesloten. Vitus had in eerste instantie toegestemd met de verhuur, maar na protest van de Anti Fascistische Aktie (AFA) en buurtbewoners besloot het centrum de CD de toegang te weigeren. Ook de gemeente is niet ingenomen met de vergadering, maar kan haar niet verbieden.

Avereest tegen bijeenkomst CD

DEDEMSVAART — Burgemeester A. Pijlman van de gemeente Avereest gaat donderdag met de politie na of er reden is om een vergadering te verbieden die de partij Centrum Democraten daar zaterdag wil houden. De kring Overijssel van de partij heeft het grondwettelijk recht op vergadering, is zo'n maatregel moeilijk te nemen. Een verbod is wel mogelijk als door protesten tegen de CD-bijeenkomst verstoring van de openbare orde dreigt, zo luidt een woordvoerder van de gemeente toe.

De Centrum Democraten Kring Overijssel hebben voor de bijeenkomst zaal Vitus in Dedemsvaart afgehuurd. De Nederlandse Anti-Fascistische Aktie (AFA) vindt dat de openbare vergadering van de CD niet mag worden afgebroken. De partij wil de vergadering in zaal Vitus geïnterd met de politieke organisatie te verbieden. Om economische redenen weigert hij dat.

NED. VERENIGING VAN
EX-POLITIEKE GEVANGENEN
(uit de bezettingstijd)

Overname, toekenning, besluit van 10 juni 1960, no. 10
in de afdeling Zwolle, afdeling Zwolle, afdeling Zwolle

Afdeling: Zwolle e/o

11 October 1995.

Aan de [REDACTED]
eigenaar/beheerder van
gebouw "Vitus"
Langewijk 180
Dedemsvaart.

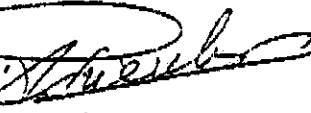
Betreft: bijeenkomst Centrum Democraten in Zaal Vitus.

Mijne Heren,

Wij vernamen hedenmorgen dat de Centrum Democraten op Zaterdag a.s. een bijeenkomst hebben in uw gebouw, en dat U om economische redenen niet van plan bent deze mensen de toegang tot Uw gelegenheid te ontfangen.

Als vereniging van ex-politieke gevangenen uit de bezettingstijd afdeling Zwolle e/o willen wij hiertegen ernstig protesteren. De Centrum Democraten hebben idealen die overeenkomen met de idealen van de nazi's in Duitsland in de jaren dertig. De gevolgen hiervan hebben het leven gekost aan miljoenen mensen, die deels veroorzaakt is door mensen die economische belangen hadden. Immers men kon een premie krijgen van f 7,50 als men de verblijfplaats van een Jood aan de vijand doorgaf.

Wij willen U wijzen op het gevaar van dit soort beslissingen. Tevens willen wij U erop wijzen dat het economisch belang op de korte termijn hier misschien wel mee is gediend, maar het is de vraag of dit ook zo is op de langere termijn. Wij kunnen ons voorstellen dat mensen in de toekomst uw gelegenheid zullen mijden vanwege de beslissing die U nu neemt !

Hoogachtend,

[REDACTED], voorzitter van
Expoge, afd. Zwolle e/o.

de Belt 3
7701 RG Dedemsvaart

Zwolse op 'dodenlijst' skinheads

(Van onze nieuwswaardige)

ZWOLLE Een Zwolse vrouw is door drie nog onbekende skinheads op een dodenlijst gezet. Het trio belde aan maakte een foto, vroegen naar de naam van de verhuizer van de vrouw, en besloten met: 'Zo, u staat op de dodenlijst.' Vervolgens verdwenen ze in het nachtelijk duister.

De Zwolse, woonachtig in de wijk Assendorp, meldde het voorval dezelfde avond nog bij de politie. Die stelde een onderzoek in, maar volgens politievoorzitter Henk Sijpkema bleef dat zonder resultaat. Sijpkema zegt geen idee van het motief van de drie te hebben. 'Ik heb gehoord dat hun werkwijze over eenkomsten vertoont, maar de manier waarop ze nu in het westen te werk gaan. Maar waarom juist deze vrouw op een dodenlijst is gezet, daarvan heb ik geen idee.'

Geen aangifte

De Zwolse kan wel melding doen van het gebeente, maar geen aangifte. Sijpkema: 'Hoewel plaatsing op een dodenlijst bedreigend overkomt voor de betrokkenen, noemt de wet dat geen bedreiging. Daar is een mes voor nodig of het dreigement iemand te vermoorden.'

De politievoorzitter weet niet of er een levendige skinhead-scene in Zwolle is. 'Ik hoop alleen dat mensen die soortgelijke dingen hebben meegemaakt dat bij ons komen melden', aldus Sijpkema.

WOENSDAG 11 OKTOBER 1995

Centrum Democraten kiezen Dedemsvaart

DEDEMSVAART In een advertentie in de Zwolse Courant hebben de Centrum Democraten bekendgemaakt dat op zaterdag 14 oktober in het Vitusgehoor in Dedemsvaart een vergadering zal worden gehouden, waaraan ongeveer honderd personen zullen deelnemen. Daar de Anti Fascistische Actie (AFA) is de gemeente Avereest gevraagd om deze vergadering onmogelijk te maken.

Burgemeester A.J. Pijlman zegt gisteren niet erg blij te zijn met deze vergadering, gelet op de onfrisse ideeën die deze partij verspreidt. Ook de politieke reacties in Avereest zijn allerm minst verheugend. Aan het verzoek van de AFA zegt Pijlman niet te kunnen voldoen. 'Een verbod kan er alleen komen als dat in het algemeen belang is of als de openbare orde wordt bedreigt. Als dat zo is - in relatie tot de beschikbare politiemensen - dan kan pas een verbod worden uitgevaardigd.' Volgens Pijlman is van een zodanige situatie op dit moment nog geen sprake. Wel zegt Pijlman on aangenaam verrast te zijn met de keuze van zijn gemeente als samenkomstplaats.

Hallo,

12/10 '95

Vandaag is het precies anderhalf jaar geleden dat in de Utrechtse Gemeenteraad 4 extreem rechtse raadsleden werden geïnstalleerd. Ondanks alle mooie beloften van het College van B en W om hen kort te houden, krijgt extreem rechts steeds meer speelruimte.

Vanavond laten wij zien waar extreem rechts voor staat: racisme, fascisme en de dood. Wij vragen iedereen waakzaam te blijven tegen extreem rechts. Daarvoor onderstaande tekst. Deze staat op het verzetmonument in het Moreelsepark, aan de Catherijnesingel, waar we deze tocht begonnen:

AN HEN DIE NIMMER BUKTEN:
'T GEHEIM EN HECHT VERBOND
VAN WREKERS DER VERDRUKTEN
VOOR WIE GEEN RECHT BESTOND:

DER WEERLOOS WEGGEROKTEN,
GEKWELDEN EN GESARDEN,
WAAR ZOVEEL WACHTENSMOEDEN
IN ROUW EN VREES VERSTARDEN.

WAT SLAGEN OOK MISLUKTEN,
WAT MAKERS WREED VERBLOEDDEN-
ZIJ STREDEN EN VOLHARDEN!

Anti-fascistisch toneelgezelschap 'de wrekers der onderdrukten'

UITDEELPAMFLET UTRECHT TYDENS TONEELOPTOCHT DOOR DE BINNENSTAD

KRISTALNACHT ★
herdenking
9 NOVEMBER *geen mens vlucht vrijwillig* ★
demonstratie
19.00 uur verzamelen op Janskerkhof (bij het beeldje van Anne Frank) ★

Info avond met sprekers: Jos van der Velpen ★
(publicist) nationalisme en fascisme in Europa
Borek Meznik (over fascisme in Brno en over
de algemene situatie in Tsjechië) ★

ACADEMIETHEATER ★ JANSKERKHOF 18 ★ ZAAL OPEN: 20.00 UUR ★ AANVANG: 20.30 UUR ★
KURF POSTBUS 2709 ★ 3500 GS UTRECHT ★ GIRONUMMER 5452627 ★

AANKONDIGING KRISTALNACHT HERDENKING UTRECHT

Dedemsvaart, 10-10-1995.

Onderwerp : Provinciale Samenkomst
Centrum Demokraten.
dd. : 14-10-1995.
Plaats : ST.VITUS gebouw te Dedemsvaart.

Aan de Eigenaar/Ondernemer van St. Vitus.

Geschrokken en verbaasd waren we toen we door middel van een advertentie in de Zwolsche Courant van 07_10_1995 op de hoogte werden gesteld dat er een vergadering van de CD (centrum demokraten) zal plaatsvinden in het St. Vitus gebouw.

Geschrokken, omdat een partij, die er zulke omstreden ideeën op nahoudt in Dedemsvaart de kans krijgt een vergaderzaal te huren, waarbij leden en sympatisanten uit de gehele provincie worden uitgenodigd. Verbaasd zijn we omdat U als de eigenaar van het St. Vitus gebouw de CD deze vergaderruimte verhuurt.

Na telefonisch contact hebben we begrepen, dat U niet achter de ideeën van de CD staat, maar dat het voor U een puur commerciële reden heeft, om de zaal te verhuren.

Wij vragen U met klem om net als bijna al uw horeca collega's, binnen en buiten de provincie, geen zaalruimte te verhuren aan de CD.

Dit om te voorkomen, dat Dedemsvaart en met name uw gebouw in één adem genoemd zal worden met de Centrum Demokraten.

Namens de politieke partijen
van Avereest,

CDA, VVD, PVDA, D'66 en GPV.

Zaal hoeft niet verhuurd aan CD

Van onze verslaggever

ZWOLLE

Zaaleigenaar M. Koops uit Dedemsvaart hoeft vandaag geen vergaderruimte beschikbaar te stellen aan de Centrumdemocraten. President D. van Dijk van de Zwolse rechtbank heeft dat vrijdag bepaald in een kort geding, dat de CD had aangespannen tegen Koops.

Burgemeester A. Pijlman van de gemeente Avereest, waar Dedemsvaart onder valt, sluit niet uit dat vandaag toch CD-leden en vertegenwoordigers van de Anti Fascistische Aktie (AFA) naar Dedemsvaart trekken. Niet zeker is of de CD haar leden tijdig heeft kunnen inlichten over het afgelasten van de bijeenkomst.

'Het zal geen alledaagse zaterdagmiddag worden', zegt Pijlman. 'Maar met justitie en politie zijn afspraken gemaakt. Er zijn maatregelen getroffen zodat we adequaat kunnen optreden.' Er zal in ieder geval extra politie in Dedemsvaart zijn. Over andere voorzorgsmaatregelen doet de burgemeester geen mededelingen.

Rechtbank-president Van Dijk achtte het verweer van zaaleigenaar Koops redelijk. Koops zei niet te beseffen wie hij in huis had gehaald. Bovendien dreigde AFA dat zijn vergaderzaal in brand zou worden gestoken, als de bijeenkomst door zou gaan. 'Als ik dat allemaal vooraf had geweten', aldus Koops, 'dan had ik nooit een overeenkomst afgesloten.'

(afschrift aan de Dedemsvaants

14/10 VK